

*Załącznik do Wytycznych Nr 3
Komendanta Głównego Policji
z dnia 30 lipca 2013r.*

**STANDARDY TECHNICZNE,
FUNKCJONALNE I UŻYTKOWE
OBOWIĄZUJĄCE W OBIEKTACH SŁUŻBOWYCH POLICJI**

WARSZAWA lipiec 2013 r.

Standardy techniczne, funkcjonalne i użytkowe obowiązujące w obiektach służbowych Policji
Załącznik do Wytycznych nr 3/2013 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013r.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	3
WPROWADZENIE	5
1. ZAŁOŻENIA PODSTAWOWE	7
1.1. LOKALIZACJA I ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZYLEGŁEGO DO SIEDZIBY JEDNOSTKI POLICJI	7
1.2. OGÓLNY WEWNĘTRZNY UKŁAD FUNKCJONALNY OBIEKTU	7
2. PODZIAŁ NA OBSZARY I STREFY DOSTĘPNOŚCI	8
2.1. OBSZARY	8
2.2. STREFY	8
2.2.1. STREFA OGÓLNODOSTĘPNA	9
2.2.2. STREFA OGRANICZONEGO DOSTĘPU	9
2.2.3. STREFA ZAMKNIĘTA	10
2.2.4. WYMAGANIA OGÓLNE DLA POMIESZCZEŃ SŁUŻBOWYCH	10
3. TYPY OBIEKTÓW POLICYJNYCH	12
3.1. PROGRAMOWANIE REALIZACJI OBIEKTÓW POLICYJNYCH	12
3.2. KOMENDA WOJEWÓDZKA/ STOŁECZNA POLICJI	12
3.3. KOMENDA MIEJSKA/ POWIATOWA/ REJONOWA POLICJI	13
3.4. KOMISARIAT POLICJI	14
3.5. POSTERUNEK POLICJI	15
3.6. POLICYJNA IZBA DZIECKA	15
3.7. WSKAŹNIKI POWIERZCHNIOWE	16
3.8. POMIESZCZENIA BIUROWE PRACY INDYWIDUALNEJ STAŁEJ	16
3.9. POMIESZCZENIA BIUROWE PRACY ZESPOŁOWEJ STAŁEJ	17
4. SZCZEGÓŁOWE WYTTCZNE FUNKCJONALNO- UŻYTKOWE POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW PROGRAMU	17
4.1. STREFA OGÓLNODOSTĘPNA	17
4.1.1. WIATROŁAP	17
4.1.2. RECEPCJA Z POCZEKALNIĄ	17
4.1.3. POKÓJ PRZYJĘĆ INTERESANTÓW	18
4.1.4. WĘZŁY SANITARNE	19
4.2. STREFA OGRANICZONEGO DOSTĘPU	20
4.2.1. POMIESZCZENIA BIUROWE	20
4.2.1.1. POMIESZCZENIA BIUROWE PRACY ZESPOŁOWEJ STAŁEJ	20
4.2.1.2. POMIESZCZENIA BIUROWE PRACY INDYWIDUALNEJ STAŁEJ	24
4.2.2. POKÓJ PRZESŁUCHAŃ OFIAR I ŚWIADKÓW PRZESTĘPSTW	26
4.2.3. POKÓJ PRZESŁUCHAŃ MAŁOLETNICH OFIAR I ŚWIADKÓW PRZESTĘPSTW - TZW. „PRZYJAZNY POKÓJ PRZESŁUCHAŃ DZIECI”	26
4.2.4. POKÓJ PRZESŁUCHAŃ OSÓB ZATRZYMANÝCH, PODEJRZEWANYCH I PODEJRZANYCH O POPEŁNIENIE PRZESTĘPSTWA	27
4.2.5. ZESPÓŁ POMIESZCZEŃ KIEROWNICTWA JEDNOSTKI	28
4.2.6. SALA ODPRAW	29
4.2.7. POMIESZCZENIE/IA PRZEZNACZONE DO SPOŻYCIA POSIŁKÓW	29
4.2.8. POMIESZCZENIE/IA DLA SPRZĄTAJĄCYCH	30
4.2.9. KOMUNIKACJA POZIOMA I PIONOWA	30
4.2.10. WĘZŁY SANITARNE	31
4.2.11. ZESPÓŁ POMIESZCZEŃ TECHNICZNYCH I POMOCNICZYCH.	31
4.2.12. WEJŚCIE SŁUŻBOWE	32
4.3. STREFA ZAMKNIĘTA.	32
4.3.1. ZESPÓŁ POMIESZCZEŃ SŁUŻBY DYŻURNEJ – STANOWISKO KIEROWANIA JEDNOSTKĄ	32
4.3.1.1. POMIESZCZENIE DYŻURNego, ZASTĘPCY DYŻURNego JEDNOSTKI	33
4.3.1.2. POMIESZCZENIE POMOCNIKA DYŻURNego JEDNOSTKI	33
4.3.1.3. POMIESZCZENIE ŁĄCZNOŚCI SPECJALNEJ	33
4.3.1.4. PODRĘCZNY MAGAZYN UZBROJENIA	34
4.3.1.5. ZAPLECZE SOCJALNE SŁUŻBY DYŻURNEJ	34
4.3.1.6. POMIESZCZENIE ZESPOŁU OPERACJI I AKCJI POLICYJNYCH	34
4.4. ZESPÓŁ POMIESZCZEŃ DLA OSÓB ZATRZYMANÝCH (PdOZ)	34
4.4.1. USYTUOWANIE	34
4.4.2. LOKALIZACJA WEJŚCIA	35
4.4.3. STANDARDY TECHNICZNE I UŻYTKOWE PdOZ	35
4.4.4. POKOJE PRZEJŚCIOWE W JEDNOSTKACH	36
4.4.5. TYMCZASOWE POKOJE PRZEJŚCIOWE	36
4.5. KORYTARZE WEWNĘTRZNE STREFY ZAMKNIĘTEJ	37
4.6. ZESPÓŁ POMIESZCZEŃ POMOCNICZYCH I TECHNICZNYCH	37

Standardy techniczne, funkcjonalne i użytkowe obowiązujące w obiektach służbowych Policji
Załącznik do Wytycznych nr 3/2013 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013r.

4.6.1. POMIESZCZENIA PODRĘCZNEJ SKŁADNICY AKT BIEŻĄCYCH	37
4.6.2. POMIESZCZENIA KANCELARII TAJNEJ (KT)	38
4.6.3. POMIESZCZENIE DEPOZYTÓW	39
4.6.4. POMIESZCZENIA DEPOZYTÓW ZANIECZYSZCZONYCH BIOLOGICZNIE	39
4.6.5. ALARMOWY MAGAZYN UZBROJENIA I SPRZĘTU NPP	39
4.6.6. MAGAZYN Druków i Materiałów Biurowych	40
4.6.7. POMIESZCZENIA KOMPLEKSU SZATNI	40
4.6.8. KOMPLEKS POMIESZCZEŃ KRYTEJ POLICYJNEJ STRZELNICY ĆWICZEBNEJ	42
4.6.9. ZESPÓŁ POMIESZCZEŃ ĆWICZEŃ FIZYCZNYCH LUB SIŁOWNI	46
4.6.10. GARAŻE	46
4.6.11. WARUNKI UTRZYMANIA ZWIERZĄT	47
4.6.11.1. ZESPÓŁ OBIEKTÓW ZWIĄZANYCH Z UTRZYMANIEM PSÓW SŁUŻBOWYCH	47
4.6.11.2. OKREŚLENIE WYMOGÓW POMIESZCZEŃ DLA KONI SŁUŻBOWYCH	49
4.7. POLICYJNA IZBA DZIECKA	49
4.8. POMIESZCZENIA DLA SŁUŻB TECHNIKI KRYMINALISTYCZNEJ (TK)	49
4.9. POMIESZCZENIA DLA ODDZIAŁÓW PREWENCJI W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ POLICJI	51
4.10. POMIESZCZENIA DLA PRZECHOWYWANIA MATERIAŁÓW NIEBEZPIECZNYCH, CHEMICZNYCH I WYBUCHOWYCH	51
5. IZBA TRADYCJI – PAMIĘCI	52
6. BEZPIECZEŃSTWO ZAOPATRZENIA W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ	52
6.1. SYSTEM ZASILANIA PODSTAWOWEGO I AWARYJNEGO	52
6.1.1. KOMPLEKSU OBIEKTÓW KOMENDY WOJEWÓDZKIE/STOLECZNEJ POLICJI (NIE DOTYCZY POJEDYŃCZYCH OBIEKTÓW)	52
6.1.2. OBIEKTU KOMENDY MIEJSKIEJ, POWIATOWEJ, REJONOWEJ, JAK RÓWNIEŻ KOMISARIATU POLICJI POWYŻEJ 80 ETATÓW	53
6.1.3. OBIEKTU KOMISARIATU POLICJI PONIŻEJ 80 ETATÓW	54
6.2. SYSTEM ZASILANIA GWARANTOWANEGO	54
7. BEZPIECZEŃSTWO PRZECIWPOŻAROWE OBIEKTÓW SŁUŻBOWYCH	56
8. FIZYCZNA OCHRONA INFORMACJI NIEJAWNYCH	58
8.1. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA OCHRONĘ FIZYCZNĄ	58
8.2. ANALIZA BEZPIECZEŃSTWA FIZYCZNEGO I POTENCJALNYCH ZAGROZEŃ	58
8.3. FIZYCZNE ŚRODKI OCHRONY	58
8.4. PODZIAŁ OBSZARÓW CHRONIONYCH NA STREFY BEZPIECZEŃSTWA	60
8.5. ZABEZPIECZENIA PRZED PODGLĄDEM, PODSŁUCHEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	61
9. STANDARDY I ZALECENIA STANDARYZACYJNE W ŁĄCZNOŚCI I INFORMATYCE POLICYJNEJ, MAJĄCE ZASTOSOWANIE W OBIEKTACH SIEDZIB JEDNOSTEK POLICJI WSZYSTKICH SZCZEBLI	62
9.1. WSTĘP	62
9.2. OKABLOWANIE STRUKTURALNE	62
9.2.1. WYMAGANIA PODSTAWOWE	62
9.2.2. WYMAGANIA DOTYCZĄCE SYSTEMU OKABLOWANIA STRUKTURALNEGO	63
9.3. ZASILANIE ENERGETYCZNE	64
9.3.1. BEZPIECZEŃSTWO ZASILANIA	64
9.3.2. ZASILANIE WĘZŁÓW TI	65
9.4. ŁĄCZNOŚĆ W SIECIACH RADIOWYCH	66
10. PROCES INWESTYCYJNY	66
11. WYBRANE AKTY PRAWNE	68

Wprowadzenie

Opracowane i wprowadzone w życie w czerwcu 2004r., a następnie zaktualizowane w listopadzie 2009r. Wytyczne Komendanta Głównego Policji w sprawie *standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji* były aktami normatywnymi mającymi na celu ujednolicenie wymogów – w miarę istniejących możliwości oraz warunków – w odniesieniu do budynków i budowli użytkowanych na potrzeby służbowe Policji.

Podnoszenie jakości pracy Policji, w tym szczególnie bezpośredniej obsługi obywateli wymaga dalszej kontynuacji działań mających za cel podwyższanie standardu warunków pracy funkcjonariuszy i pracowników Policji, szczególnie w zakresie stosowanych rozwiązań technicznych i funkcjonalnych obiektów stanowiących siedziby jednostek i komórek organizacyjnych Policji. Ponadto doświadczenie nabyte w wyniku stosowania wyżej wymienionych aktów normatywnych, postęp technologiczny – szczególnie w zakresie teleinformatycznym, zmiany przepisów dotyczących budownictwa, a także innych, których stosowanie jest wymagane w procesie inwestycyjnym powoduje konieczność wydania nowych „Wytycznych...” oraz ich rozszerzenie o obszary dotychczas nie ujęte.

Dalsze usystematyzowanie wiedzy w tym zakresie oraz zdefiniowanie zgodności z systemem obowiązujących aktów prawnych, w jednolitym opracowaniu, stanie się niezwykle pomocne zarówno przy budowie nowych, jak i dostosowywaniu istniejących obiektów służbowych. Pozwoli to także zoptymalizować koszty planowanych zamierzeń poprzez możliwość wykorzystywania istniejących rozwiązań, jak również porównanie w odniesieniu do kosztów już powstałych obiektów.

Kontynuacją dążenia do dalszej poprawy jakości obsługi obywateli i warunków pracy funkcjonariuszy Policji jest potrzeba wdrażania nowych, a zarazem zachowania rozwiązań funkcjonalno - użytkowych sprawdzonych w warunkach pracy Policji.

Na podstawie dokonanej analizy, przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów, przygotowane zostały w Komendzie Głównej Policji znowelizowane Wytyczne uwzględniające także wnioskowane przez jednostki Policji propozycje zmian standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych, których rezultatem będzie zastosowanie w obiektach policyjnych rozwiązań:

- sprzyjających zwiększeniu efektywności pracy i służby funkcjonariuszy i pracowników Policji;
- eliminujących istotne problemy w funkcjonowaniu jednostek Policji;
- wpływających na poprawę komfortu obsługi obywateli przebywających w strefach służbowych komend i komisariatów.

W szczególności niniejsze Wytyczne pozwolą na usystematyzowanie następujących cech obiektów użytkowanych na potrzeby służbowe Policji:

- lokalizację komend i komisariatów. Lokalizacje budynków Policji powinny w swoim założeniu obejmować rejon działania jednostek Policji. Usytuowanie obiektów Policji powinno zapewniać dostępność dla obywateli poprzez dogodny dojazd, w tym również środkami komunikacji publicznej.
- łatwą identyfikację komend i komisariatów. Budynki Policji powinny być oznaczone w sposób łatwo identyfikowalny dla obywateli, np. poprzez ujednolicenie, w miarę możliwości, kolorystyki elewacji oraz umieszczenie charakterystycznego napisu POLICJA na elewacji budynku.

- zagospodarowanie terenów przyległych do komend i komisariatów. Urządzenie terenu przyległego powinno uwzględniać odpowiednią liczbę miejsc parkingowych dla obywateli będących interesantami, w tym miejsca dla osób niepełnosprawnych, pojazdów służbowych oraz pojazdów prywatnych policjantów i pracowników,
- układ funkcjonalny komend i komisariatów. Układ wewnętrzny budynków powinien uwzględniać wyodrębnienie części ogólnodostępnej dla obywateli wraz z częścią recepcyjną umożliwiającą uzyskanie wszelkich niezbędnych podstawowych informacji, węzłem sanitarnym dostępnym także dla osób niepełnosprawnych oraz poczekalnią, części ograniczonego dostępu oraz części zamkniętej.

Określone w niniejszych „Wytycznych...” modelowe rozwiązania skierowane są do wszystkich uczestników biorących udział w procesie przygotowania i realizacji robót budowlanych (inwestycji i remontów) w obiektach siedzib jednostek Policji, takich jak:

- komendy wojewódzkie Policji,
- komendy powiatowe Policji,
- komendy miejskie Policji,
- komendy rejonowe Policji,
- komisariaty Policji,

W przedmiotowym opracowaniu przedstawiono podstawowe standardy rozwiązań, które należy stosować przy projektowaniu i realizacji zamierzeń związanych z poprawą i dostosowaniem do potrzeb bazy lokalowej jednostek Policji zarówno w nowo wznoszonych, jak i przebudowywanych oraz remontowanych budynkach już istniejących.

„Wytyczne” określają charakter wzorcowych rozwiązań funkcjonalno-użytkowych i standardów, jakim powinny odpowiadać obiekty służbowe Policji oraz ukierunkowanie w zakresie procedury przygotowania i realizacji zamierzenia.

Stosowanie „Wytycznych...” jest wymagalne obligatoryjnie w przypadku możliwości ich zastosowania w całości lub w części.

Niniejsze „Wytyczne...” mają, jako pierwszoplanowe zadanie, służyć określaniu niezbędnych potrzeb lokalowych oraz standardu wykonania i wyposażenia stałego pomieszczeń, w dostosowaniu do planowanej przez użytkownika funkcji określonej programami przedsięwzięć stanowiącymi podstawę opracowań dokumentacyjnych projektowo – kosztorysowych dla budynków remontowanych lub nowo wznoszonych.

Dla każdego takiego zamierzenia wymagane jest opracowanie szczegółowego programu inwestycji obejmującego – w sposób kompleksowy – wszystkie przewidywane roboty z uwzględnieniem obowiązujących w tej mierze przepisów oraz (w formie graficznej) planowany układ funkcjonalny pomieszczeń danego obiektu, jak również wartość kosztorysową inwestycji.

Opracowania dokumentacyjne dla każdego zadania w każdej fazie projektowania, przy uwzględnieniu stopnia złożoności zamierzenia (projekty: wstępny, budowlany, wykonawczy) wytworzone na podstawie niniejszych „Wytycznych”, muszą być przedstawiane inwestorowi w celu sprawdzenia i akceptacji pod względem zgodności z zatwierdzonym programem, jak również z obowiązującymi wymogami technicznymi i formalno-prawnymi oraz normami.

1. Założenia podstawowe

1.1. Lokalizacja i zagospodarowanie terenu przyległego do siedziby jednostki Policji.

Usytuowanie jednostki Policji powinno zapewniać dogodny dojazd środkami komunikacji publicznej, a jednocześnie lokalizacja ta powinna odzwierciedlać rejon funkcjonowania – istotą powyższego jest optymalne ulokowanie siedziby jednostki Policji w obrębie rejonu działania, w celu zapewnienia należytej dostępności dla obywatela.

Obiekt powinien być należycie oznaczony co do sposobu jego wykorzystania:

- elewacja budynku administracyjno-biurowego siedziby jednostki Policji powinna być – o ile jest to możliwe – pomalowana w zadanym kolorze,
- na elewacji należy umieścić logo Policji,
- w obrębie wejścia do budynku należy umieścić godło państwowe i tablicę urzędową jednostki Policji.

Barwy elewacji budynku siedziby jednostki oraz logo formacji policyjnej należy zastosować zgodnie z zapisami ujętymi w odrębnym opracowaniu.

Należy zaznaczyć, że forma architektoniczno-urbanistyczna każdego nowobudowanego, przebudowywanego lub modernizowanego obiektu uzależniona jest także od: stanu etatowego jednostki, wielkości i kształtu posiadanej działki, wymogów zawartych w decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub warunków zabudowy i zagospodarowania przestrzennego wynikających z miejscowych planów zagospodarowania terenu, warunków geologicznych i geotechnicznych terenu, jak również zaleceń konserwatora zabytków w przypadku obiektów zabytkowych lub usytuowanych w strefie objętej ochroną konserwatora zabytków.

Zagospodarowanie terenu przyległego do siedziby jednostki Policji powinno uwzględniać:

- właściwe oznakowanie dojeżdż i dojazdów,
- odpowiednią liczbę miejsc parkingowych dla interesantów z oznaczonymi miejscami na samochody (w tym dla niepełnosprawnych), motocykle i rowery,
- odpowiednią liczbę miejsc parkingowych dla pojazdów służbowych,
- odpowiednią liczbę miejsc parkingowych dla pracowników,
- miejsce na maszty flagowe i symbol Policji,
- elementy małej architektury,
- podział terenu Policji na strefy dostępności,
- dozór bezpośredniego otoczenia,
- właściwe usytuowanie zespołu obiektów związanych z utrzymaniem psów służbowych,
- właściwe usytuowanie garaży wolnostojących.

1.2. Ogólny wewnętrzny układ funkcjonalny obiektu.

W zakresie układu wewnętrznego obiektu należy uwzględnić:

- właściwy podział obiektu na strefy dostępności do elementów funkcjonalnych,
- wyodrębnienie części recepcyjnej obsługi obywateli i ukształtowanie jej w formie przyjaznej interesantom,
- dostosowanie pomieszczeń do obsługi osób niepełnosprawnych,

- spełnienie wymogów ochrony i bezpieczeństwa danych i osób,
- zapewnienie właściwych warunków pracy,
- rozdział komunikacyjny dróg osób poszkodowanych i podejrzanych „w sprawie”.

2. Podział na obszary i strefy dostępności

2.1. Obszary.

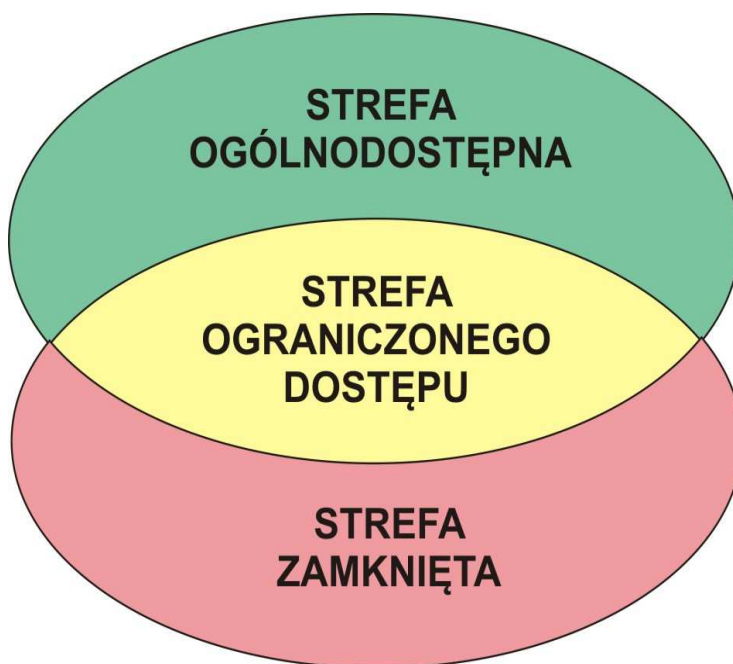
Teren w obszarze którego zlokalizowany jest obiekt jednostki Policji dzieli się na:

Obszar ogólnodostępny przyległy do obiektu, w skład którego wchodzi: publiczne drogi dojazdowe do budynku, miejsca parkingowe dla interesantów, podjazd lub winda dla osób niepełnosprawnych oraz – w przypadku wyniesienia budynku ponad teren – schody prowadzące do drzwi wejściowych.

Obszar ograniczonego dostępu – wygradzony z otaczającego obszaru – w skład którego wchodzi: parkingi dla pojazdów służbowych, obiekty pomocnicze, garaże, wiaty na pojazdy i obiekty zaplecza technicznego, miejsce dla zespołu obiektów związanych z utrzymaniem psów służbowych. Łącznikiem - „służą” pomiędzy obszarami ogólnodostępnym i ograniczonego dostępu powinien być budynek siedziby jednostki Policji. Parkingi dla pracowników mogą się znaleźć w obu obszarach, optymalnym jest miejsce na pograniczu obszarów.

2.2. Strefy w obiekcie policyjnym

Ze względu na funkcję do jakiej przynależy dane pomieszczenie zostaje ono zakwalifikowane do właściwej strefy dostępności co obrazują rysunki nr 1 i nr 2.

Rys. nr 1. Schemat ogólny stref dostępności.

2.2.1. Strefa ogólnodostępna.

Strefa ogólnodostępna jest to strefa dostępna w sposób swobodny dla wszystkich osób przychodzących do budynku służbowego jednostki Policji.

W skład tej strefy wchodzi zespół pomieszczeń recepcyjnych w obrębie których znajdują się: wiatrołap, recepcja z poczekalnią, pokój przyjęć interesantów, węzły sanitarne dla interesantów. Strefa ta powinna być przystosowana do obsługi osób niepełnosprawnych.

2.2.2. Strefa ograniczonego dostępu.

Strefa dostępna dla pracowników (funkcjonariuszy oraz pracowników cywilnych Policji) oraz innych osób uprawnionych do wejścia i przebywania na terenie obiektów policyjnych, a także dla interesantów wprowadzonych przez osoby upoważnione.

W skład strefy wchodzi zespół pomieszczeń:

- a) o funkcji biurowej oraz przeznaczonych do prowadzenia innych czynności służbowych, w obrębie których znajdują się:
  - pomieszczenia biurowe dla poszczególnych służb,
  - pokoje przesłuchań ofiar i świadków przestępstw,
  - pokoje przesłuchań małoletnich ofiar i świadków przestępstw (tzw. „Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci”),
  - pokoje przesłuchań osób podejrzewanych i podejrzanych o popełnienie przestępstwa,
- b) kierownictwa, w obrębie którego znajdują się:
  - pokoje biurowe komendanta i zastępcy/ów,
  - sekretariat,
- c) socjalnych i pomocniczych, w skład których wchodzi:
  - sale odpraw i sala konferencyjna,
  - pomieszczenia przeznaczone do spożywania posiłków,
  - szatnie z umywalniami i natryskami,
  - suszarnie,
  - pomieszczenia dla sprzątających,
- d) technicznych, w obrębie których znajdują się:
  - pomieszczenia przyłączy wody i gazu,
  - pomieszczenie wężła ciepłowniczego lub kotłowni centralnego ogrzewania, rozdzielnie i siłownie energetyczne itp.,
- e) kryta policyjna strzelnica ćwiczebna,
- f) sale ćwiczeń fizycznych, siłownie albo ich zespoły.

Strefa ta, w części przeznaczonej dla interesantów, powinna być przystosowana do obsługi osób niepełnosprawnych.

2.2.3. Strefa zamknięta

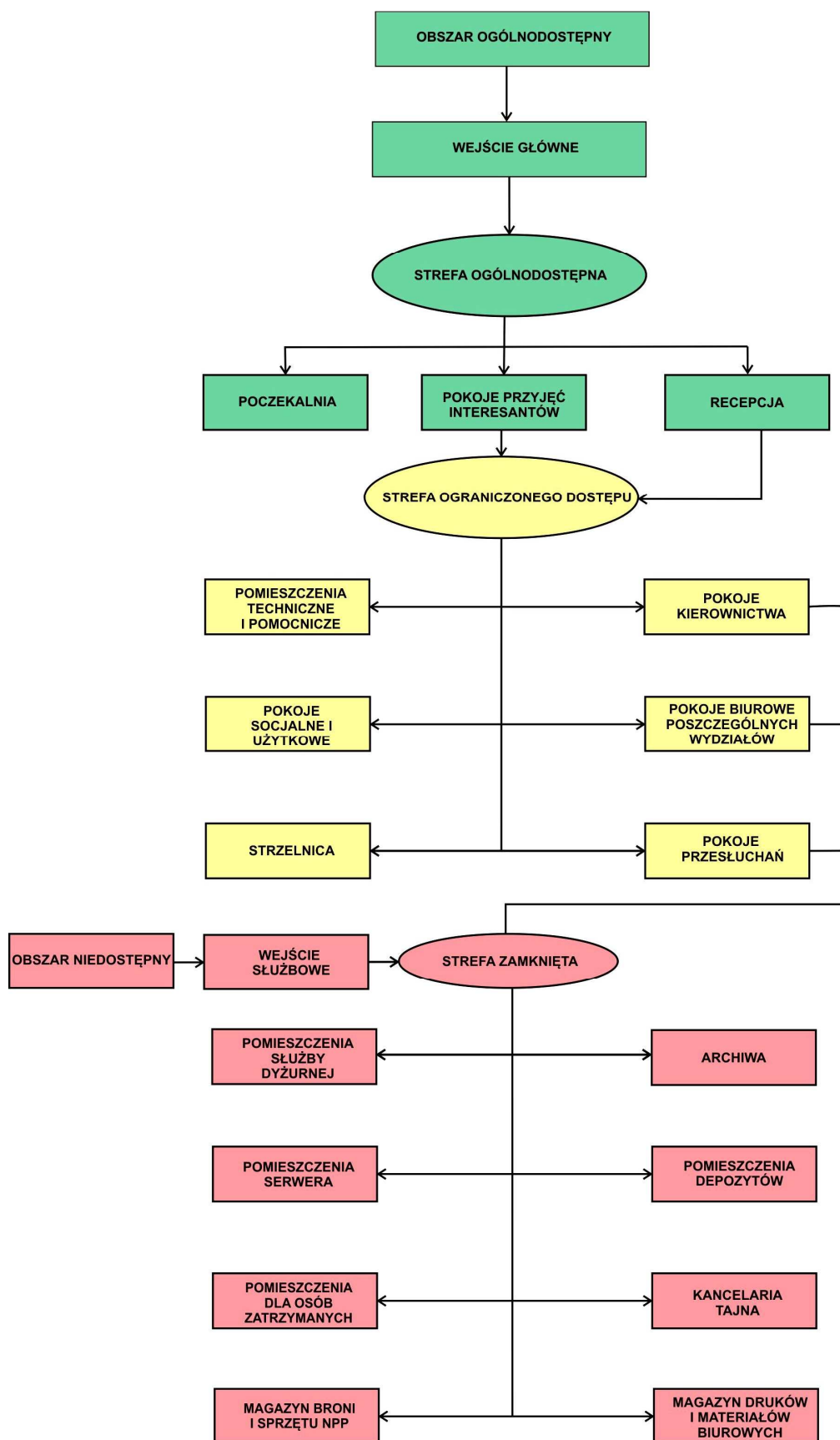
Strefa dostępna dla pracowników (funkcjonariuszy oraz pracowników cywilnych Policji) oraz innych osób uprawnionych do wejścia i przebywania w niej.
W skład strefy wchodzi zespół pomieszczeń:

- a) służby dyżurnej, w obrębie których znajdują się:
  - pomieszczenie pomocnika dyżurnego, pokój dyżurnego, pokój zastępcy dyżurnego, dyżurnego z zapleczem socjalnym,
  - pomieszczenie zespołu operacji i akcji policyjnych,
  - pomieszczenie łączności specjalnej,
  - podręczny magazyn uzbrojenia,
  - węzeł sanitarny,
- b) pokoje przejściowe,
- c) tymczasowe pomieszczenie przejściowe,
- d) pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia zwane dalej „PdOZ”,
- e) magazyn uzbrojenia, w tym broni alarmowej i sprzętu NPP,
- f) archiwa,
- g) pomieszczenia depozytów,
- h) kancelaria tajna,
- i) magazyn druków i materiałów biurowych,
- j) pomieszczenia do przesłuchań osób zatrzymanych,
- k) pomieszczenia techniczne i techniczno-biurowe, w których zlokalizowane są siłownie (źródła i przetworniki energii elektrycznej), centrale łączności, serwery informatyki, CPD (Centralny Punkt Dystrybucji sieci logicznej) i LPD (Lokalny Punkt Dystrybucji sieci logicznej),

W każdej z wymienionych stref występują także zespoły pomieszczeń węzłów sanitarnych oraz ciągi komunikacyjne poziome i pionowe, zgodnie z potrzebami.

2.2.4. Wymagania ogólne dla pomieszczeń służbowych.

Wygląd pomieszczeń w strefie ogólnodostępnej oraz pomieszczeń strefy ograniczonego dostępu, które są przeznaczone lub wykorzystywane do wykonywania czynności służbowych z interesantami - m.in. osobami, które są uczestnikami postępowania karnego, postępowania w sprawach o wykroczenia, postępowania administracyjnego (np. są ofiarami przestępstw, pokrzywdzonymi, świadkami oraz osobami im towarzyszącymi itp.), powinien w możliwie najmniejszym stopniu odzwierciedlać cechy charakteryzujące policyjną specyfikę obiektów, co nie może rzutować na ograniczenie lub obniżenie wartości użytkowych systemów zabezpieczeń określonych w niniejszych Wytycznych.

Rys. nr 2. Schemat szczegółowy stref dostępności

3. Typy obiektów policyjnych.

3.1. Programowanie realizacji obiektów policyjnych.

Podstawą dla przystąpienia do prac projektowych, służących realizacji zamierzeń o charakterze:

- remontowym – jest program funkcjonalno-użytkowy, zatwierdzony przez właściwego kierownika jednostki,
- inwestycyjnym – jest uzgadniany przez Komendanta Głównego Policji działającego z upoważnienia Ministra Spraw Wewnętrznych program inwestycji sporządzony zgodnie i na zasadach określonych przepisami w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa.

Pod względem architektonicznym nie nakłada się ograniczeń z wyjątkiem kryteriów:

- estetyki i zgodności z nowoczesnymi trendami architektonicznymi, o ile nie zostało to określone w inny sposób w odrębnych przepisach dla obiektów służbowych Policji, a jest możliwe do zrealizowania w konkretnych warunkach,
- zachowania podstawowych cech funkcjonalno-użytkowych, określonych w zatwierdzonym lub akceptowanym programie, z możliwością wprowadzenia na etapie projektowania w tych elementach odstępstw, wynikających z konieczności uwzględnienia w opracowaniu technicznym zamierzenia wymogów zawartych w obowiązujących przepisach, normach lub wydanych decyzjach administracyjnych,
- zgodności z obowiązującym stanem prawnym i uwzględniającym uwarunkowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W zależności od obsady etatowej jednostki Policji, przedstawione w „Wytycznych...” elementy funkcjonalne budynku należy w sposób racjonalny dostosować do rzeczywistych potrzeb.

3.2. Komenda wojewódzka/Stołeczna Policji.

Obiekt powinien składać się ze:

strefy ogólnodostępnej składającej się z:

- wiatrołapu,
- poczekalni,
- recepcji,
- pokoi przyjąć interesantów,
- węzłów sanitarnych dla interesantów,

strefy ograniczonego dostępu w składzie:

- a) w obrębie strefy wejściowej należy zlokalizować pomieszczenia biurowe przeznaczone dla komórek organizacyjnych realizujących zadania w zakresie:
  - postępowań administracyjnych,
  - zamówień publicznych,
  - komunikacji społecznej,
  - doboru kadr i szkolenia,
  - rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków,
- b) w dalszej części budynku należy zlokalizować:

Standardy techniczne, funkcjonalne i użytkowe obowiązujące w obiektach służbowych Policji
Załącznik do Wytycznych nr 3/2013 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013r.

- pomieszczenia biurowe oraz pomieszczenia przeznaczone do prowadzenia innych czynności służbowych, w tym kierownictwa jednostki i salę narad,
- szatnie z zapleczem sanitarnym (damskie, męskie),
- umywalnie,
- pomieszczenia przeznaczone do spożywania posiłków,
- palarnie,
- pomieszczenia techniczne (w tym kotłowni lub węzła ciepłowniczego, przyłącza gazu, wody, rozdzielni i siłowni elektrycznych),
- pomieszczenia gospodarcze, magazynowe i podręczne magazynki,
- kryta policyjna strzelnica ćwiczebna,
- sale ćwiczeń fizycznych, siłownie albo ich zespoły,
- stanowiska garażowe.

Strefa ta w części przeznaczonej dla interesantów powinna być przystosowana do obsługi osób niepełnosprawnych.

strefy zamkniętej składającej się z:

- zespołu pomieszczeń służby dyżurnej - stanowisko kierowania jednostki z pokojem dyżurnego, zastępcy dyżurnego i pomocnika, z zapleczem socjalnym (pokój śniadań, szatnie, sanitariaty), z podręcznym magazynem broni, urządzeniami informatycznymi i łączności,
- pomieszczenia zespołu operacji i akcji policyjnych,
- pomieszczeń serwerowni,
- pomieszczenia dla osób zatrzymanych,
- pomieszczeń do przesłuchań osób zatrzymanych,
- kancelarii tajnej,
- składnicy akt,
- magazynu depozytów,
- innych dostosowanych do specyfiki służby.

W każdej z wymienionych stref występują także zespoły pomieszczeń węzłów sanitarnych oraz ciągi komunikacyjne poziome i pionowe zgodnie z potrzebami.

W ramach tej jednostki Policji należy uwzględnić lokalizacje dla laboratorium kryminalistycznego. Parametry techniczne i funkcjonalne przyjąć indywidualnie na podstawie przepisów ogólnych. Z uwagi na charakter wymagań w zakresie technologii wyposażenia pomieszczeń należy rozważyć możliwość ulokowania laboratorium kryminalistycznego w wydzielonym samodzielny obiekcie.

3.3. Komenda miejska/powiatowa/rejonowa Policji.

Obiekt powinien składać się ze:

strefy ogólnodostępnej składającej się z:

- wiatrołapu,
- poczekalni,
- recepcji,
- pokoi przyjąć interesantów,
- węzłów sanitarnych dla interesantów.

Strefa ta powinna być przystosowana do obsługi osób niepełnosprawnych.

strefy ograniczonego dostępu składającej się z:

- pomieszczeń biurowych oraz przeznaczonych do prowadzenia innych czynności służbowych, w tym dla kierownictwa jednostki i sali narad,
- szatni z zapleczem sanitarnym (damskie, męskie),
- umywalni,
- pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków,
- palarni,
- pomieszczeń technicznych (w tym kotłowni lub węzła ciepłowniczego, przyłącza gazu, wody, rozdzielni i siłowni elektrycznych, itp.),
- pomieszczeń gospodarczych, magazynowych i podręcznych magazynków,
- kryta policyjna strzelnica ćwiczebna,
- sali ćwiczeń fizycznych, siłowni albo ich zespołów,
- stanowisk garażowych.

Strefa ta w części przeznaczonej dla interesantów powinna być przystosowana do obsługi osób niepełnosprawnych.

strefy zamkniętej składającej się z:

- zespołu pomieszczeń służby dyżurnej – stanowiska kierowania jednostki z pokojem dyżurnego, zastępcy dyżurnego i pomocnika, z zapleczem socjalnym (pokój śniadań, szatnie, sanitariaty), z podręcznym magazynem broni, urządzeniami informatycznymi i łączności,
- pomieszczenie zespołu operacji i akcji policyjnych,
- pomieszczenia serwera,
- pomieszczeń dla osób zatrzymanych,
- pomieszczeń do przesłuchań osób zatrzymanych,
- kancelarii tajnej,
- pokoju przejściowego,
- tymczasowe pomieszczenie przejściowe,
- składnicy akt,
- magazynu depozytów.

W każdej z wymienionych stref występują także zespoły pomieszczeń węzłów sanitarnych oraz ciągi komunikacyjne poziome i pionowe zgodnie z potrzebami.

3.4. Komisariat Policji.

Obiekt powinien się składać z:

strefy ogólnodostępnej składającej się z:

- wiatrołapu,
- poczekalni,
- recepcji,
- pokoi przyjęć interesantów,
- węzłów sanitarnych dla interesantów.

Strefa ta powinna być przystosowana do obsługi osób niepełnosprawnych.

Standardy techniczne, funkcjonalne i użytkowe obowiązujące w obiektach służbowych Policji
Załącznik do Wytycznych nr 3/2013 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013r.

strefy ograniczonego dostępu w składzie:

- pomieszczenia biurowe oraz przeznaczone do prowadzenia innych czynności służbowych, w tym kierownictwa jednostki i sali narad,
- szatnie z zapleczem sanitarnym (damskie, męskie),
- umywalnie,
- pomieszczenia przeznaczone do spożywania posiłków,,
- palarnie,
- pomieszczenia techniczne (w tym kotłowni lub węzła ciepłowniczego, przyłącza gazu, wody, rozdzielni i siłowni elektrycznych, itp.),
- pomieszczenia gospodarcze, magazynowe i podręczne magazynki,
- stanowiska garażowe.

Strefa ta w części przeznaczonej dla interesantów powinna być przystosowana do obsługi osób niepełnosprawnych.

strefa zamknięta w składzie:

- zespół pomieszczeń służby dyżurnej - stanowisko kierowania jednostki z pokojem dyżurnego, zastępcy dyżurnego i pomocnika, z zapleczem socjalnym (pokój śniadań, sanitariaty), z podręcznym magazynem broni, urządzeniami informatycznymi i łączności,
- pokoju przejściowego,
- tymczasowe pomieszczenie przejściowe,
- kancelaria tajna,
- pomieszczenia serwera,
- składnica akt,
- magazyn depozytów.

W każdej z wymienionych stref występują także zespoły pomieszczeń węzłów sanitarnych oraz ciągi komunikacyjne poziome i pionowe zgodnie z potrzebami.

3.5. Posterunek Policji.

Obiekt w zależności od potrzeb powinien się składać z:

- pokoju przyjęć interesantów,
- pomieszczeń biurowych,
- szatni z zapleczem sanitarnym (damskie, męskie),
- węzła sanitarnego,
- pomieszczeń technicznych i pomocniczych (o ile występują),
- pomieszczenia przeznaczone do spożywania posiłków – w miarę możliwości lokalowych,,

Obiekt powinien być przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych.

3.6. Policyjna Izba Dziecka.

Zespół pomieszczeń dla zatrzymań nieletnich. Szczegółowe wytyczne zawiera pkt 4.7.

3.7. Wskaźnik powierzchniowy.

Powierzchnia użytkowa obejmuje wszystkie pomieszczenia biurowe, socjalne i sanitarno-higieniczne, techniczne, magazynowe, archiwalne, komunikację poziomą oraz inne niezbędne do funkcjonowania jednostki obliczana jest zgodnie z PN-ISO 9836 : 1997 dla „STANDARDOWEGO OBIEKTU JEDNOSTKI POLICJI” i stanowi sumę powierzchni tych pomieszczeń w stanie wykończonym na wszystkich kondygnacjach mierzonych w poziomie posadzki, przy czym powierzchnię w pomieszczeniach oraz pod skośną połączy dachu o wysokości poniżej 1,90 m uznaje się za powierzchnię nieużytkową i nie wlicza się jej do powierzchni użytkowej budynku.

Przy obliczaniu jednostkowego wskaźnika powierzchni przypadającego na jedną osobę zatrudnioną należy pomniejszyć wyżej wymienioną powierzchnię użytkową budynku/budynków mających w całości lub części przeznaczenie na cele administracyjno-biurowe o komunikację pionową, miejsca garażowe usytuowane wewnątrz budynku, a także zespół pomieszczeń: strzelnicy, PdOZ, Policyjnej Izby Dziecka oraz Izby Tradycji-Pamięci jednostki. Do obliczenia wskaźnika nie bierze się pod uwagę innych wolnostojących budynków takich jak: magazyny, garaże, warsztaty, wolnostojące policyjne strzelnice ćwiczebne itp. Jednostkowy wskaźnik tej powierzchni oblicza się poprzez podzielenie wyliczonej jej wielkości przez liczbę osób obsady etatowej przebywającej na stałe w obiekcie, a jego wielkość musi mieścić się w przedziale 15,00 – 18,00 m² na jedną osobę. W szczególnie uzasadnionych przypadkach omawiany wskaźnik może ulec zmniejszeniu/zwiększeniu.

3.8. Pomieszczenia biurowe pracy indywidualnej stałej.

Do pomieszczeń biurowych zaliczyć należy: pracownicze pokoje biurowe pracy indywidualnej stałej, pokoje biurowe pracy zespołowej stałej, pokoje kierownictwa służbowego jednostki wszystkich szczebli, sekretariaty, kancelarie jawne i tajne. Do powierzchni biurowej nie włącza się pomieszczeń przeznaczonych na potrzeby służby dyżurnej.

Powierzchnia i wysokość pomieszczeń pracy powinny spełniać wymogi, jak dla pomieszczeń przeznaczonych na pobyt stały ludzi.

Na każdego z pracowników jednocześnie zatrudnionych w pomieszczeniach stałej pracy powinno przypadać co najmniej 13,0 m³ wolnej objętości pomieszczenia oraz co najmniej 2,0 m² wolnej powierzchni podłogi (nie zajętej przez urządzenia techniczne, wyposażenie biurowe, sprzęt itp.). Przy wysokości pomieszczenia 2,50 m minimalna powierzchnia użytkowa miejsca pracy nie może być mniejsza niż 7,20 m².

Przy wysokości pomieszczenia 3,00 m minimalna powierzchnia użytkowa miejsca pracy nie może być mniejsza niż 6,40 m². Uwzględniając obowiązujące w Policji normy wyposażenia w sprzęt kwaterunkowo-biurowy oraz teleinformatyczny powierzchnia użytkowa miejsca pracy nie może być większa niż 10,0 m².

Dla służb nie wymagających stałego miejsca pracy biurowej (służba patrolowa) nie nalicza się powierzchni biurowej wyżej wymienionym wskaźnikiem (poza kierownikiem komórki organizacyjnej oraz innymi osobami wykonującymi pracę biurową). Dla tych służb należy przewidzieć salę odpraw oraz pomieszczenie pracy zespołowej do sporządzania raportów, takie jak opisano w pkt 4.2.1.1.

3.9. Pomieszczenia biurowe pracy zespołowej stałej.

Powierzchnia i wysokość pomieszczeń pracy powinny spełniać wymogi, jak dla pomieszczeń przeznaczonych na pobyt stały ludzi.

Przy wysokości pomieszczenia 3,00 m minimalna powierzchnia użytkowa miejsca pracy nie może być mniejsza niż 5,40 m², przy czym przy jej naliczaniu należy także uwzględnić obowiązujące w Policji normy wyposażenia w sprzęt kwaterunkowo-biurowy oraz teleinformatyczny.

4. Szczegółowe wytyczne funkcjonalno- użytkowe poszczególnych elementów programu

4.1. Strefa ogólnodostępna.

4.1.1. Wiatrołap.

Wiatrołap przy wejściu do budynku stanowi element ochrony pomieszczeń wewnętrznych przed nadmiarem napływu chłodnego powietrza. Powinien być on wyposażony w drzwi zewnętrzne z samozamykaczem, bądź też drzwi automatycznie otwierane i zamykane, z możliwością blokady uruchamianej przez recepcjonistę lub służbę dyżurną jednostki.

W praktyce wiatrołap powinien być przeszklony, umożliwiając tym samym obserwację osób wchodzących do obiektu Policji.

Wymiary drzwi wewnętrznych i zewnętrznych uwzględniać muszą wymogi obowiązujących przepisów, przy czym szerokość skrzydła otwieranego na stałe nie powinna być mniejsza niż 1,0 m.

Dopuszcza się, jako wariant zamienny, zastosowanie „kurtyny powietrznej”, pod warunkiem spełnienia wymogów określonych dla drzwi zewnętrznych.

4.1.2. Recepcja z poczekalnią.

Funkcja recepcji z poczekalnią, ze względu na rolę miejsca pierwszego kontaktu w relacji urząd – obywatel, ma za zadanie:

- zapewnić optymalne warunki oczekiwania stron na przyjęcie,
- budzić zaufanie i poczucie bezpieczeństwa,
- spełnić wymagania do przyjęcia osób niepełnosprawnych.

Recepcja powinna być wyposażona w kamerę do stałego monitorowania ze stanowiska służby dyżurnej, o ile uniemożliwiony jest kontakt wzrokowy z pomieszczeniem służby dyżurnej.

Stanowisko recepcjonisty powinno być zlokalizowane w miejscu umożliwiającym kontakt wizualny z pomieszczeniem służby dyżurnej i pozwalającym na obserwację osób wchodzących do obiektu, oraz wgląd na drzwi wewnętrzne prowadzące na teren obiektu. W obiektach nowobudowanych należy stosować rozwiązania określone Księdze standaryzacji komend i komisariatów Policji Polskiej.

W obiektach istniejących modernizowanych i przebudowywanych rozwiązania funkcjonalne miejsca pracy recepcjonisty mogą być zróżnicowane, jednak zorganizowane w sposób zapewniający ergonomiczne, bezpieczne warunki pracy. Recepcjonista powinien mieć możliwość bezpośredniego przejścia do strefy ograniczonego dostępu.

Stanowisko recepcjonisty należy wyposażać w łączność telefoniczną, przycisk sygnalizacji alarmowej połączonej z pomieszczeniem służby dyżurnej oraz przycisk otwarcia blokady drzwi prowadzących na teren jednostki. Poczekalnię należy wyposażać w sprzęt kwaterunkowy (tj. co najmniej w siedziska lub zestaw krzeseł, stoliki, tablicę informacyjną i ogłoszeniową) umożliwiającą oczekiwanie interesantów. Pomieszczenie należy również wyposażać w aparat telefoniczny komunikacji wewnętrznej.

Kolorystyka ścian i posadzek recepcji i poczekalni, ludy recepcyjnej oraz wyposażenia kwaterunkowego powinna spełniać wymogi określone w odrębnych przepisach.

Organizowanie tego rodzaju pomieszczeń odbywa się zgodnie z zasadą ekonomiki i proporcjonalności. Wytyczne nie obligują do organizowania tego rodzaju pomieszczeń w każdej jednostce Policji, nawet najmniejszej”

4.1.3. Pokój przyjęć interesantów.

W ramach realizacji funkcji recepcyjnej jednostki Policji należy zapewnić interesantom odpowiednie warunki przyjęcia i pobytu.

Podejmując działania związane z projektowaniem i wykonaniem tego typu pomieszczenia należy mieć na uwadze jego funkcjonalność dla użytkowników: pracowników Policji i interesantów, tzn. osób, które same zgłaszają się do Policji lub wykonują polecenie wydane przez uprawniony organ (za wyjątkiem osób podejrzewanych, podejrzanych, w tym również objętych dozorem policyjnym oraz oskarżonych).

Pokój przyjęć interesantów powinien:

- zapewniać bezpieczeństwo interesanta,
- zapewniać bezpieczeństwo pracownika Policji,
- zapewniać przyjęcie interesantów z możliwością ich przesłuchania i wypełnienia odpowiednich druków,
- spełniać wymagania do przebywania osób niepełnosprawnych,
- umożliwiać przekazanie zainteresowanym niezbędnych informacji, w tym nt. lokalnych i ogólnokrajowych podmiotów świadczących pomoc i o jej zakresie.

Charakter pomieszczenia powinien sprzyjać nawiązaniu nieskrępowanego kontaktu interpersonalnego pracownika Policji z interesantem.

Aranżacja i wyposażenie powinno zapewniać interesantom, a w szczególności ofiarom przestępstw, poczucie bezpieczeństwa i ułatwiać budowanie zaufania do funkcjonariusza Policji.

Wyposażenie podstawowe:

- miejsce pracy przyjmującego wyposażone w biurko z komputerem i drukarką,
- łączność telefoniczną,
- miejsce przyjmowanego interesanta wyposażone w stół typu biurowego (ławę) z co najmniej dwoma fotelikami lub krzesłami,
- wieszak na ubranie,
- kamerę do stałego monitorowania ze stanowiska służby dyżurnej,
- bezpośrednie połączenie alarmowe ze służbą dyżurną (przycisk przeciwnapadowy).

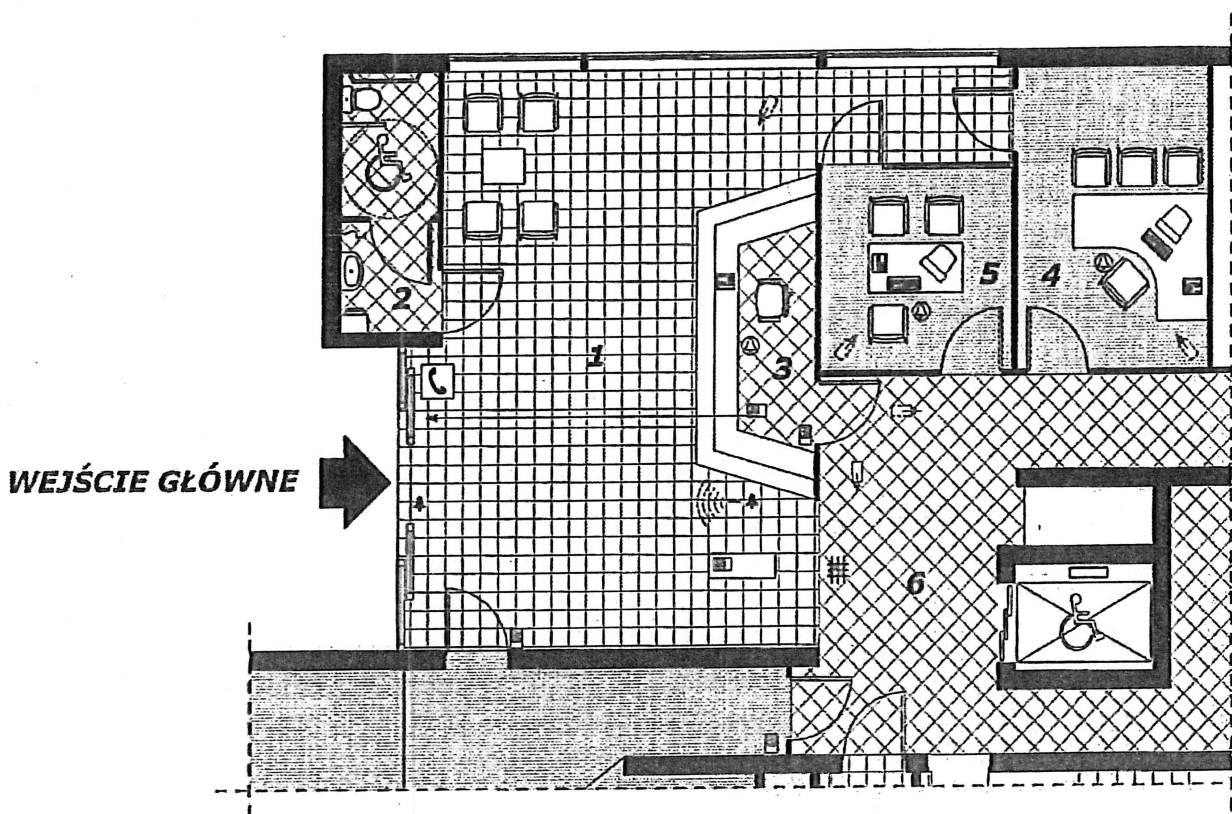
Wymagania funkcjonalno – użytkowe.

Pokój przyjęć interesanta powinien być połączony z poczekalnią drzwiami wejściowymi otwieranymi na zewnątrz pomieszczenia, wyposażonymi w jednostronną klamkę zatraskową z zamkiem na klucz, umożliwiającą otwarcie pomieszczenia od wewnątrz za pomocą klamki oraz od zewnątrz kluczem.

Szerokość drzwi w świetle – minimum 90,0 cm.

Wskazane jest dodatkowe połączenie pokoju przyjęć interesanta drzwiami prowadzącymi bezpośrednio z układu komunikacji wewnętrznej obiektu.

Organizowanie tego rodzaju pomieszczeń odbywa się zgodnie z zasadą ekonomiki i proporcjonalności.

Rys. nr 3. Przykładowe ideowe rozwiązanie strefy otwartej: 1.hol recepcji, 2. WC interesantów, 3.punkt recepcyjny, 4-5. pomieszczenia przyjęcia interesantów, 6. strefa ograniczonego dostępu.

4.1.4. Węzły sanitarne.

W optymalnym programie funkcjonalnym przewidzieć należy dla interesantów -węzeł sanitarny, który dodatkowo przystosowany będzie dla osób niepełnosprawnych. W jednostkach, w których przewidziany jest znaczny przepływ interesantów należy przewidzieć oddzielne węzły sanitarne dla mężczyzn i dla kobiet, przy czym węzeł sanitarny przeznaczony dla kobiet powinien być także przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomieszczenia te powinny być połączone bezpośrednio z poczekalnią, a wejścia do nich należy umieścić w miarę możliwości w miejscach mniej

eksponowanych. W mniejszych obiektach dopuszcza się zastosowanie jednego pomieszczenia węzła sanitarnego dla interesantów, które spełniać będzie również wymogi przewidziane dla osób niepełnosprawnych.

4.2. Strefa ograniczonego dostępu.

4.2.1. Pomieszczenia biurowe.

Zlokalizowanie w obrębie obiektu pomieszczeń biurowych poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki powinno uwzględniać charakter ich pracy, częstotliwość kontaktów z interesantami zewnętrznymi i wewnętrznymi oraz szeroko pojęte kwestie organizacji pracy.

Uwzględniając powyższe, oraz kierując się wieloletnimi doświadczeniami, zaleca się dla jednostek szczebla podstawowego sytuowanie pomieszczeń biurowych pionu prewencji oraz ruchu drogowego w obrębie niższych kondygnacji obiektu. Na kolejnych kondygnacjach, uwzględniając realia rozwiązań projektowych w zakresie bryły obiektu, umiejscowione powinny być pomieszczenia służb dochodzeniowo-śledczych i kryminalnych. Pomieszczenia biurowe służb wspomagających zaleca się sytuować na wyższych kondygnacjach siedziby danej jednostki. Założenia rozlokowania poszczególnych ogniw organizacyjnych winny być szczegółowo rozpatrzone na etapie programowania i indywidualnie dostosowane do struktury organizacyjnej konkretnej jednostki. Niedopuszczalne jest sytuowanie pomieszczeń biurowych poniżej poziomu terenu, przyległego do budynku.

4.2.1.1. Pomieszczenia biurowe pracy zespołowej stałej.

Postęp w zakresie organizacji pracy wymusza potrzebę wdrażania nowoczesnych rozwiązań organizacyjnych umożliwiających zwiększanie efektywności i poprawy jakości pracy administracji państwowej, jaką jest Policja. Jedną z metod realizacji założonych celów jest zastosowanie zasady kształtowania przestrzeni biurowych tzw. „przestrzeni otwartych”. Zasada „przestrzeni otwartych” polega na tworzeniu powierzchni biurowej, na której w sposób zorganizowany znajduje się kilka lub kilkanaście stanowisk pracy będących konsekwencją specyfiki i indywidualnych potrzeb wynikających z funkcji realizowanej przez użytkownika. Pomieszczenie biurowe pracy zespołowej stałej optymalnie nie powinno przekraczać 10 stanowisk pracy.

Powyższe podejście do problemu zagospodarowania powierzchni biurowej pozwala na:

- utworzenie warunków do pracy zespołowej, przy jednoczesnym zachowaniu indywidualizacji stanowisk pracy,
- zwiększenie nadzoru przełożonych nad kierowanymi zespołami pracowniczymi,
- zwiększenie ekonomiki wykorzystania powierzchni użytkowej budynków,
- optymalizację nakładów finansowych ponoszonych na budownictwo służbowe.

Praktyczne wdrożenie ww. zasady zwanej w niniejszych „Wytycznych...” pomieszczeniami pracy zespołowej stałej, należy stosować przy projektowaniu nowych oraz modernizacji już istniejących obiektów gdzie nie występują ograniczenia wynikające z konstrukcji budynków oraz gdy charakter realizowanych zadań umożliwia racjonalne ich wykorzystanie.

Określenie standardów pomieszczeń biurowych pracy zespołowej stałej.

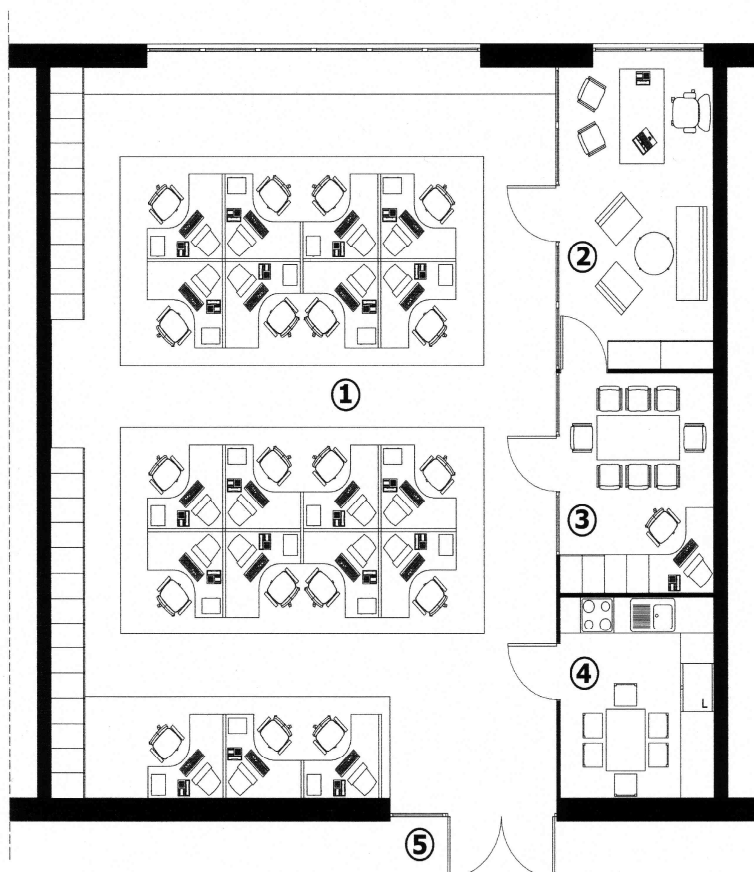

Modelowy układ funkcjonalny składa się n.w. elementów:

- ogólnego pomieszczenia pracy,
- pomieszczenia biurowego przełożonego,
- pomieszczenia odpraw (w miarę potrzeb),
- pomieszczenia socjalnego.

Ze względu na teoretycznie nieograniczoną możliwość wariantów, brak jest przeciwwskazań w kształtowaniu omawianego układu funkcjonalnego pomieszczeń, poprzez rozszerzenie układu o inne pomieszczenia jak np. sekretariaty. Dopuszcza się, aby kierownicy ogniw organizacyjnych jednostki np. naczelnicy wydziałów z sekretariatem zgrupowani byli w pozostałej części budynku. Wyznacznikiem przydatności użytkowej planowanych jako pomieszczenia do pracy biurowej zespołowej stałej, są parametry wynikające z warunków ogólnych, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi. W pomieszczeniu biurowym pracy zespołowej stałej należy zastosować wentylację mechaniczną oraz rozważyć zastosowanie podłogi technologicznej. Warunkiem zastosowania pomieszczeń pracy zespołowej stałej jest charakter wykonywanej pracy, której tok realizacji nie będzie zakłócany przez negatywne oddziaływanie otoczenia.

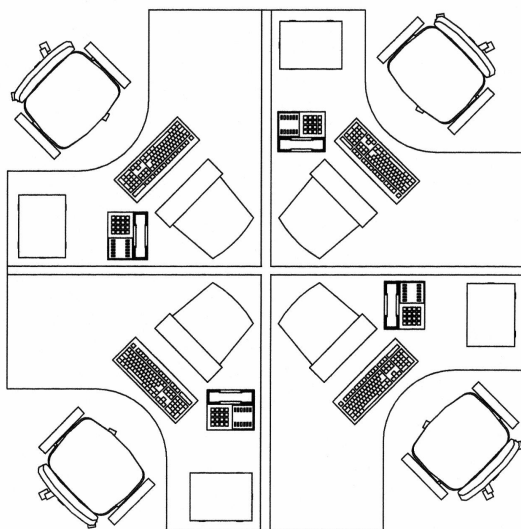
Przykładowy układ funkcjonalny obrazuje rys. nr 4.

Rys. nr 4. Przykładowy schemat pomieszczenia pracy zespołowej stałej: 1. Pomieszczenie ogólne pracy; 2. pomieszczenie biurowe przełożonego; 3. mała sala odpraw; 4. pokój socjalny; 5. komunikacja ogólna obiektu.

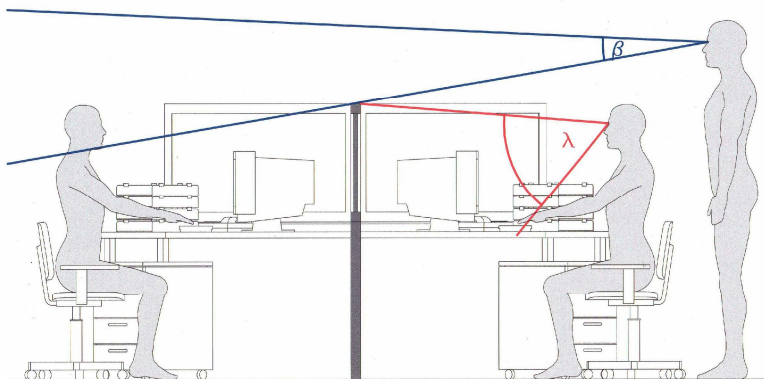
Ogólne pomieszczenie pracy.

Wielkość powierzchni pomieszczenia, określana jest przeznaczeniem i planowaną liczbą stanowisk pracy. Na utworzonej dużej powierzchni biurowej w zorganizowany sposób, rozmieszczonych jest kilka lub kilkanaście stanowisk pracy, zgrupowanych np. w układzie poniższego przykładu (rys. nr 5).

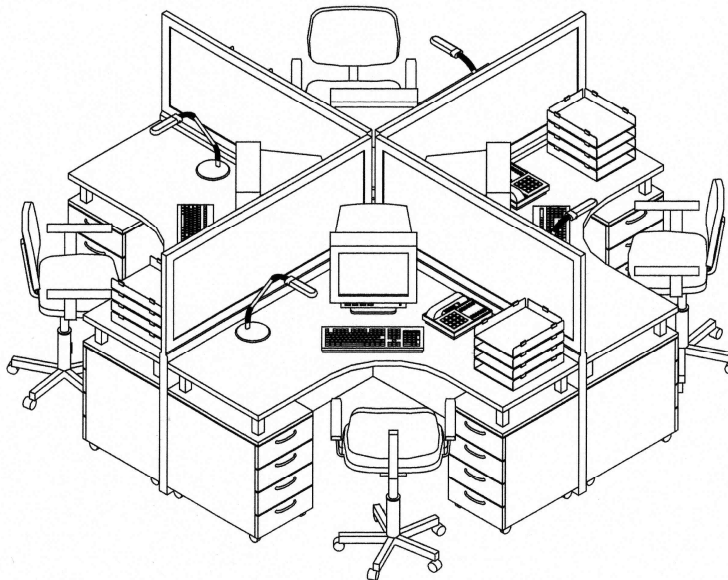
Rys. nr 5. Przykładowe zgrupowanie stanowisk pracy.

Zaletą stosowania powyższego układu jest duża uniwersalność, ponieważ zwiększanie bądź zmniejszanie liczby pracowników umożliwi szybki montaż lub demontaż poszczególnych stanowisk pracy. Poszczególne stanowiska pracy w zespole, oddzielone od siebie mobilnymi, ruchomymi ekranami, stanowią barierę wizualną. Zadaniem ekranów jest wydzielenie pojedynczych stanowisk pracy, a zarazem zapewnienia indywidualizacji miejsc pracy, bez odizolowania poszczególnych pracowników od całości zespołu pracowniczego. Wysokość projektowanych ekranów (ok.140 cm) jest dobrana tak, by siedzący pracownik nie miał bezpośredniego kontaktu wzrokowego z osobą siedzącą naprzeciw niego (kąt λ), jednocześnie osoba stojąca, ma możliwość objęcia polem widzenia całości pomieszczenia (kąt β - rys. nr 6).

Rys. nr 6. Schemat ideowy wykorzystania ekranów izolacyjnych w pomieszczeniu pracy ogólnej.

Stanowisko pracy powinno być wyposażone w niezbędne urządzenia. Pod blatem roboczym powinny znaleźć się szafki na akta i dokumenty niezbędne do pracy na danym etapie prowadzonych przez pracownika spraw. Przykładowe wyposażenie stanowiska pracy ilustruje rysunek nr 7.

Rys. nr 7. Przykładowe wyposażenie stanowiska pracy.

Na pozostałe dokumenty przeznaczone powinny być szafy biurowe umieszczone wzdłuż ścian pomieszczenia.

Pomieszczenie biurowe przełożonego np. zastępcy naczelnika wydziału lub kierownika sekcji.

Pomieszczenie biurowe przełożonego powinno być wydzielone jest ze wszystkich stanowisk pracy do osobnego boksu i stanowić indywidualne pomieszczenie pracy biurowej. Przez zastosowanie szklanych przegród, przełożony ma możliwość bieżącej kontroli sytuacji w ogólnym pomieszczeniu pracy. W razie zaistniałej potrzeby użytkownik pomieszczenia, może ograniczyć widoczność poprzez zastosowanie żaluzji. Przegrody szklane winny spełniać wymogi izolacyjności akustycznej określone dla przegród budowlanych w obiektach użyteczności publicznej. Pomieszczenie biurowe przełożonego, połączone może być bezpośrednio z pomieszczeniem odpraw.

Pomieszczenie odpraw.

Przeznaczeniem pomieszczenia jest przeprowadzanie odpraw dla małych zespołów pracowniczych lub w razie konieczności także przeprowadzanie rozmów indywidualnych z interesantami w relacjach interpersonalnych takich jak np.: przełożony – pracownicy, pracownik – interesant, pracownik – interesanci.

Pomieszczenie socjalne.

Szczegółowe wytyczne określa pkt. 4.2.7. „Pomieszczenia przeznaczone do spożywania posiłków”.

4.2.1.2. Pomieszczenia biurowe pracy indywidualnej stałej.

Pomieszczenia biurowe określane w niniejszych „Wytycznych...” pomieszczeniami pracy biurowej indywidualnej stałej, projektować należy z przeznaczeniem dla 2 pracowników. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość projektowania pomieszczeń przeznaczonych dla 1 lub 3 pracowników. Ilość, celowość i funkcja pomieszczeń pracy biurowej indywidualnej stałej w obiekcie, powinna być przedmiotem wnikliwej i szczegółowej analizy, już na etapie programowania. Pomieszczenia biurowe pracy indywidualnej stałej są szczególnie zalecane dla pracowników służb pionów operacyjnych.

Parametry funkcjonalno- użytkowe, pomieszczeń biurowych pracy indywidualnej stałej.

Przydatność użytkową planowanych pomieszczeń do pracy indywidualnej stałej, określają parametry wynikające z warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi. Optymalna powierzchnia pokoju przeznaczonego dla 2 osób powinna wynosić około 14,0 – 16,0 m², przy czym jego szerokość, umożliwiającą swobodne rozplanowanie miejsc pracy w pobliżu okna, nie powinna być mniejsza niż 3,2 m. Optymalna powierzchnia pokoju przeznaczonego dla 1 osoby, za wyjątkiem pomieszczeń kierownictwa jednostki, powinna wynosić 10,0 - 12,0 m², przy czym jego szerokość, umożliwiającą swobodne rozplanowanie miejsca pracy w pobliżu okna, nie powinna być mniejsza niż 2,4 m. W przypadkach pokoi 3-osobowych minimalna ich powierzchnia powinna wynosić nie mniej, niż 20,0 m².

Standardy użytkowe wyposażenia pomieszczeń biurowych.

Oświetlenie pomieszczeń.

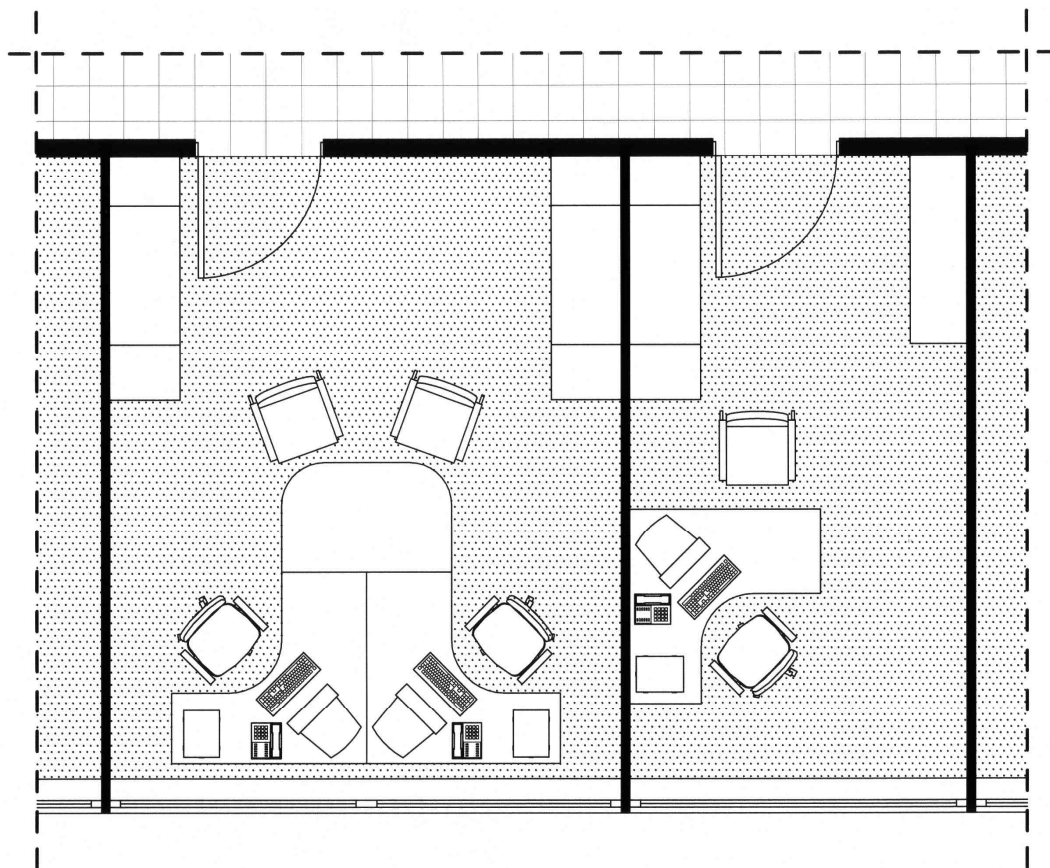
W pomieszczeniach biurowych zapewnić należy oświetlenie naturalne i sztuczne zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W miejscach pracy w których, w przypadku awarii, istnieje zagrożenie życia lub zdrowia pracowników, projektować należy oświetlenie awaryjne o odpowiednim natężeniu.

Warunki środowiskowe.

Temperatura oraz wentylacja w pomieszczeniach biurowych powinna być zapewniona o parametrach odpowiednich do potrzeb użytkowych i funkcji tych pomieszczeń oraz zgodnych z obowiązującymi przepisami ogólnymi.

Rys. nr 8. Przykładowy układ funkcjonalny pomieszczeń biurowych 2 osobowych i 1 osobowych z wyposażeniem.

Standard robót wykończeniowych.

Ściany i sufity pokoi biurowych wykańczać należy tynkami gładkimi cementowo-wapiennymi lub wapienno-gipsowymi. W przypadkach uzasadnionych uwarunkowaniami technicznymi lub potrzebą podniesienia standardu pomieszczeń dopuszcza się, jako rozwiązanie zastienne, zastosowanie innych rozwiązań materiałowych.

Należy przewidzieć malowanie sufitów – w kolorze białym, ścian – w kolorach stonowanych pastelowych jasnych. W przypadku stosowania sufitów podwieszonych powinny być one wypełnione elementami wykończeniowymi w kolorze białym.

Posadzki pomieszczeń należy projektować z wykładzin zgrzewanych, o podwyższonej wytrzymałości mechanicznej, z wywinięciem ich na ściany w postaci cokolików.

W uzasadnionych przypadkach, uwarunkowaniami technicznymi lub potrzebą podniesienia standardu pomieszczeń dopuszcza się, jako rozwiązanie zastienne, zastosowanie innych technologii materiałowych. Drzwi łączące pomieszczenie biurowe z korytarzem powinny mieć szerokość w świetle ościeżnic nie mniejszą niż 90,0 cm i być wyposażone w dwustronną klamkę zatraskową z zamkiem na klucz patentowy.

Dopuszcza się stosowanie przeszklenia ścian dzielących pokoje oraz drzwi przeszkłonych częściowo lub całkowicie, o ile inne przepisy tego nie zabraniają.

Stanowisko pracy biurowej powinno być wyposażone co najmniej w :

- biurko lub biurko pod komputer z osprzętem,
- krzesło obrotowe,

- krzesło zwykłe
- kontener lub szafę metalową na dokumenty,
- szafę ubraniową.

4.2.2. Pokój przesłuchań ofiar i świadków przestępstw.

Pomieszczenie (poza wyposażeniem, jak w pokoju przyjęć interesanta), zaleca się dodatkowo wyposażać w urządzenia do audiowizualnego rejestrowania przebiegu czynności.

Ponadto pomieszczenie powinno mieć bezpośrednie, dyskretne połączenie alarmowe ze stanowiskiem służby dyżurnej. Należy je również wyposażać w kamerę obrotową o kącie obrotu 360°, umożliwiającą pogląd pomieszczenia, do stałego monitoringu (z możliwością nagrywania wizji i fonii) i podłączeniem do stanowiska służby dyżurnej. Drzwi wejściowe z pomieszczenia przesłuchań należy projektować jako wychodzące na korytarz wewnętrzny obiektu o konstrukcji wzmocnionej. Wskazany jest projektowanie ogrzewania podłogowego, jako rozwiązania eliminującego stosowanie zabezpieczeń ściennych grzejników c.o.

4.2.3. Pokój przesłuchań małoletnich ofiar i świadków przestępstw – tzw. „Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci”.

Przyjazny dziecku pokój przesłuchań to miejsce, w którym dziecko występujące w roli świadka będzie czuło się komfortowo.

Tworzenie takiego miejsca to aranżacja przestrzeni, dobór odpowiedniego wyposażenia i kolorystyki. Ważne jest, by było to miejsce przyjazne, nastawione na potrzeby dziecka; takie, które zminimalizuje stres związany z rolą świadka i ułatwi uzyskanie od dziecka wiarygodnego materiału dowodowego podczas przesłuchania.

Funkcja pokoju przesłuchań małoletnich ofiar i świadków przestępstw wymaga projektowania dwóch pomieszczeń:

- pomieszczenia do przesłuchań,
- pomieszczenia do odsłuchu i podglądu przesłuchania z możliwością rejestracji.

Pomieszczenia powinny być usytuowane w miejscu o ograniczonym natężeniu dźwięków zewnętrznych, z dala od głównych ciągów komunikacyjnych i możliwie najbliżej wejścia do budynku jednostki. Powinny być one połączone lustrem obserwacyjnym (fenickim) oraz mieć zapewniony kontakt dźwiękowy. Pomieszczenie powinno być utrzymane w stonowanej, pastelowej kolorystyce.

W bezpośrednim sąsiedztwie powinno być miejsce dla oczekiwania opiekunów.

Zaleca się, aby w sąsiedztwie pokoju przesłuchań znajdował się węzeł sanitarny.

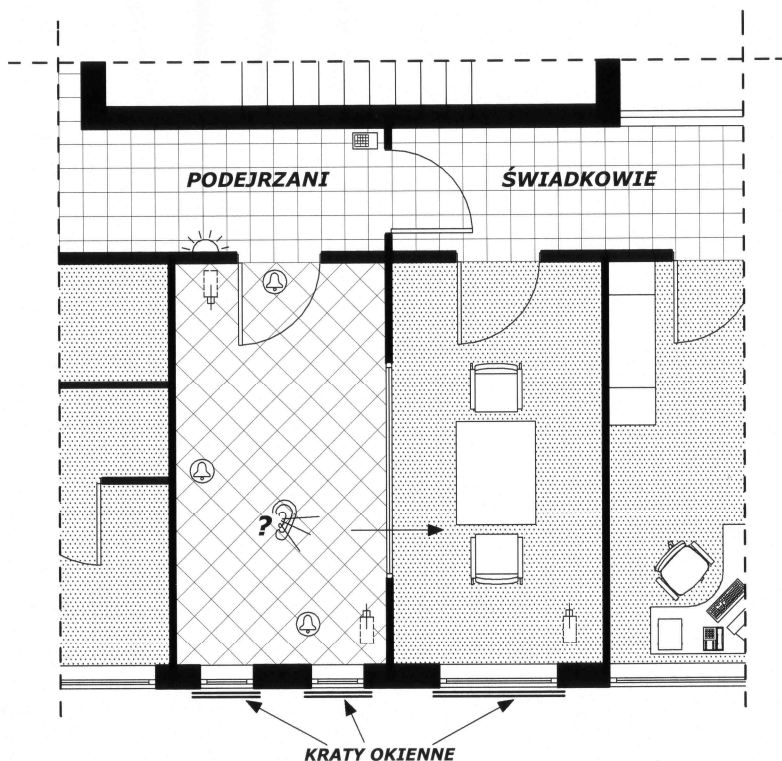
Wyposażenie pomieszczenia przesłuchań w sprzęt kwaterunkowy powinno zostać zrealizowane zgodnie z wytycznymi otrzymanymi od policyjnych służb opieki psychologicznej.

Pomieszczenia należy dodatkowo wyposażać w urządzenia specjalne:

- mikrofony wysokiej czułości w pomieszczeniu przesłuchań,
- kamerę w pomieszczeniu przesłuchań,
- sprzęt do zapisu dźwięku i obrazu w pomieszczeniu odsłuchu i podglądu,
- monitor, wzmacniacz i głośniki w pomieszczeniu odsłuchu i podglądu.

Do pomieszczenia do odsłuchu i podglądu przesłuchania odnoszą się wytyczne jak dla pomieszczeń biurowych.

Brak jest przeciwwskazań, aby łączyć funkcję pomieszczenia do przesłuchań z funkcją pokoju okazań.

Rys. nr 9. Przykład układu funkcjonalnego pokoju okazań.

4.2.4. Pokój przesłuchań osób zatrzymanych, podejrzewanych i podejrzanych o popełnienie przestępstwa.

Pokój przesłuchań osób zatrzymanych, podejrzewanych i podejrzanych o popełnienie przestępstwa należy projektować, jako wydzielone, dodatkowe pomieszczenie umożliwiające realizację następujących celów :

- przesłuchania zatrzymanego i spisania odpowiednich dokumentów,
- bezpieczeństwa osoby zatrzymanej i przesłuchiwanej,
- bezpieczeństwa osoby przesłuchującej zatrzymanego.

Zaleca się sytuowanie pokoju w bliskim sąsiedztwie zespołu pomieszczeń dla osób zatrzymanych.

Należy przewidzieć malowanie sufitów – w kolorze białym, ścian – w kolorach pastelowych jasnych. W przypadku stosowania sufitów podwieszonych powinny być one wypełnione elementami wykończeniowymi w kolorze białym, posadzkę z wykładzin zgrzewanych o podwyższonej wytrzymałości mechanicznej, z wywiniciem ich na ściany w postaci cokolików, zamocowana w sposób uniemożliwiający oderwanie sposobem ręcznym.

Wyposażenie pomieszczenia składać się powinno z dwóch ławek oraz stolika, przytwierdzonych trwale do posadzki. Powierzchnia użytkowa pomieszczenia nie powinna być mniejsza niż 12,0-14,0 m².

W pokoju przesłuchań należy zainstalować dodatkowo przycisk instalacji alarmowej oraz obudowaną kamerę monitorującą całość pomieszczenia, z której obraz przekazywany będzie do pomieszczeń służby dyżurnej jednostki.

Zabezpieczenie okien oraz punktu świetlnego wg zasad podanych w opisie pokoi dla osób zatrzymanych.

Zaleca się wykonanie podgrzewania podłogowego, a w przypadku braku możliwości konieczne jest zabezpieczenie grzejników wg zasad jak dla pomieszczeń dla osób zatrzymanych.

Brak jest przeciwwskazań, aby łączyć funkcję pomieszczenia do przesłuchań z funkcją pokoju okazań.

4.2.5. Zespół pomieszczeń kierownictwa jednostki.

Ze względów praktycznych oraz funkcjonalnych zespół ten umiejscowiony powinien być na poziomie I piętra budynku, w bliskim sąsiedztwie głównej klatki schodowej. W jego skład wchodzi: sekretariat, pokój komendanta, pokoje zastępców oraz wydzielony węzeł sanitarny z natryskiem. Od szczebla komendy powiatowej Policji (równorzędnej) dopuszcza się odpowiednio wyposażony pokój wypoczynku dla kierownictwa służbowego.

Pomieszczenie sekretariatu.

Wielkość pomieszczenia sekretariatu, przy założeniu 1 stanowiska pracy, nie powinna być mniejsza niż powierzchnia standardowego pokoju dwuosobowego tj. 14,0 – 16,0 m²; przy zatrudnieniu 2 osób należy ją zwiększyć do około 20,0 m².

Standardowe wyposażenie pomieszczenia stanowić powinny: biurko lub indywidualnie zabudowana lada, biurko komputerowe, szafka pod urządzenie wielofunkcyjne, szafa metalowa zabudowana na dokumenty, szafa ubraniowa oraz wieszak.

Zalecane jest projektowanie aneksu socjalnego, umożliwiającego przygotowanie gorących napojów, mycie i składowanie naczyń stołowych. Na etapie projektowania należy przewidywać wyposażenie aneksu m.in. w zlewozmywak zabudowany w szafce, szafkę stojącą, szafkę wiszącą i lodówkę.

Rozwiązania funkcjonalne sekretariatu powinny umożliwiać pracownikowi sekretariatu pełen wgląd na drzwi wejściowe z korytarza, jak też na drzwi prowadzące do pomieszczeń kierownictwa jednostki.

Pomieszczenie biurowe komendanta.

Pokój biurowy komendanta w miarę posiadanych możliwości nie powinien być mniejszy niż 20,0 m² (w jednostkach o obsadzie etatowej przekraczającej 200 osób – nie mniejszy niż 30,0 m²), przy czym jego wielkość należy odpowiednio powiązać z wielkością zarządzanej jednostki, przy zachowaniu kryterium racjonalności wykorzystania powierzchni biurowej.

W bezpośrednim sąsiedztwie zespołu pomieszczeń kierownictwa jednostki w miarę możliwości zlokalizować małą salę konferencyjną.

Pomieszczenie powinno zawierać stanowisko pracy komendanta oraz miejsce przyjęć interesantów lub podwładnych.

Standard wykończenia budowlanego pomieszczenia należy projektować jako podwyższony, w stosunku do pozostałych pomieszczeń biurowych w obiekcie.

W ramach wyposażenia należy przewidzieć: biurko typu dyrektorskiego z przystawką pod komputer, fotel obrotowy, szafki meblowe, stolik pod telewizor oraz sejf zabudowany. Miejsce przyjęć interesantów lub podwładnych powinno być wyposażone w stół typu konferencyjnego z krzesłami. Dodatkowo w pomieszczeniu przewidzieć należy kącik reprezentacyjny z 2 fotelami i niskim stolikiem (ławą).

Pozostałe wymagania w zakresie wyposażenia technicznego pomieszczenia jak dla pokoi biurowych. Drzwi wejściowe z sekretariatu, o szerokości 90,0 cm z zamkiem zamykanym na klucz patentowy, pełne, wygłuszone, powinny otwierać się na zewnątrz.

Pomieszczenie biurowe zastępcy komendanta.

Według wymagań jak dla pomieszczenia biurowego komendanta.

4.2.6. Sala odpraw.

Pomieszczenie to powinno umożliwiać odprawy kierownictwa jednostki szczebla komendy: wojewódzkiej/stołecznej, miejskiej/powiatowej/rejonowej i komisariatów, spotkania okolicznościowe, przeprowadzanie konferencji prasowych itp.

Wielkość pomieszczenia należy każdorazowo określić w założeniach programowych zamierzenia, przy uwzględnieniu realnych potrzeb w tym zakresie.

Ze względów praktycznych, zaleca się przyjąć do określenia wielkości powierzchni sali wskaźnik 60% etatów dla jednostek do 100 etatów, 60-40% etatów dla jednostek od 100 do 200 etatów, 40% etatów jednostki dla jednostek powyżej 200 etatów.

W przypadkach uzasadnionych uwarunkowaniami technicznymi lub potrzebą dostosowania sali odpraw do rzeczywistych potrzeb dopuszcza się inne naliczenia wskaźników.

Wielkość powierzchni powinna pozwalać na racjonalne rozplanowanie układu wyposażenia kwaterek sali odpraw. Przyjmuje się, że powierzchnia przypadająca na jednego użytkownika nie powinna być mniejsza niż 1,0 m².

Projektowane pomieszczenie sali odpraw w zakresie wymogów powinno spełniać warunki techniczne określone dla tego typu pomieszczeń w przepisach ogólnych.

Sala odpraw powinna być wyposażona w terminal wideokonferencyjny będący elementem ogólnokrajowej policyjnej sieci wideokonferencyjnej. Dobór elementów składowych stanowiska wideokonferencyjnego powinien umożliwiać przeprowadzanie lokalnych prezentacji multimedialnych. Realizacja przedsięwzięcia musi uwzględniać zapisy punktu nr 9 niniejszych Wytycznych.

Zaleca się wyposażanie sal odpraw w automatykę związaną z regulacją natężenia oświetlenia, regulacją rolet z uwagi na wykorzystywanie w nich zestawów audiowizualnych.

Ze względu na reprezentacyjną funkcję pomieszczenia dopuszcza się zastosowanie rozwiązań materiałowych podwyższających standard wykończenia pomieszczenia.

4.2.7. Pomieszczenia przeznaczone do spożycia posiłków.

Projektowane rozwiązania funkcjonalne pomieszczeń powinny zapewnić realizację n.w. celów:

- przygotowania ciepłych napojów,
- spożycia posiłków,

- umycia i przechowywania naczyń stołowych.

W miarę możliwości należy projektować po jednym pomieszczeniu socjalnym o powierzchni nie mniejszej niż 8,0 m², wchodzącym w skład pomieszczenia biurowego pracy biurowej zespołowej stałej, w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami w zakresie proporcji powierzchni przypadającej na pracowników będących użytkownikami ww. pomieszczenia.

Na każdej kondygnacji obiektu należy projektować po jednym tego typu pomieszczeniu o powierzchni, jak wyżej dla pracowników pracujących w pomieszczeniach pracy biurowej indywidualnej stałej z zastrzeżeniem przeprowadzenia wcześniejszej analizy celowości zastosowania powyższego rozwiązania.

Pomieszczenie takie dla służb patrolowych powinno być usytuowane w pobliżu zespołu szatniowego. Wyposażenie podstawowe pomieszczenia przeznaczonego do spożycia posiłków:

- zlewozmywak dwukomorowy oraz umywalkę, z dopływem zimnej i ciepłej wody,
- szafki do przechowywania naczyń i środków czystości, kuchenne stojące i wiszące,
- kosz na odpadki,
- stolik (stoliki) oraz krzesła.

Wykończenie pomieszczenia wykonane w sposób i z materiałów spełniających wymogi sanitarne.

4.2.8. Pomieszczenia dla osób sprzątających.

Pomieszczenia dla osób sprzątających stanowią:

- schowki porządkowe na każdej kondygnacji,
- szatnie.

Schowki porządkowe.

Projektowane schowki porządkowe powinny być zlokalizowane na każdej kondygnacji, optymalnie w pobliżu pomieszczeń sanitarnych. Wielkość schowka powinna umożliwiać przechowanie wyposażenia, podręcznych urządzeń i sprzętu, środków czystości do bieżącego użytku. Ściany powinny być wykończone materiałem zmywalnym co najmniej do wysokości 200 cm.

Wyposażenie schowka stanowi m.in. zlew umożliwiający napełnianie wiadra, złączka do węża, kratka ściekowa, półka na środki czystości. Należy również zapewnić miejsce na odwieszenie i wysuszenie ścierek, mopów, itp.

Szatnie.

Powinny być wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

4.2.9. Komunikacja pozioma i pionowa.

Projektowane funkcje komunikacji wewnętrznej realizowane powinny być poprzez korytarze, klatki schodowe, dźwigi z uwzględnieniem: bezpieczeństwa konstrukcji, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa użytkowania i warunków użytkowych. Obszary obiektu przewidziane dla dostępu lub obsługi osób niepełnosprawnych powinny spełniać warunki określone przepisami szczegółowymi. Ze względów użytkowych zaleca się, aby ciągi komunikacji poziomej (korytarze) posiadały szerokość 180 – 200 cm.

4.2.10. Węzły sanitarne.

W obiektach służbowych należy projektować węzły sanitarne w zakresie ilości i rodzaju wyposażenia w sposób zgodny z przepisami ogólnie obowiązującymi, określającymi warunki, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia higieniczno – sanitarne.

Na kondygnacjach dostępnych dla osób niepełnosprawnych, co najmniej jedno z ogólnodostępnych pomieszczeń higieniczno – sanitarnych powinno być przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

Okładziny ścian i posadzek pomieszczeń powinny być wykonane, z materiałów umożliwiających utrzymanie ich w czystości. Wysokość projektowanych okładzin ściennych to co najmniej 2,00 m, a wykonanie posadzki zaprojektować z okładzin antypoślizgowych.

4.2.11. Zespół pomieszczeń technicznych i pomocniczych.

Pomieszczenia łączności, informatyki, CPD (Centralny Punkt Dystrybucji sieci logicznej), LPD (Lokalny Punkt Dystrybucji sieci logicznej):

- pomieszczenia centrali telefonicznej,
- pomieszczenia głównego serwera oraz urządzeń okresowego podtrzymania napięcia typu UPS,
- pomieszczenia administratora sieci komputerowej.

Należy dążyć do zaprojektowania w obiekcie jednego pomieszczenia technicznego na cele łączności i informatyki o powierzchni użytkowej 20-25m² (serwerownia) – w kształcie prostokąta o boku krótszym posiadającym wymiar nie mniejszy niż 3,0 m, w którym powinien znajdować się również centralny punkt dystrybucji (CPD). Pomieszczenie to powinno być usytuowane w centralnej części budynku na parterze (w uzasadnionych przypadkach na piętrze) w strefie zamkniętej, obok pomieszczenia dyżurnego jednostki. Z uwagi na ograniczenia techniczne, rozmieszczenie punktów dystrybucyjnych musi być takie, aby długości przewodów logicznych rozciąganych z tych punktów nie były dłuższe, niż 96 m. W serwerowni powinny znajdować się takie urządzenia jak: serwery, centrale telefoniczne, urządzenia sieciowe. Powinny one być wyposażone w system klimatyzacji precyzyjnej utrzymującą stałą temperaturę i wilgotność powietrza, zasilania gwarantowanego, system ppoż. Zaleca się również, zaprojektować podłogę techniczną umożliwiającą dostęp do instalacji IT i do instalacji zasilającej węzeł. Obudowa pomieszczenia i drzwi muszą spełniać wymogi określone dla pomieszczeń o wzmocnionej ochronie, wykładzina podłogowa powinna mieć właściwości antyelektrostatyczne. Oświetlenie naturalne w tych pomieszczeniach nie jest wymagane, zaś w przypadku występowania w nich okien muszą zostać spełnione wymagania jak dla pomieszczeń wzmocnionej ochrony.

Pomieszczenia administratora sieci komputerowej powinny spełniać wymagania jak dla pomieszczeń biurowych.

Pomieszczenia: przyłącza wody, przyłącza gazu, kotłowni c.o. lub węzła ciepłowniczego, itp.

Pomieszczenia te lokalizować należy w miarę możliwości w obrębie piwnic i przyziemia budynku. Ściany pomieszczeń należy projektować jako licowane płytkami

ceramicznymi, a posadzki jako zmywalne z płytek terakotowych z cokolikiem przyściennym. Pozostałe wymogi dla ww. pomieszczeń, realizowane powinny być zgodnie z branżowymi warunkami technicznymi wynikającymi z odrębnych przepisów z uwzględnieniem bezpieczeństwa konstrukcji, bezpieczeństwa pożarowego i bezpieczeństwa użytkowania i eksploatacji.

4.2.12. Wejście służbowe.

Należy przewidzieć minimum jedno dodatkowe wejście służbowe od strony zaplecza obiektu, które powinno być wyposażone w system kontroli dostępu. Zlokalizowanie tego wejścia jest również istotne z uwagi na konieczność bezwzględnego przestrzegania rozdziału dróg osób zatrzymanych od dróg komunikacji interesantów, ofiar przestępstw jak i większości osób zatrudnionych w budynku.

W obiektach, w których znajdują się pomieszczenia dla osób zatrzymanych zaleca się projektowanie odrębnego wejścia do strefy zamkniętej, z ogrodzonym siatką podjazdem dla samochodów (pkt. 4.5.2).

4.3. Strefa zamknięta.

4.3.1. Zespół pomieszczeń służby dyżurnej – stanowisko kierowania jednostką.

Pomieszczenia te powinny być rozwiązane i wyposażone w sposób umożliwiający osiągnięcie celów:

- bezpieczeństwa i optymalnych warunków pracy służby dyżurnej,
- szeroką, skuteczną kontrolę obiektu i jego wydzielonych stref,
- ciągłość i skuteczność dowodzenia podległymi służbami.

W skład zespołu pomieszczeń służby dyżurnej wchodzi:

- pomieszczenie dyżurnego, zastępcy dyżurnego,
- pomieszczenie pomocnika dyżurnego,
- pomieszczenie łączności specjalnej,
- podręczny magazyn uzbrojenia,
- zaplecze socjalne wraz z węzłem sanitarnym i szatnią,
- pomieszczenie zespołu operacji i akcji policyjnych.

Zespół pomieszczeń służby dyżurnej powinien zostać wyposażony w system klimatyzacji. Wejście do zespołu pomieszczeń służby dyżurnej należy przewidzieć z układu komunikacji wewnętrznej obiektu poprzez wzmocnione drzwi o szerokości 90,0cm. Drzwi wejściowe do zespołu pomieszczeń należy wyposażyć w jednostronną klamkę zatrzaskową z zamkiem patentowym, umożliwiającą ich otwarcie z zewnątrz jedynie za pomocą klucza lub karty dostępu.

W pomieszczeniach dyżurnego, zastępcy dyżurnego, pomocnika dyżurnego, łączności specjalnej i zespołu operacji i akcji policyjnych można rozważyć zastosowanie podłogi technologicznej.

4.3.1.1. Pomieszczenie dyżurnego, zastępcy dyżurnego jednostki.

Pomieszczenie o powierzchni użytkowej około 30,0 m², z uwzględnieniem optymalizacji warunków pracy, powierzchnia powinna być uzależniona od ilości pracujących osób.

Usytuowane w bezpośrednim powiązaniu funkcjonalnym z pomieszczeniem pomocnika dyżurnego. Połączenie funkcjonalne winno zapewnić okno wewnętrzne oraz drzwi przeszkłone.

Wyposażenie podstawowe stanowi: konsola kierowania wraz z osprzętem.

4.3.1.2. Pomieszczenie pomocnika dyżurnego jednostki.

Pomieszczenie o powierzchni użytkowej około 15,0 m² z uwzględnieniem optymalizacji warunków pracy funkcjonariusza.

Pomieszczenie powinno być usytuowane tak, aby zapewnić łączność wizualną z pomieszczeniem poczekalni – recepcji oraz strefą wyjścia służbowego na zaplecze obiektu.

Połączenie z recepcją przez nie otwieraną witrynę z szybą antywłamaniową (min. klasy P-4), o wymiarach min. 150x120 cm. Na całej szerokości tego okna przewidzieć blat o głębokości min. 30,0 cm, w ramach którego należy zamontować szufladę do przekazywania dokumentów. Kontakt z interesantem należy zapewnić poprzez dwustronny zestaw głośnomówiący.

Od strony strefy ograniczonego dostępu należy zamontować okienko podawcze o wymiarach min. 60x90 cm do wydawania i przyjmowania broni osobistej funkcjonariuszy. Parapet umieszczony na wysokości 120 cm zaopatrzyć należy w blat ułatwiający wydawanie broni i jej ewidencję.

Pomieszczenie pomocnika dyżurnego powinno posiadać okna zewnętrzne dające bezpośrednią możliwość kontroli wzrokowej na otoczenie obiektu, w tym wjazdu na zaplecze budynku.

Należy zapewnić połączenie funkcjonalne z pomieszczeniem dyżurnego, poprzez okno wewnętrzne oraz przeszkłone drzwi.

Dopuszcza się pracę służby dyżurnej w jednym łącznym pomieszczeniu, którego wielkość należy określać przy uwzględnieniu rzeczywistych potrzeb.

4.3.1.3. Pomieszczenie łączności specjalnej.

Pomieszczenie o wymiarach około 2,5x2,0 m należy sytuować w powiązaniu z pokojem dyżurnego.

Ściany pomieszczenia wykonać z cegły pełnej na zaprawie cementowej grubości min. 12 cm lub zastosować rozwiązania równoważne. Drzwi o konstrukcji wzmocnionej powinny spełniać wymogi klasy „B” wg PN-90/B-92270 (równorzędnej), a ich zawiasy należy umieścić od wewnątrz. Pomieszczenie łączności specjalnej zabezpieczyć i wyposażać zgodnie z odrębnymi przepisami szczegółowymi.

Wyposażenie pomieszczenia stanowi biurko oraz krzesło obrotowe.

4.3.1.4. Podręczny magazyn uzbrojenia.

Wielkość tego pomieszczenia, które należy usytuować w pobliżu okienka podawczego w układzie funkcjonalnym pomieszczenia pomocnika dyżurnego, uzależniona jest od ilości broni krótkiej, stanowiącej wyposażenie indywidualne policjantów, jak też broni długiej będącej na wyposażeniu jednostki.

Wyposażenie magazynu stanowią stosowne regały i stojaki na broń, bądź też szafy metalowe. Drzwi do pomieszczenia powinny posiadać wzmocnioną konstrukcję metalową i wyposażone być w 2 zamki patentowe.

W odniesieniu do niewielkich jednostek organizacyjnych Policji dopuszcza się zaprojektowanie, w miejsce podręcznego magazynu uzbrojenia, aneksu w pomieszczeniu pomocnika dyżurnego jednostki. Aneks, o którym mowa, powinien zostać wyposażony w szafy metalowe o konstrukcji i w ilości zapewniającej spełnienie wymogów do przechowywania sprzętu uzbrojenia w przewidywanej ilości i asortymencie. Wykończenie jak dla pomieszczeń magazynowych.

4.3.1.5. Zaplecze socjalno-sanitarne służby dyżurnej.

Pomieszczenia na zapleczu zespołu pomieszczeń służby dyżurnej składające się z:

- pomieszczenia umożliwiającego spożycie posiłków bez konieczności opuszczania kompleksu (o wymiarach około 2,5x3,0 m); na etapie projektowania należy przyjmować założenie wyposażenia w zlewozmywak umieszczony na szafce stojącej, szafkę wiszącą na naczynia szklane, stolik i krzesła oraz urządzenia umożliwiające przygotowanie i podgrzanie posiłku – wykończenie jak dla pomieszczeń socjalnych.
- pomieszczenia węzła sanitarnego z prysznicem oraz szatnią połączone funkcjonalnie z pomieszczeniem socjalnym; w przypadku braku możliwości połączenia obu funkcji, pomieszczenia WC połączyć z układem komunikacyjnym w obrębie pomieszczeń służby dyżurnej z uwzględnieniem zgodności z przepisami ogólnymi.

4.3.1.6. Pomieszczenia zespołu operacji i akcji policyjnych.

Należy przewidzieć dwa pomieszczenia na potrzeby zespołu:

- pokój dla pracy sztabu (min. 25,0 m²),
- pokój ze sprzętem wspomagającym i socjalnym (min. 10,0 m²),

Pomieszczenia należy wyposażać w:

- łączność telefoniczną,
- łączność faksową,
- łączność telefoniczną i faksową niejawną,
- stacjonarne stanowiska łączności radiowej UKF.
- system okablowania strukturalnego.

4.4. Pomieszczenie dla osób zatrzymanych (PdOZ).

4.4.1. Usytuowanie.

Umiejscowienie tego pomieszczenia w obrębie obiektu powiązane jest ściśle z zasadami jego obsługi. W większości jednostek Policji w kraju, pomieszczenie

przeznaczone dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, obsługiwane są przez służbę dyżurną jednostki.

Z tego też względu przyjmuje się założenie, że pomieszczenie te znajdować się powinno w bliskim sąsiedztwie zespołu służb dyżurnych. Wskazane jest lokalizowanie PdOZ w części parterowej budynku, ze względu na ograniczenie drogi doprowadzania osób zatrzymanych.

4.4.2. Lokalizacja wejścia.

Wejście powinno być powiązane funkcjonalnie z układem wejścia służbowego od strony zaplecza obiektu. Zlokalizowanie wejścia do PdOZ jest niezwykle istotne z uwagi na konieczność bezwzględnego rozdzielenia drogi osób zatrzymanych od drogi komunikacji interesantów, ofiar przestępstw, jak i większości osób zatrudnionych w budynku. Wejście to, w miarę możliwości, powinno być wyposażone w wydzielony siatką podjazd dla samochodów konwojowych, umożliwiający dowóz zatrzymanego oraz posiadać system kontroli dostępu i monitoring.

4.4.3. Standardy techniczne i użytkowe PdOZ.

Warunki, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Policji dla osób zatrzymanych lub doprowadzanych w celu wytrzeźwienia określają przepisy ministra właściwego do spraw wewnętrznych w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzanych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb.

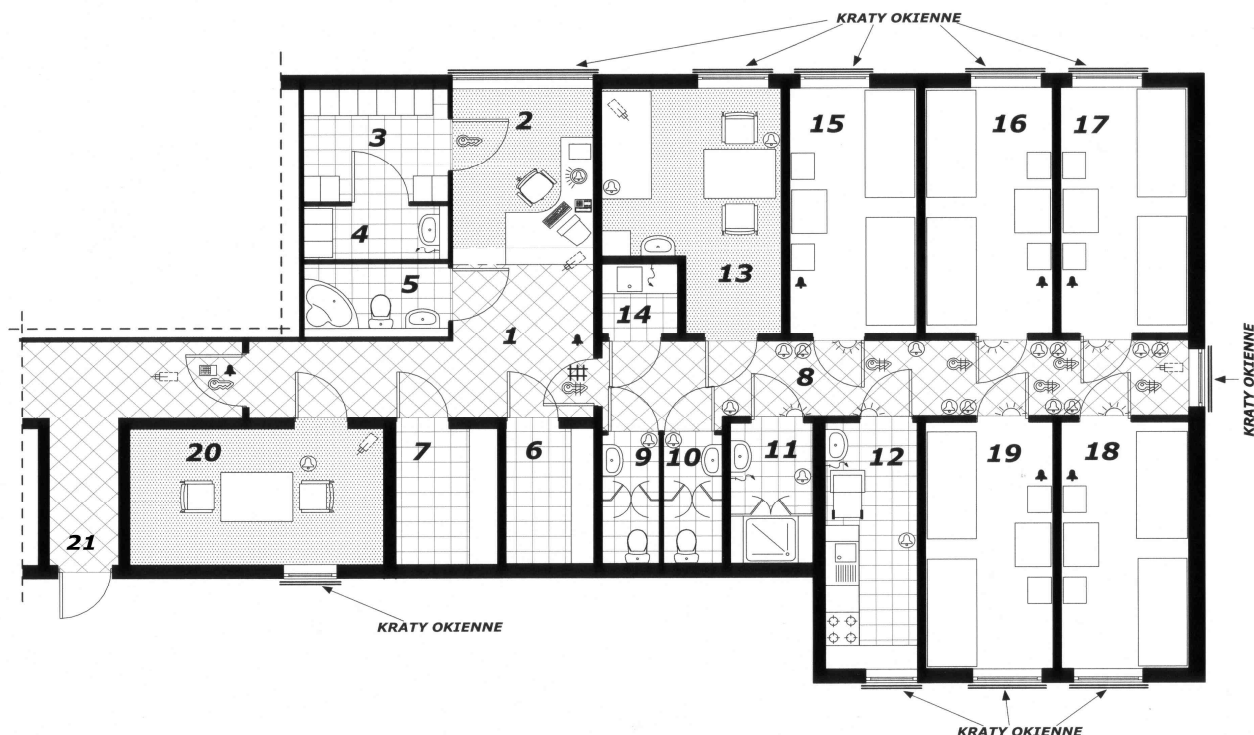
Zaleca się, aby w składzie pomieszczeń z nieetatową służbą ochronną uwzględnić fakultatywnie pokój dyżurnego lub pokój do przeprowadzenia i dokumentowania czynności służbowych z udziałem osoby umieszczonej w pomieszczeniu.

Zaleca się projektowanie 2 osobowych pokoi.

Wszystkie wejścia do pomieszczeń i wyjścia z nich powinny być wyposażone w stalową kratę z prętów stalowych $\varnothing$ 16 mm co 100 mm osadzonych w płaskownikach poziomych 50 x 8 mm, które są przyspawane; w części wewnętrznej kraty do elementów z płaskownika 80 x 10 mm odpowiednio kotwionych do ścian, stropu i posadzki oraz w drzwi o wzmocnionej konstrukcji z zamkami mechanicznymi lub elektronicznymi.

Okna od zewnątrz powinny być zabezpieczone kratą stalową z prętów $\varnothing$ 16 mm co 100 mm osadzonych w płaskownikach poziomych o wym. 50 x 8 mm, a od wewnątrz siatką stalową z drutu $\varnothing$ 2 – 3 mm o wymiarach otworów w siatce 10 x 10 mm w ramach z kątownika 40 x 40 x 4 mm wzmocnionych teownikiem, otwieranych z zamkami i zamocowanych w ościeżnicy metalowej;

Zaleca się stosowanie ogrzewania podłogowego. W przypadku zastosowania grzejników powinny być one zabezpieczone w sposób taki sam jak okna, siatkami stalowymi w ramach z kątownika – siatki otwierane z zamkami.

Rys. nr 10. Przykładowy układ funkcjonalny (PdOZ):

1. korytarz, 2. pomieszczenie dyżurnego, 3. magazyn depozytów, 4. magazyn depozytów brudnych, 5. węzeł sanitarny dyżurnego, 6. magazyn bielizny brudnej, 7. magazyn bielizny czystej, 8. Korytarz (PdOZ), 9. WC kobiet, 10. WC mężczyzn, 11. umywalnia, 12. pomieszczenie podgrzewania i porcjowania posiłków, 13. i 20. pokój do przeprowadzania i dokumentowania czynności służbowych z udziałem osoby umieszczonej w pomieszczeniu 14. pokój dla obsługi pomieszczenia, 15-19. pomieszczenia zatrzymanych; 20. pokój przesłuchań osób podejrzanych; 21. wejście służbowe.

4.4.4. Pokoje przejściowe w jednostkach.

Warunki, jakim powinny odpowiadać pokoje przejściowe w jednostkach organizacyjnych Policji określają przepisy ministra właściwego do spraw wewnętrznych w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzanych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb.

Parametry zabezpieczeń technicznych okien, drzwi i grzejników powinny być takie same jak w opisane w pkt. 4.4.3.

4.4.5. Tymczasowe pomieszczenia przejściowe.

Warunki, jakim powinny odpowiadać tymczasowe pomieszczenia przejściowe określają przepisy ministra właściwego do spraw wewnętrznych w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzanych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb.

Parametry zabezpieczeń technicznych okien, drzwi i grzejników powinny być takie same jak w opisane w pkt. 4.4.3.

4.5. Korytarze wewnętrzne strefy zamkniętej.

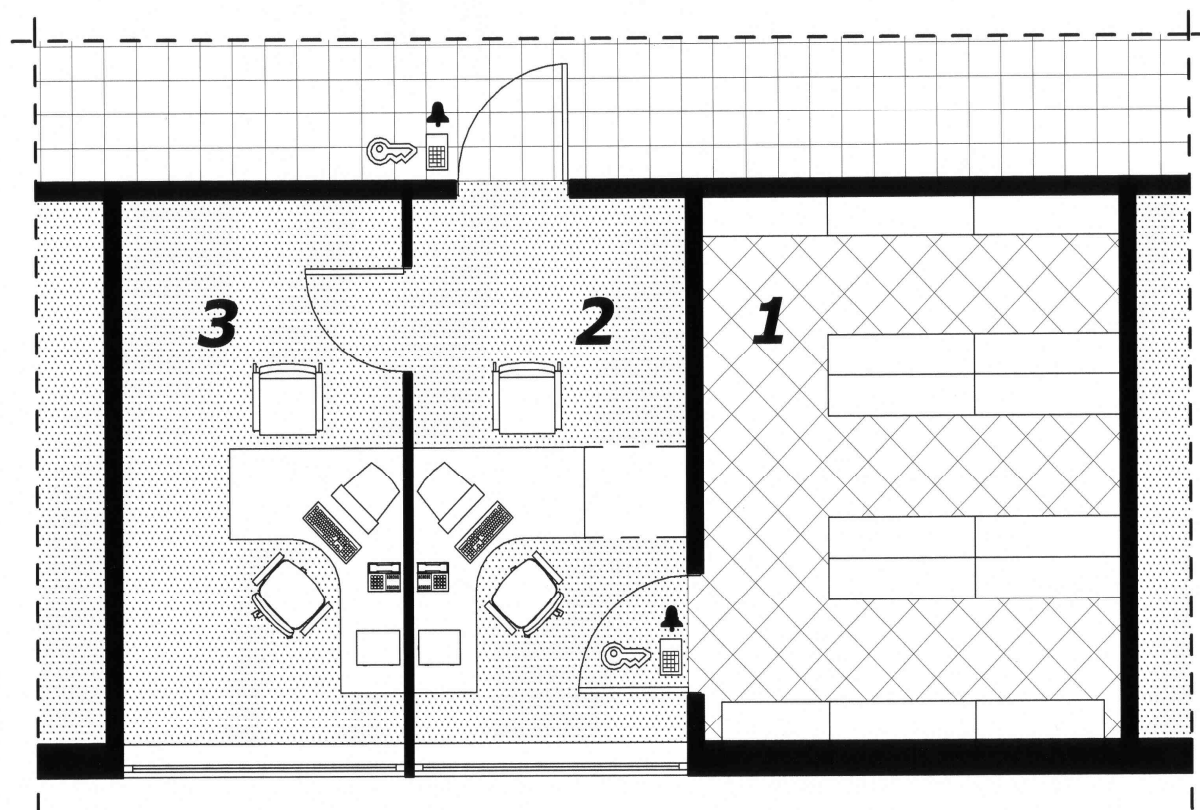
Przegrody budowlane wydzielające obszar wewnętrznej strefy zamkniętej powinny posiadać cechy wytrzymałościowe nie gorsze, niż ściana grubości 12 cm murowana z cegły pełnej klasy 100 na zaprawie cementowej klasy M10, z drzwiami wewnętrznymi wyposażonymi w zamek na kartę magnetyczną z rejestracją komputerową wejścia i wyjścia.

Wejście do strefy zamkniętej powinno być objęte monitoringiem.

4.6. Zespół pomieszczeń pomocniczych i technicznych.

4.6.1. Pomieszczenie podręcznej składnicy akt bieżących.

Pomieszczenie to o powierzchni nie mniejszej niż 20,0 m² należy sytuować na parterze, bądź też na I piętrze obiektu. Należy zapewnić warunki przechowywania akt zgodnie z przepisami dotyczącymi organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych i składnic akt oraz zasad postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w resorcie spraw wewnętrznych i administracji.

Rys. nr 11. Przykładowy układ funkcjonalny podręcznej składnicy akt bieżących: 1 .podręczna składnica akt, 2. pomieszczenie biurowe z miejscem do wydawania akt do wglądu, 3. pomieszczenie biurowe.

4.6.2. Pomieszczenia kancelarii tajnej (KT).

Zespół pomieszczeń kancelarii tajnej winien składać się minimum z 2 lub 3 pomieszczeń o powierzchni użytkowej około 15,0 m² każde, z których jedno powinno być przeznaczone do przechowywania akt bieżących i innych prac, w tym związanych z przygotowaniem materiałów archiwalnych i dokumentacji niearchiwalnej przed przekazaniem do miejscowego archiwum lub składnicy akt Policji.

Określenie warunków technicznych dla pomieszczeń kancelarii tajnej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych oraz aktami wykonawczymi.

Określenie warunków przechowywania dokumentów:

W szafach stalowych do przechowywania dokumentów niejawnych.

Dla dokumentów poufnych:

- z blachy grubości min. 1,0 mm wyposażone w system ryglowania trzystronnego, blokowany jednym lub więcej zamkami kluczowymi odpowiadającymi klasie A odporności na nieuprawnione otwarcie (może być to wydzielone pomieszczenie co najmniej I klasy odporności na włamania z drzwiami z jednym lub więcej zamkami klasy A.

Dla dokumentów tajnych:

- z blachy gr. min. 3,0 mm wyposażone w system ryglowania trzystronnego, blokowany jednym lub więcej zamkami kluczowymi odpowiadającymi klasie B i jednym lub więcej zamkami kluczowymi odpowiadającymi klasie A odporności na nieuprawnione otwarcie (może być to wydzielone pomieszczenie co najmniej II klasy odporności na włamania z drzwiami z jednym lub więcej zamkami szyfrowymi klasy B.

Dla dokumentów ściśle tajnych:

- z blachy gr. min. 5,0 mm wyposażone w system ryglowania czterostronnego, blokowany jednym lub więcej zamkami kluczowymi odpowiadającymi klasie B i jednym lub więcej zamkami szyfrowymi zabezpieczonymi przed prześwietleniem radiologicznym odpowiadającymi klasie B odporności na nieuprawnione otwarcie (może być to wydzielone pomieszczenie co najmniej II klasy odporności na włamania z drzwiami z jednym lub więcej zamkami szyfrowymi klasy B zabezpieczonymi przed prześwietleniem radiologicznym).

Podstawowe wyposażenie:

- lada do wydawania akt do wglądu, wraz z kontrolowanym miejscem do przeglądania akt przez interesantów,
- pozostałe wyposażenie miejsc pracy jak dla pokoi biurowych.

Instalacje specjalne:

- sygnalizacji pożaru,
- sygnalizacji napadu i włamania, co najmniej klasy SA3 według PN-93 E- 06390/14,

- systemu monitoringu z rejestracją obrazu wejścia do pomieszczenia w przypadku przechowywania dokumentów z klauzulą „ściśle tajne”.

4.6.3. Pomieszczenie depozytów.

Pomieszczenie depozytów powinno być suche i może być lokalizowane na parterze lub piętrze.

W pomieszczeniu powinna być zapewniona stała wentylacja, pomieszczenie winno być dobrze wentylowane, celem zapewnienia odpowiedniej wilgotności powietrza.

Nie jest w nim wymagane oświetlenie dzienne, jeżeli nie przewiduje się wydzielenia stałego miejsca pracy dla obsługi. W przypadku oświetlenia dziennego szyby okienne powinny spełniać warunki szyb antywłamaniowych lub być oklejone folią antywłamaniową. Powierzchnia pomieszczenia w zależności od przewidywanych potrzeb. Pozostałe wykończenie jak dla pokoi biurowych.

Pomieszczenie depozytów powinno być oddzielone od pozostałych części obiektu przegrodami budowlanymi spełniającymi warunek określony w pkt 4.5. oraz zamykane drzwiami antywłamaniowymi.

4.6.4. Pomieszczenie depozytów zanieczyszczonych biologicznie.

Pomieszczenie depozytów zanieczyszczonych biologicznie lub materiałów pobranych od osób będących lub mogących być potencjalnymi nosicielami chorób zakaźnych, należy projektować jako oddzielone od pomieszczenia depozytów pozostałych, w odrębnym pomieszczeniu spełniającym wymagania szczególne.

Ściany do pełnej wysokości pomieszczenia zmywalne. Zaleca się okładzinę z płytek glazurowanych.

Podłogi z materiałów gładkich, zmywalnych i nienasiąkliwych, ze spadkiem w kierunku wpustu podłogowego. Wpust podłogowy powinien posiadać wyjmowany kosz dostosowany do dezynfekcji.

Powierzchnie przegród budowlanych (ściany, sufity, podłogi), a także elementy wyposażenia powinny być wykonane w sposób umożliwiający dezynfekcję.

Wysokość pomieszczenia minimum 2,50 m. Powierzchnia użytkowa pomieszczenia nie powinna być mniejsza niż 8,0 m². W pomieszczeniu powinien być zamontowany zlew z doprowadzeniem wody ciepłej i zimnej, z możliwością podłączenia złączki do węża. Pomieszczenie powinno posiadać stałą wentylację mechaniczną wywiewną, nie połączona z innymi pomieszczeniami, o wydajności 2 wymian na godzinę z możliwością okresowego zwiększenia do 10 wymian na godzinę. Oprawy oświetleniowe należy projektować jako bryzgoszczelne. Pomieszczenie depozytów zanieczyszczonych biologicznie powinno być oddzielone od pozostałych części obiektu przegrodami budowlanymi spełniającymi warunek określony w pkt 4.5. oraz zamykane drzwiami antywłamaniowymi.

4.6.5. Alarmowy magazyn uzbrojenia i sprzętu NPP.

W zespole alarmowego magazynu uzbrojenia i sprzętu NPP należy projektować pomieszczenia:

- o powierzchni użytkowej około 25,0 m² dla przechowywania znajdującego się na stanie jednostki wyposażenia NPP,

- o powierzchni użytkowej około 15,0 m² dla przechowywania broni alarmowej,
- o powierzchni użytkowej około 5,0 m² do przechowywania amunicji,
- o powierzchni użytkowej około 5,0 m² dla przechowywania środków chemicznych.

Zalecane jest lokalizowanie pomieszczenia magazynu środków chemicznych przy ścianie zewnętrznej obiektu, co umożliwi jego okresowe, dodatkowe przewietrzenie poprzez otwieranie okna. Pomieszczenie to niezależnie od wentylacji grawitacyjnej wymaga instalacji wentylacji mechanicznej.

Drzwi z magazynków o konstrukcji wzmocnionej, powinny otwierać się na zewnątrz, do pomieszczenia magazynu zasadniczego. Drzwi wejściowe z komunikacji ogólnej do zespołu pomieszczeń magazynu o konstrukcji antywłamaniowej, otwierane na zewnątrz. Drzwi należy wyposażać w 2 zamki atestowane.

Nie zaleca się wykonywania okien do magazynu uzbrojenia.

Podstawowe wyposażenie magazynu uzbrojenia stanowić powinny stojaki na broń, regały stalowe i podesty, a uzupełniająco - szafy metalowe.

4.6.6. Magazyn druków i materiałów biurowych.

Pomieszczenie powinno spełniać wymagania określone dla pomieszczeń magazynowych.

4.6.7. Pomieszczenia kompleksu szatni.

W skład kompleksu pomieszczeń wchodzi:

- pomieszczenia szatni wraz z węzłami sanitarnymi,
- suszarnie.

Szatnie, umywalnie oraz ustępy należy projektować jako urządzone oddzielnie dla kobiet i mężczyzn, zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami technicznymi oraz wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy.

Dopuszcza się lokalizację pomieszczeń szatni w kondygnacji przyziemia, lecz wtedy zespół pomieszczeń szatni należy projektować jako wyposażony w wentylację mechaniczną.

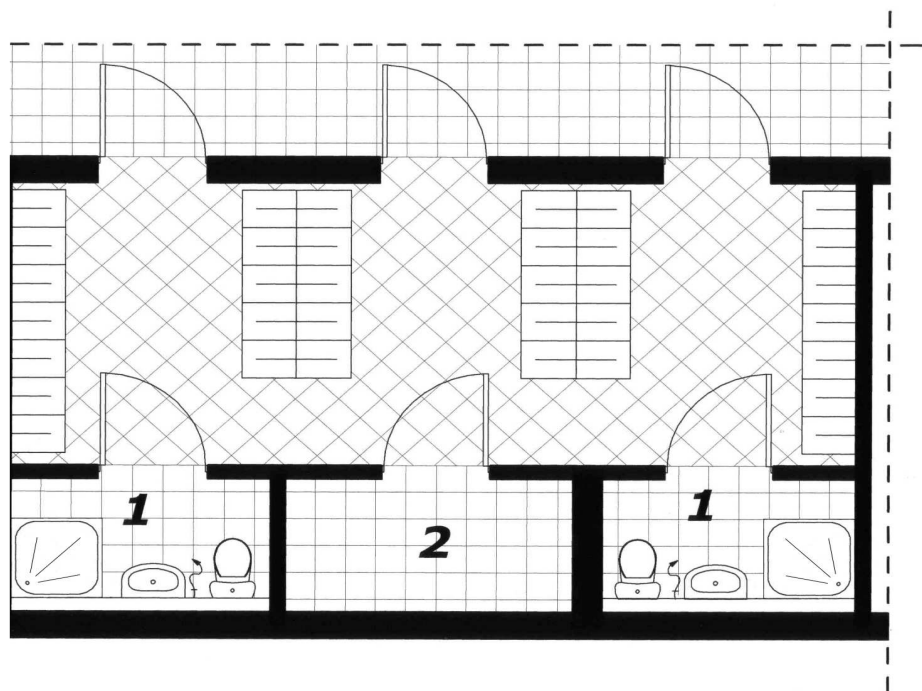
Pomieszczenia podstawowe szatni należy projektować w układzie funkcjonalnym jako bezpośrednio połączone z umywalniami i suszarniami.

Wielkość każdego z pomieszczeń uzależniona jest od obsady etatowej jednostki, lecz przy projektowaniu należy uwzględniać co najmniej 0,50 m² wolnej powierzchni podłogi na każdego pracownika.

Lokalizacja szatni powinna umożliwić łatwy dostęp dla użytkowników i zapewnić bezkolizyjny ruch pracowników umytych lub przebranych w odzież własną. Z uwagi na specyfikę pracy policjantów zaleca się projektowanie natrysków.

Węzły sanitarne projektować należy zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami.

Rys. nr 12.

Przykładowy układ funkcjonalny pomieszczeń szatni: 1.węzły sanitarne- umywalnie, 2. suszarnia.

Pomieszczenia szatni.

Szatnie należy planować dla składu osobowego służby dyżurnej, służb patrolowych prewencji, ruchu drogowego oraz policji sądowej.

Powierzchnia użytkowa pomieszczeń uzależniona będzie od liczby etatów w jednostce, przewidzianych dla ww. służb i powinna być szczegółowo rozpatrzona na etapie programowania inwestycji.

Z uwagi na specyfikę pomieszczeń, uwzględniając wymogi techniczne, wskazane jest ich lokalizowanie w części przyziemia obiektu, z pionowym powiązaniem komunikacyjnym z pomieszczeniami biurowymi wskazanych wyżej służb. W przypadku braku możliwości zlokalizowania szatni w kondygnacji przyziemia, dopuszcza się lokalizację na innych kondygnacjach budynku, w częściach wydzielonych z ogólnych dróg komunikacyjnych, z zastrzeżeniem nie naruszania pozostałych funkcji obiektu.

Wolna powierzchnia podłogi szatni przypadająca na jednego korzystającego z niej pracownika powinna wynosić 1,0 m². Szerokości przejść między dwoma rzędami szaf nie mogą być mniejsze niż 1,5 m, a pomiędzy ścianą szatni a szafkami 1,1 m.

Jako wyposażenie standardowe przyjąć należy dwudzielną szafkę metalową o szerokości 80,0 cm i głębokości 50,0 cm, z umieszczoną pod nią ławeczką wsuwaną.

Pomieszczenie szatni powinno być oświetlone światłem dziennym i wyposażone w oświetlenie sztuczne.

Należy przewidzieć malowanie sufitów – w kolorze białym, ścian – w kolorach pastelowych jasnych. W przypadku stosowania sufitów podwieszonych powinny być one wypełnione elementami wykończeniowymi w kolorze białym. Posadzki pomieszczeń wykonane z płytek ceramicznych antypoślizgowych, zakończonych cokolikami przyściennymi.

W pomieszczeniu zapewnić należy wentylację grawitacyjną oraz dodatkową wentylację mechaniczną zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Węzły sanitarne – umywalnie.

W bezpośrednim sąsiedztwie szatni należy projektować umywalnie wyposażone w umywalki oraz natryski. Pomieszczenia te powinny być funkcjonalnie powiązane z szatniami poprzez drzwi wewnętrzne.

Przy naliczaniu ilości przyborów sanitarnych, należy uwzględniać zmianowy charakter pracy. Uwzględniając charakter pracy funkcjonariuszy, należy dodatkowo przewidzieć: 1 natrysk na 15 osób korzystających z szatni.

W węzłach sanitarnych- umywalniach należy przewidzieć dodatkowo kabinę ustępową – nie mniej niż 1 w pomieszczeniu.

Okładziny ścienne do wysokości min. 2,0 m, posadzki z płytek ceramicznych antypoślizgowych, oświetlenie i wentylację projektować należy zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami.

Suszarnie.

W zależności od potrzeb przy pomieszczeniach szatni należy projektować pomieszczenie suszarni odzieży wierzchniej. Minimalna powierzchnia przypadająca na 1 funkcjonariusza najliczniejszej zmiany, korzystającego z szatni, winna wynosić 0,20 m². W przypadku zastosowania urządzeń do suszenia odzieży, wielkość tą należy dostosować indywidualnie do przyjętych rozwiązań technicznych procesu suszenia.

Okładziny ścienne do wysokości min. 2,0 m, posadzki z płytek ceramicznych antypoślizgowych, oświetlenie i wentylację projektować należy zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami.

Podstawowe wyposażenie suszarni stanowić powinny wieszaki, jako uzasadnioną alternatywę dopuszcza się projektowanie urządzeń mechanicznych do suszenia odzieży.

4.6.8. Kompleks pomieszczeń krytej policyjnej strzelnicy ćwiczebnej.

Kompleks pomieszczeń krytej policyjnej strzelnicy ćwiczebnej, zwany dalej „strzelnicą”, powinien być projektowany, wykonywany, modernizowany i użytkowany zgodnie i na zasadach określonych w obowiązujących w formacji aktach kierowania (decyzjach Komendanta Głównego Policji). Stan prawny w powyższym zakresie określają głównie:

- załącznik do Decyzji nr 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006r. *w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne*,
- decyzja Komendanta Głównego Policji *w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów*,
- decyzja Komendanta Głównego Policji *w sprawie gospodarowania uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w Policji* ,
- przepisy ogólnie obowiązujące, przywołane w ww. aktach kierowania.

Decyzja KGP *w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne*, stanowi o całokształcie wymagań i parametrów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych stawianych strzelnicy. W związku z powyższym inwestor policyjny jest zobowiązany do ich uwzględnienia i zrealizowania na każdym etapie przygotowania, wykonywania i eksploatacji obiektu.

Z postanowień wyżej przywołanego aktu kierowania wynika, że inwestor, już na etapie prac studialnych nad kompleksem strzelnicy, winien określić jej docelową kategorię

i rodzaj, co w bezpośredni sposób rzutuje na poziom stawianych obiektowi strzelnicy wymagań technicznych, funkcjonalno-użytkowych i eksploatacyjnych.

Kryte policyjne strzelnice ćwiczebne, należy kwalifikować do kategorii obiektów przystosowanych do prowadzenia strzelań

- ze stałej linii ognia (rozdział 4 załącznika do decyzji), lub
- ze zmiennych linii ognia (rozdział 5).

w zależności od przewidywanego, a następnie (docelowo) dopuszczonego na podstawie atestu, zakresu programu szkolenia strzeleckiego policjantów.

Ponadto, każda strzelnica, niezależnie od jej kategorii, może zostać zakwalifikowana do rodzaju strzelnicy szerokoprzestrzennej, w przypadku, gdy w linii otwarcia ognia planuje się utworzyć lub usytuowano więcej niż 5 stanowisk strzeleckich, albo jej szerokość użytkowa (Su) jest większa lub równa 7,56 m.

W obiektach wielostrefowych (posiadających więcej niż jedną halę strzelań), każdej z hal strzelań należy przypisać jej kategorię i określić, czy nie zachodzą przesłanki do obowiązku stosowania wymogów stawianych strzelnicy szerokoprzestrzennej.

Powyższy podział ma istotny i bezpośredni wpływ na wymagany przepisem, minimalny zakres funkcjonalny pomieszczeń strzelnicy.

Każdy kompleks strzelnicy, niezależnie od jej kategorii lub rodzaju, powinien uwzględniać pomieszczenia wymagane w zakresie podstawowym, w którego skład wchodzi:

- hala strzelań,
- punkt pierwszej pomocy medycznej,
- śluza,
- pomieszczenie do oczekiwania,
- magazyn tarcz,
- węzeł sanitarny,
- wentylatornia.

Inwestor w każdej z kategorii strzelnic jest uprawniony do stosowania zakresu poszerzonego, w którym dodatkowo może zostać uwzględnione utworzenie:

- sterowni,
- podręcznego magazynu uzbrojenia,
- szatni,
- sali ćwiczeń,
- pomieszczenia czyszczenia broni.

W przypadku strzelnic przystosowanych do prowadzenia strzelań ze zmiennych linii ognia oraz zakwalifikowanych jako szerokoprzestrzenne utworzenie sterowni oraz podręcznego magazynu uzbrojenia - jest obowiązkowe.

Dopuszcza się uwzględnienie w programie użytkowym strzelnicy pomieszczenia lub pomieszczeń socjalno-biurowych, przeznaczonych do czasowej pracy i wypoczynku kadry instruktorskiej i obsługi strzelań – wyłącznie w okolicznościach stwierdzenia i potwierdzenia przez właściwą ds. szkolenia strzeleckiego jednostkę istnienia takich potrzeb. Łączna powierzchnia przedmiotowych pomieszczeń nie powinna przewyższać normatywu określonego przy uwzględnieniu połowy stanu osobowego instruktorów i obsługi strzelań, niezbędnego do prowadzenia zajęć programowych w jednym czasie.

Należy dążyć do stanu, w którym współużytkowanie pomieszczeń strzelnicy (w tym głównie takich jak: przejścia i korytarze komunikacyjne, węzeł sanitarny, szatnia) z innymi częściami budynku, zostało ograniczone do sytuacji wyjątkowych i pociągało za sobą wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych, zapobiegających możliwości pojawiania się w obrębie strzelnicy osób nieuprawnionych w trakcie zajęć strzeleckich. Decyzja

w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów określa, iż „wszystkie osoby przebywające na strzelnicy w trakcie zajęć traktowane są jako uczestnicy strzelania i zobowiązane są ściśle przestrzegać poleceń wydawanych przez prowadzącego strzelania”. W związku z powyższym istotnym jest, aby rozwiązania architektoniczne kompleksu strzelnicy i jej otoczenia, zapobiegały powstawaniu możliwości lub konieczności korzystania przez osoby postronne z pomieszczeń włączonych w kompleks strzelnicy - w trakcie prowadzenia strzelań.

Z postanowień szczegółowych załącznika do decyzji w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne wynika, że w opracowaniach studialnych długość brutto hali strzelań (pomiędzy linią początkową a licem ściany za zespołem kulochwytu głównego) nie powinna być mniejsza niż:

- 32 m - w przypadku stosowania wariantu stałych linii celów wyznaczonych w odległości 10, 15 i 25 m, licząc od linii otwarcia ognia,
- 27 m - odpowiednio w wariacie wyznaczenia tych linii w odległości 10, 15 i 20 m.

Na etapie przygotowania procesu inwestycyjnego szerokość hali strzelań w świetle ścian konstrukcyjnych należy obliczyć jako iloczyn ilości przewidywanych do wyznaczenia w linii otwarcia ognia stanowisk strzeleckich oraz ich zakładanej szerokości (nie powinny być węższe niż 1,20 m i szersze niż 1,50 m) powiększony o 1,5 m, celem uwzględnienia konieczności ułożenia na tych przegrodach okładzin antyrykoszetowych, tłumiących hałas oraz wykonania zabezpieczeń bocznych. W przypadku przewidywania wariantu z zastosowaniem okładzin antyrykoszetowych ścian eliminujących niezbędność stosowania zabezpieczeń bocznych, powiększenie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, można ograniczyć do wartości 0,5 m. Przyjęcie takiego założenia wymaga szczegółowej analizy geometrii bezpieczeństwa w planowanym do zastosowania rozwiązaniu.

Ustala się, że:

- a) strzelnice przystosowane do prowadzenia strzelań ze stałej linii ognia powinno się realizować wyłącznie w sytuacji, gdy inwestor nie widzi możliwości zapewnienia w modernizowanym obiekcie lub jego części warunków technicznych, wymaganych jak dla strzelnicy przystosowanej do prowadzenia strzelań ze zmiennych linii ognia, lub gdy przewidywana liczba stanowisk strzeleckich w linii otwarcia ognia jest mniejsza niż 5,
- b) w odniesieniu do strzelnic, planowanych do pozyskania w trybie wykonywania robót budowlanych, polegających na wznoszeniu nowych obiektów, oraz dobudowy, rozbudowy i nadbudowy budynków lub budowli istniejących, a także odbudowy, obowiązkiem inwestora jest uwzględnienie w programie strzelnicy wymagań i rozwiązań, określonych jak dla strzelnicy przystosowanej do prowadzenia strzelań ze zmiennych linii ognia,
- c) preferowaną lokalizacją strzelnicy jest kondygnacja piwnic budynku, a w doniesieniu do obiektów, o których mowa w lit. b, określa się, że w budynkach wielokondygnacyjnych taka lokalizacja jest obowiązkowa,
- d) niedopuszczalne jest lokalizowanie otworów drzwiowych, bezpośrednio wyprowadzających ruch osób „do” i „z” hali strzelań w rejon strefy strzelań, strefy niebezpiecznej lub zespołu kulochwytu głównego,
- e) w odniesieniu do strzelnic przystosowanych do prowadzenia strzelań ze zmiennych linii ognia, obowiązek zastosowania płynnej regulacji oświetlenia miejscowego tarcz i celów, odnosi się wyłącznie do oświetlenia stałych linii celów, wyznaczonych

w odległości 10, 15 i 20 lub 25 m, licząc od linii otwarcia ognia,

f) do podstawowego i wymagalnego wyposażenia hali strzelań, umożliwiającego prowadzenie szkolenia strzeleckiego policjantów, należą:

- tarczociągi (transportery tarcz) w liczbie odpowiadającej ilości stanowisk strzeleckich,
- podnośniki celów lub obrotniki, w liczbie odpowiadającej ilości stanowisk strzeleckich.

Zastosowanie podnośników winno zostać ograniczone wyłącznie do szczególnie uzasadnionych sytuacji, w tym głównie w odniesieniu do okoliczności, w których inwestor dysponuje tymi urządzeniami, a ich stan techniczny umożliwia dalszą eksploatację.

Preferuje się wyposażanie obiektów strzelnic w obrotniki typu „Wróg - Przyjaciół”, ukazujące tarcze przez obrót wokół osi pionowej w zakresie +/- 90 stopni, z opcją pracy w pozycji podstawowej „neutralna” (po zamknięciu tarczy) oraz „wróg” lub „przyjaciół” w trybie otwarcia tarcz w zadanym czasie. Wyłączenie zastosowanie tego rodzaju urządzeń daje użytkownikowi obiektu możliwości prowadzenia strzelań,

z wykorzystaniem tarcz specjalistycznych, np. typu TS-21 wraz z komplementarną do niej TS-21a albo TS-21b, TS-21c, TS-21d.

Niezależnie od powyższego, w ramach przygotowania i prowadzenia procesu budowlanego inwestor powinien:

- uwzględnić wszelkie wymagania określone decyzją KGP w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne, określone dla projektowanej lub realizowanej strzelnicy, stosownie do założonej jej kategorii docelowej i rodzaju,
- zwraca się uwagę, że pominięcie lub odmienna realizacja któregokolwiek z wymagań podstawowych, określonych decyzją, może być przyczyną braku możliwości przekazania obiektu do użytkowania - w związku z nie uzyskaniem przez inwestora atestu. W związku z powyższym zaleca się, aby na każdym etapie procesu inwestor posiłkował się listą kontrolną - załącznikiem do atestu strzelnicy, określoną wzorem nr 2 decyzji,
- co do zasady wprowadza się obowiązek wypełnienia na każdym istotnym etapie prowadzonych procedur listy kontrolnej. Oznaczenie pola „A” w części VIII formularza („WNIOSKI”), winno dawać inwestorowi możliwości i podstawy do realizacji etapu następnego. Wynik odmienny (oznaczenie pola „B”) powinien skutkować koniecznością i obowiązkiem wprowadzenia zmian lub uzupełnień,
- nałożyć na jednostkę projektową (w umowie) wymóg dostarczenia, wraz z zamówioną dokumentacją techniczną, kompletu materiałów opisujących sposób i przebieg wykonanego doświadczenia oraz jego wyniki, potwierdzające spełnienie określonych w przepisie wymogów odnośnie uzyskania odporności na przebicie dla każdej z grup zastosowanych w elementach bezpieczeństwa strzelnicy warstw. Powyższe wynika ze stosowania przepisu w definicji współczynnika bezpieczeństwa, która w sposób jednoznaczny stwierdza, że odporność na przebicie (danego elementu infrastruktury strzelnicy) winna zostać ustalona doświadczalnie. Obowiązek, o którym mowa wyżej, nie dotyczy rozwiązań, dla których spełnienie wymogu potwierdzono stosownym atestem,
- strzelanie sprawdzające, wykonywane w ramach procesu atestowania strzelnicy, prowadzić zgodnie z zasadami i warunkami bezpieczeństwa określonymi w decyzji Komendanta Głównego Policji w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów.

4.6.9. Zespół pomieszczeń ćwiczeń fizycznych lub siłowni.

Urządzenie pomieszczenia siłowni w siedzibie jednostki powinno umożliwić wykonywanie podstawowych ćwiczeń fizycznych, niezbędnych dla utrzymania kondycji fizycznej funkcjonariuszy. W ramach zespołu siłowni przewidzieć należy:

- szatnię,
- umywalnię,
- pomieszczenie ćwiczeń,
- pomieszczenie ćwiczeń technik interwencyjnych.

Pomieszczenie szatni i umywalni.

Pomieszczenia szatni i umywalni należy projektować o powierzchni użytkowej około 15,0 m² każde – dla potrzeb grup ok. 8 -10 osobowych.

Szatnie i umywalnie należy zaprojektować zgodnie z ogólnymi warunkami technicznymi i przepisami bhp obowiązującymi dla tego rodzaju pomieszczeń.

Pomieszczenie ćwiczeń.

W fazie projektowania należy zakładać wykorzystanie pomieszczenia przez 8 -10 osób ćwiczących.

Pomieszczenie do ćwiczeń, przy uwzględnieniu podstawowego standardu wyposażenia powinno mieć powierzchnię około 35,0 m². Należy je w miarę możliwości doświetlić światłem naturalnym.

Wykończenie pomieszczeń projektować należy jako tynki gładkie malowane farbami emulsyjnymi w kolorach jasnych. Posadzki pomieszczeń należy projektować z wykładzin zgrzewanych, o podwyższonej wytrzymałości mechanicznej, z wywinieciem ich na ściany w postaci cokolików.

Należy projektować połączenie pomieszczenia ćwiczeń z komunikacją ogólną budynku dodatkowymi drzwiami umożliwiającymi transport urządzeń stanowiących wyposażenie siłowni.

W pomieszczeniu należy zapewnić wentylację grawitacyjną oraz dodatkowo wentylację mechaniczną załączaną w trakcie użytkowania pomieszczenia.

Na jednej ze ścian należy projektować drabinki do ćwiczeń, trwale przymocowane do posadzki i konstrukcji ściany.

Wyposażenie ruchome siłowni kształtować można w sposób indywidualny.

W standardzie przyjmuje się:

- rower treningowy lub bieżnię ruchomą,
- materace do ćwiczeń,
- urządzenie wieloczynnościowe do ćwiczeń siłowych.

4.6.10. Garaże.

Garaże dla pojazdów służbowych mogą być projektowane jako wolnostojące lub w kubaturze budynku podstawowego.

Projektowana ilość stanowisk garażowych - według wskaźnika do 50% stanu etatowego pojazdów samochodowych jednostki, w tym nie więcej niż połowa z nich może być ogrzewana.

Określa się, że w budynku garażowym wolnostojącym boks garażowy wydzielony przegrodami nie powinien mieć powierzchni użytkowej większej niż:

- dla pojazdów osobowych – 18,0 m² (6,0x3,0 m),
- dla pojazdów typu bus – 24,0 m² (8,0x3,0 m).

Hangary dla łodzi patrolowych, należy projektować według potrzeb indywidualnych. Standard wykończenia według przepisów ogólnie obowiązujących.

W ramach zespołu garażowego należy przewidzieć pomieszczenia gospodarcze o powierzchni 8,0 – 10,0 m² przeznaczone na przechowywanie przedmiotów, których policjanci ruchu drogowego używają opcjonalnie np. kasków i kombinezonów motocyklowych, przenośnych znaków i słupków drogowych, środków czystości czy wyposażenia dodatkowego, jednak nie więcej niż jedno pomieszczenie na 10 pojazdów.

W jednostkach Policji, szczególnie KWP, KPP/KMP/KRP projektując zaplecze techniczne, jednym z podstawowych projektowanych obiektów pomocniczych powinna być myjnia lub stanowisko do mycia pojazdów służbowych. Myjnia (stanowisko do mycia pojazdów) powinna znajdować się w oddzielnym pomieszczeniu o wodoodpornych ścianach, podłodze i suficie lub na wydzielonym, przystosowanym do tego stanowisku zewnętrznym. Przy czym stanowisko na otwartej przestrzeni musi mieć utwardzone podłoże z kanałami do odprowadzania ścieków, oraz system przeciwdziałający zamarzaniu urządzeń myjni bezdotykowej jak również podłoża. Stanowisko takie, oprócz spełniania wymagań dotyczących ochrony środowiska, powinno zapewniać osobom je użytkującym bezpieczne i higieniczne warunki pracy, a swoimi wymiarami i usytuowaniem umożliwiać łatwy i bezpieczny wjazd i wyjazd mytych pojazdów.

4.6.11. Warunki utrzymania zwierząt.

W służbie Policji, utrzymywane są psy i konie służbowe. Psy służbowe powinny być utrzymywane na terenie jednostki w miejscu służby przewodnika, w kojcach lub przystosowanych odpowiednio pomieszczeniach. W sytuacjach szczególnych w miejscu zamieszkania przewodnika. W przypadku utrzymywania psów w miejscu zamieszkania przewodnika, powinny one przebywać w kojcach – z budą umieszczoną poza kojcem – spełniających określone poniżej warunki lub w warunkach dostosowanych dla danej rasy psów w oparciu o przepisy ogólne.

4.6.11.1 Zespół obiektów związanych z utrzymaniem psów służbowych

Zlokalizowany w miarę ustronnym, osłoniętym od hałasu zewnętrznego miejscu nieruchomości. Zespół obiektów związanych z utrzymaniem psów służbowych winien składać się z:

- a) Budynku socjalnego przewodników,
- b) Kojców dla psów służbowych.

ad. a) Budynek winien składać się z następujących pomieszczeń:

- pokoju ogólnego przewodników umożliwiającego sporządzenie notatek
- szatni z węzłem sanitarnym
- suszarni umundurowania przewodnika
- kuchni dla psów
- magazynku (spiżarni)

- pokoju badania psów z miejscem do kąpieli i pielęgnacji psa,
- magazynku na sprzęt

W kuchni należy przewidzieć taboret do gotowania posiłków oraz maszynkę do mielenia kości (tzw. wilk), lodówkę, a w magazynku półki na suchą karmę i zamrażarkę.

Budynek należy wyposażyć w instalacje wod - kan, c.o., elektryczną i telefoniczną. Budynek socjalny winien posiadać bezpośrednie skomunikowanie z kojcami .

ad. b) Kojce dla psów służbowych.

Kojce należy projektować z zachowaniem warunków określonych w „Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie minimalnych warunków utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt wykorzystywanych do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych” z zastrzeżeniem, że każdy pies powinien posiadać odrębny kojec spełniający co najmniej niżej określone warunki:

- powierzchnia podstawy budy: 2,5 m²,
- powierzchnia kojca: min. 6,25 m²,
- długość kojca: 2,5 m,
- szerokość kojca: 2,5 m,
- wysokość kojca: 2,5 m.

Konstrukcja i materiały użyte do wykonania budy powinny zapewniać utrzymanie w jej wnętrzu temperatury powyżej 0°C. Ściany powinny być pełne, stanowiące osłonę przed silnym wiatrem. Przedsionek powinien stanowić 30% powierzchni budy, a wydzielone miejsce do spania – 70%. Otwór wejściowy do miejsca spania w okresie zimowym powinien być zasłonięty materiałem izolacyjnym.

Dach budy powinien być zbudowany w sposób umożliwiający zdejmowanie go w celu porządkowania, dezynfekcji i wietrzenia budy. Kojec powinien być zbudowany z materiałów z wieloletnim zabezpieczeniem antykorozyjnym. Konstrukcja powinna być trwała, o wysokiej stabilności i odporności mechanicznej. Kojec powinien mieć furtkę wejściową otwieraną do środka oraz drzwiczki do podawania karmy. Dopuszcza się możliwość zestawiania kojców w zespoły. W tym przypadku kojce powinny być rozdzielone przegrodami pełnymi o wysokości około 2,0 m .Usytuowanie kojca i budy oraz układ ich ścian powinny:

- chronić wnętrze przed bezpośrednim wiatrem,
- zapewniać równomierne nasłonecznienie oraz zacienienie powierzchni kojca,
- chronić przed bezpośrednim oświetleniem wnętrza kojca i przedsionka budy światłem emitowanym przez pojazdy przejeżdżające lub manewrujące w ich pobliżu w porze nocnej.

W tylnej ścianie kojca otwór umożliwiający psu przejście z budy do kojca. Zadaszenie kojców o lekkiej konstrukcji, wysunięte o 1,5 m poza krawędź tylnej ściany kojców w celu osłonięcia bud.

Posadzka powinna posiadać antypoślizgową nawierzchnię, ściany powinny być zmywalne, a kratki ściekowe powinny być umieszczone na zewnątrz kojca w sposób uniemożliwiający psu dostęp do nich. Kojce należy wyposażyć w instalację do odprowadzania fekalii w sposób zgodny z przepisami ochrony środowiska.

Budynek kojców dla psów służbowych powinien być wyposażony w instalację zimnej wody z punktem czerpalnym wyposażonym w końcówkę do węża oraz instalację oświetleniową. Buda dla psa powinna być ocieplona z przedsionkiem i umożliwiać swobodną zmianę pozycji psa.

4.6.11.2. Określenie wymogów pomieszczeń dla koni służbowych.

Dla koni służbowych należy projektować obiekty zgodnie ze warunkami jakim powinny odpowiadać budynki inwentarskie.

4.7. Policyjna Izba Dziecka.

Warunki, jakim powinny odpowiadać policyjne izby dziecka określają przepisy ministra właściwego do spraw wewnętrznych w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzanych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb.

Parametry zabezpieczeń technicznych okien, drzwi i grzejników powinny być takie same jak w opisane w pkt. 4.4.3.

4.8. Pomieszczenia dla służb Techniki Kryminalistycznej (TK).

Specyfika pracy służb kryminalistycznych wymaga utworzenia specjalistycznych stanowisk pracy laboratoryjnej:

Pomieszczenie biurowe.

Stanowiska pracy biurowej; o zwiększonych wymiarach blatów roboczych wykonanych z materiałów umożliwiających utrzymanie ich w należytej czystości, z możliwością zastosowania preparatów dezynfekujących (techniczne przygotowanie śladów). Wszystkie stanowiska pracy powinny uwzględniać możliwość przechowywania w zamykanych szafach sprzętu techniki kryminalistycznej będącego na indywidualnym wyposażeniu policjantów (walizek śledczych, toreb reporterskich ze sprzętem fotograficznym). Policjanci TK powinni być wyposażeni w sprzęt komputerowy adekwatnie do wymogów stawianych współczesnej technice kryminalistycznej. Pożądanym byłoby pomieszczenie ze stanowiskami roboczymi, w których oprócz sprzętu komputerowego mógłby zostać zainstalowany sprzęt audiowizualny, będący na wyposażeniu TK (kamery video VHS i DVD, urządzenie do rejestracji obrazu, monitor TV). Wymiary wg obowiązujących standardów biurowych w zależności od stanu etatowego, rozszerzone o miejsce na sprzęt audiowizualny.

Atelier.

Pomieszczenie do wykonywania zdjęć sygnalitycznych za pomocą urządzenia UDZS-1, oraz daktyloskopowania osób. Pomieszczenie powinno być wyposażone w sieć teleinformatyczną umożliwiającą zainstalowanie stanowiska LIVE SCAN do daktyloskopowania osób on-line do AFIS. Pomieszczenie to powinno być wyposażone w umywalkę, dozownik mydła w płynie, dozownik płynu dezynfekującego i suszarkę do rąk.

Pokój oględzinowy z suszarnią.

Pomieszczenie do przechowywania śladów biologicznych lub innych wymagających wysuszenia – pomieszczenie zapewniające bardzo dobrą, wymuszoną wentylację (z kontrolowaną temperaturą i wilgotnością powietrza). W pomieszczeniu należy przewidzieć konieczność ustawienia min. 2 – 3 stołów oględzinowych, regałów i stojaków z wieszakami. Powierzchnia podłoga i ścian (do pełnej wysokości) tego pomieszczenia powinny zapewniać łatwość sprzątania i dezynfekowania po każdorazowym suszeniu, przechowywaniu materiałów, ubrań, przedmiotów zanieczyszczonych substancjami biologicznymi lub innymi. W posadzce powinien znajdować się centralny odpływ wody (kratka odpływowa) umożliwiająca odprowadzenie wody pochodzącej z mycia powierzchni ścian i podłoga. Ponadto w pomieszczeniu powinien znajdować się zlew z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem i suszarka elektryczna do rąk, a także brodzik do mycia sprzętu wykorzystanego przy oględzinach z przyłączem ciepłej i zimnej wody oraz dozownik na środki odkażające. Optymalnym rozwiązaniem jest podzielenie tego pomieszczenia na dwie części. W jednej z nich przeznaczone do suszenia przedmiotów (wyposażone powinno być w wieszaki oraz półki posiadające powierzchnię umożliwiającą mycie i dezynfekcję, ewentualnie w urządzenie do suszenia). Pomieszczenie to powinno posiadać odpowiednio wydajną wentylację mechaniczną, której włącznik znajdowałby się przed drzwiami wejściowymi do tego pomieszczenia. W drugiej części (ogłędzinowej) wyposażonej w stoły, wieszaki i półki będą przechowywane wyschnięte dowody rzeczowe. Pomieszczenie to powinno być wyposażone w odpowiednio wydajną wentylację mechaniczną, zlew z ciepłą i zimną wodą wraz dozownik na mydło oraz suszarkę elektryczną do rąk. Ponadto powinien tam się znajdować brodzik opisany powyżej. Taki zespół pomieszczeń zapewni odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne dla funkcjonariuszy wykonujących zadania służbowe w ww. pomieszczeniu.

Pokój magazynowy śladów.

Pomieszczenie do przechowywania śladów suchych – pomieszczenie z wentylacją grawitacyjną. Powierzchnie podłoga i ścian tego pomieszczenia powinny zapewniać łatwość sprzątania i dezynfekowania. W pomieszczeniu należy przewidzieć konieczność ustawienia regałów i stojaków z wieszakami.

Pomieszczenia gospodarczo – magazynowe.

Do przechowywania sprzętu technicznego będącego na wyposażeniu TK wykorzystywanego w zależności od potrzeb na miejscu zdarzenia (łopata, drabina, namiot oględzinowy, agregat prądotwórczy, oświetlenie itp.) oraz materiałów i środków kryminalistycznych. W pomieszczeniu należy przewidzieć możliwość umieszczenia regałów metalowych, szaf oraz półek z łatwym do nich dostępem.

Ciemnia fotograficzna.

Fakultatywnie. Pomieszczenie bez dostępu oświetlenia zewnętrznego, odpowiednio wentylowane z dostępem do bieżącej wody, umożliwiające zorganizowanie stanowiska do obróbki fotochemicznej w technikach fotografii czarno – białej, oświetlenia UV, makrofotografii reprodukcyjnej itp. technikach fotografowania.

Szatnia.

Dla każdego policjanta należy przewidzieć szafki robocze do przechowywania odzieży ochronnej i sortów specjalnych służby TK.

Niezależny węzeł sanitarny z natryskiem.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz potrzebami użytkownika.

Pomieszczenie socjalne.

Spełniające wymogi określone w pkt 4.2.7.

Jako standard przyjęto rozwiązania lokalowe umożliwiające zintegrowanie systemu pomieszczeń TK w jednej części budynku/piętra i oddzielenie ich od pozostałych pomieszczeń jednostki Policji. Dostęp do pomieszczeń TK musi być ograniczony dla osób postronnych ze względu na przechowywanie materiałów dowodowych, nagrań i zdjęć z miejsc zdarzeń a będących w trakcie technicznej obróbki. W tym celu należy ograniczyć dostęp do zintegrowanych pomieszczeń TK za pomocą oddzielnych drzwi lub osobnego wejścia z dzwonkiem i zamkiem elektromagnetycznym.

4.9. Pomieszczenia dla Oddziałów Prewencji w strukturze organizacyjnej Policji.

Oddziały Prewencji w strukturze organizacyjnej Policji, w zakresie zakwaterowania oraz pełnienia służby, wymagają:

- pomieszczeń oficera dyżurnego,
- pomieszczeń biurowych kadry,
- sali odpraw,
- pomieszczeń dla pododdziałów z przystosowaniem do skoszarowania funkcjonariuszy,
- magazynu na sprzęt kwaterunkowy (łóżka polowe, materace, koce),
- szatni wraz z umywalnią, węzłem sanitarnym, suszarnią i pomieszczeniem socjalnym,
- magazynu na sprzęt specjalistyczny i alarmowy,
- centralnego magazynu uzbrojenia,
- podręcznych magazynów broni rozlokowanych na poszczególnych pododdziałach,
- magazynu do przechowywania środków chemicznych poza kubaturą obiektu,
- siłowni oraz sali ćwiczeń walk,
- placu alarmowego,
- toru przeszkód.

4.10. Pomieszczenia dla przechowywania materiałów niebezpiecznych, chemicznych i wybuchowych.

W kompleksach budynków komend szczebla wojewódzkiego oraz – w szczególnie uzasadnionych przypadkach – komend miejskich, powiatowych lub rejonowych Policji dopuszcza się sytuowanie magazynów do przechowywania materiałów chemicznych, niebezpiecznych i wybuchowych dla potrzeb grup specjalnych oraz zabezpieczonych w toku prowadzonych czynności dochodzeniowych wyłącznie, gdy przedmiotowy magazyn:

- nie jest częścią obiektu, w którym występują pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi, w tym w szczególności o charakterze biurowym,
- spełnia warunki określone w ogólnie obowiązujących przepisach technicznych i sanitarnych oraz przepisach szczególnych.

5 . Izba Tradycji – Pamięci

W ramach nowobudowanych oraz przebudowywanych służbowych budynków administracyjno – biurowych przeznaczonych na siedzibę jednostek Policji od szczebla komendy powiatowej Policji (równorzędnej) wzwyż uważa się za celowe przeznaczenie pomieszczenia lub pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej nie przekraczającej 75 m² na potrzeby Izby Tradycji – Pamięci jednostki.

Standard wykończenia pomieszczenia oraz wyposażenia w instalacje elektryczne, teletechniczne i sanitarne nie powinien w znaczący sposób odbiegać od wykończenia pomieszczeń biurowych przy jednoczesnym założeniu uznania tego pomieszczenia, jako reprezentacyjne. Wyposażenie w sprzęt kwaterunkowo – biurowy powinno być dostosowane do potrzeb eksponowania posiadanych zbiorów pamiątkowych i historycznych (gabloty stojące i wiszące, tablice stojące i wiszące).

6. Bezpieczeństwo zaopatrzenia w energię elektryczną

6.1. System zasilania podstawowego i awaryjnego.

6.1.1. Kompleksu obiektów komendy wojewódzkiej/Stołecznej Policji (nie dotyczy pojedynczych obiektów).

Jednostka policji stopnia wojewódzkiego powinna być zasilana z wydzielonych stacji transformatorowych składających się z przynajmniej dwóch jednostek transformatorowych. Po stronie SN przynajmniej dwie linie zasilające, przy czym każda z nich zapewni przepustowość 100 % niezbędnej mocy. Najkorzystniej byłoby pozyskać zasilanie po stronie SN w układzie dwóch linii pracujących w dwóch pętlach zasilanych z dwóch różnych Głównych Punktów Zasilających . Każda linia w pętli winna zapewniać przepustowość 100% niezbędnej mocy. Dla obiektów takich jak –stanowisko kierowania, sieci dedykowane, centrale łączności, serwerownie - należy zabezpieczyć dużą pewność zasilania poprzez podwójne zasilanie z dwóch różnych transformatorów po stronie nn (układy SZR) oraz poprzez zasilanie awaryjne ze spalinowego agregatu prądotwórczego. Zasilanie awaryjne zapewnić powinien agregat prądotwórczy zaprojektowany oddzielnie dla stanowiska kierowania tak, by 100 % mocy zainstalowanej stanowiło 70% mocy agregatu prądotwórczego. Ponadto projektować należy wyposażenie w instalację zasilania awaryjnego określonego na poziomie 30% ogólnej mocy zainstalowanej w obiekcie.

Zasilaniem awaryjnym powinny być objęte niżej wymienione pomieszczenia:

- strefy ogólnodostępnej,
- stanowiska kierowania wraz z magazynem broni, urządzeniami informatycznymi i łącznościowymi wraz z instalacjami specjalistycznymi (kontroli dostępu, monitoringu, sygnalizacji p. poż, alarmową, itp.),
- przesłuchań,
- kierownictwa jednostki,

Standardy techniczne, funkcjonalne i użytkowe obowiązujące w obiektach służbowych Policji
Załącznik do Wytycznych nr 3/2013 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013r.

- pomieszczenia kancelarii tajnej,
- techniczne (kotłownia lub węzeł c.o., hydrofornia, itp.),
- ciągi komunikacyjne,
- wydzielone węzły sanitarne.
- inne punkty szczególnie ważne dla funkcjonowania jednostki określone decyzją komendanta.

Zasilanie awaryjne zapewnić powinien spalinowy agregat prądotwórczy zlokalizowany przy głównych stacjach transformatorowych w pobliżu rozdzielni nn.

W zależności od zapotrzebowania mocy może być więcej niż jeden spalinowy agregat prądotwórczy.

Spalinowy agregat prądotwórczy należy zaprojektować tak aby 30 % mocy zainstalowanej stanowiło 70% mocy agregatu prądotwórczego. Pozostałe 30 % mocy agregatu stanowić będzie rezerwę mocy zasilania awaryjnego. Zbiorniki paliwa winny zapewnić ciągłą pracę agregatu co najmniej przez 10 godzin. Pojemność zbiornika (zbiorników) instalacji podającej paliwo do agregatu prądotwórczego (zespołu agregatów), winna zostać dobrana w oparciu o oczekiwaną przez inwestora niezawodność systemu, przy uwzględnieniu aspektu ekonomicznego, zarówno w fazie realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego, jak i eksploatacji obiektu. Należy przewidzieć możliwość uzupełniania paliwa do zbiorników w czasie pracy agregatów.

Wymagania w zakresie zasilania w energię elektryczną dla pojedynczych obiektów należy realizować przez analogię jak dla jednostek niższego szczebla z uwzględnieniem ilości etatów i ważności obiektu.

6.1.2. Obiektu komendy miejskiej, powiatowej, rejonowej, jak również komisariatu Policji powyżej 80 etatów.

Jednostka Policji stopnia miejskiego, powiatowego i podstawowego powyżej 80 etatów policyjnych powinna posiadać dwustronne zasilanie w energię elektryczną. Przy czym drugostronne zasilanie powinno zapewnić 30 % ogólnej mocy zainstalowanej w obiekcie. Projektować należy wyposażenie w instalację zasilania awaryjnego określonego na poziomie 30% ogólnej mocy zainstalowanej w obiekcie. Zasilaniem awaryjnym powinny być objęte niżej wymienione pomieszczenia:

- strefy ogólnodostępnej,
- stanowiska kierowania wraz z magazynem broni, urządzeniami informatycznymi i łącznościowymi, wraz z instalacjami specjalistycznymi (kontroli dostępu, monitoringu, sygnalizacji p. poż, alarmową, itp.),
- policyjnej izby zatrzymań,
- przesłuchań,
- policyjnej izby dziecka,
- kierownictwa jednostki,
- kancelarii tajnej,
- techniczne (kotłownia lub węzeł c.o., hydrofornia, itp.)
- ciągi komunikacyjne w obiekcie,
- wydzielone węzły sanitarne,
- inne szczególnie ważne dla funkcjonowania jednostki określone decyzją komendanta.

Zasilanie awaryjne zapewnić powinno drugostronne zasilanie i spalinowy agregat

prądotwórczy.

Spalinowy agregat prądotwórczy powinien być tak zaprojektowany aby 30 % mocy zainstalowanej stanowiło 70 % mocy agregatu prądotwórczego. Pozostałe 30 % mocy agregatu stanowić będzie rezerwę mocy zasilania awaryjnego.

Zbiorniki paliwa winny zapewniać ciągłą pracę agregatu co najmniej przez 10 godzin. Pojemność zbiornika (zbiorników) instalacji podającej paliwo do agregatu prądotwórczego (zespołu agregatów), winna zostać dobrana w oparciu o oczekiwaną przez inwestora niezawodność systemu, przy uwzględnieniu aspektu ekonomicznego zarówno w fazie realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego jak i eksploatacji obiektu. Należy przewidzieć możliwość uzupełniania paliwa do zbiorników w czasie pracy agregatu.

6.1.3. Obiektu komisariatu Policji poniżej 80 etatów.

Jednostka Policji stopnia podstawowego poniżej 80 etatów powinna posiadać podwójne zasilanie np. w pętli, promieniowe z dwóch różnych stacji, z dwóch różnych transformatorów w stacji, z tej samej stacji transformatorowej. Projektować należy wyposażenie w instalację zasilania awaryjnego określonego na poziomie 30 % ogólnej mocy zainstalowanej w obiekcie.

Zasilaniem awaryjnym powinny być objęte pomieszczenia :

- strefy ogólnodostępnej,
- stanowiska kierowania wraz z magazynem uzbrojenia, urządzeniami informatycznymi i łącznościowymi, oraz z instalacjami specjalistycznymi (kontrolą dostępu, monitoringu, sygnalizacji p. poż, alarmową, itp.),
- przesłuchań,
- kierownictwa jednostki,
- kancelarii tajnej,
- techniczne (kotłownia lub węzeł c.o., hydrofornia, itp.),
- ciągi komunikacyjne w obiekcie,
- wydzielone węzły sanitarne,
- inne szczególnie ważne dla funkcjonowania jednostki określone decyzją komendanta.

Instalacje zasilania awaryjnego należy zakończyć gniazdem, do którego będzie można podłączyć przewoźny spalinowy agregat prądotwórczy w przypadku przerwy w zasilaniu z układu podstawowego.

6.2. System zasilania gwarantowanego.

Określa się, że co do zasady, podstawowym źródłem zasilania energetycznego obiektów Policji jest zawodowa sieć energetyczna. W obiektach, w których inwestor planuje zainstalowanie urządzeń lub instalacji wymagających wysokiej niezawodności lub utrzymania wysokiego reżimu parametrów zasilania energetycznego, a także wrażliwych na zakłócenia z zewnętrznej sieci zasilającej , niezbędnym jest uzupełnienie podstawowego źródła zasilania o system zasilania gwarantowanego, zapewniającego bezprzerwowe i bezawaryjne działanie obsługiwanych urządzeń i instalacji przy braku zasilania z zawodowej sieci energetycznej lub w sytuacjach występowania w sieci podstawowej odstępstw od parametrów, przekraczających wartości graniczne.

System zasilania gwarantowanego powinien zapewnić eliminację zakłóceń w sieci

podstawowej o charakterze krótkotrwałym (powtarzające się wahania napięcia) lub długotrwałym (zanik lub utrzymujące się w czasie odchylenia parametrów napięcia, planowane wyłączenia operatora sieci , itp., a także spowodowanych:

- pracą odbiorników przyłączonych do sieci elektrycznej (np. silników elektrycznych o dużej mocy, urządzeń grzewczych, klimatyzatorów, itp.),
- przepięciami, które mogą być spowodowane np. wyładowaniami atmosferycznymi.

Stosując system zasilania gwarantowanego inwestor winien dołożyć wszelkiej staranności, zarówno w fazie projektowej (w tym głównie odnośnie właściwego doboru wariantu systemu i zastosowanych urządzeń) jak i wykonawczej (prawidłowe wykonanie całości instalacji elektrycznej obiektu), docelowo stanowiących o bezpieczeństwie zasilania chronionych instalacji i urządzeń.

W zależności od przyjętego sposobu połączenia urządzeń odbiorczych systemu zasilania gwarantowanego, wyróżnia się warianty systemu o zasilaniu:

- a) rozproszonym,
- b) centralnym,
- c) strefowym.

Wyboru odpowiedniego wariantu powinno się dokonać z uwzględnieniem czynników ryzyka, stanowiących o jego bezpieczeństwie i celowości zastosowania, w tym głównie:

- oczekiwanej niezawodności systemu,
- kryteriów ekonomicznych,

Doboru właściwego i optymalnego dla danego zamierzenia wariantu systemu zasilania gwarantowanego i rodzaju planowanych do zainstalowania w nim urządzeń, należy dokonać w oparciu o :

- a) analizę potrzeb i wymagań w zakresie systemu zasilania energetycznego,
- b) określenie rodzajów odbiorników elektrycznych, które będą zasilane systemem – w podziale na odbiorniki jednofazowe i trójfazowe,
- c) mocy każdego z tych urządzeń,
- d) przyporządkowanie urządzeń do grup uruchamianych jednocześnie,
- e) bilans mocy odbiorników uruchamianych jednocześnie w podziale na urządzenia jednofazowe i trójfazowe.

Zasilanie gwarantowane może być zrealizowane:

- 1) w rozproszonym wariantcie zasilania poprzez akumulatory lub UPS-y lokalne, do krótkotrwałego podtrzymania zasilania urządzeń o niewielkim poborze mocy (np. central alarmowych, niewielkich central telefonicznych), wbudowanych w te urządzenia lub bezpośrednio przy nich zainstalowanych,
- 2) w centralnym lub strefowym wariantcie zasilania, w odniesieniu do obiektów o planowanej dużej wymaganej niezawodności zasilania poprzez:
  - a) zasilacz lub zespół zasilaczy UPS, współpracujących z baterią akumulatorów o pojemności zapewniającej utrzymanie parametrów zasilania na czas nie krótszy niż suma czasu samostartu i rozruchu agregatu oraz niezbędnego do ustabilizowania się podawanego przez zespół prądotwórczy napięcia, powiększony o niezbędny zapas, wynikający z oczekiwanej niezawodności systemu,
  - b) nie mniej niż dwie linie zasilania podstawowego,

- c) system automatyki i sygnalizacji stanów parametrów pracy urządzeń i alarmowania o stanach i zdarzeniach krytycznych.

W centralnym lub strefowym wariancie systemu, w stosunku do którego nie przewiduje się obowiązku spełnienia wymagań wyżej określonych, dopuszcza się zastosowanie zasilacza (lub zespołu zasilaczy) UPS współpracujących z baterią akumulatorów o pojemności zapewniającej utrzymanie parametrów zasilania na czas oczekiwanej niezawodności systemu, któremu nie towarzyszy zainstalowany w systemie zespół prądotwórczy.

W wariancie systemu z wykorzystaniem agregatu prądotwórczego niezbędnym jest określenie warunków pracy agregatu (praca wewnątrz budynku, praca na zewnątrz) i sposobu rozruchu.

Przy planowanym montażu agregatu prądotwórczego w pomieszczeniu, niezbędnym jest zapewnienie dopływu do tego pomieszczenia powietrza, w ilości nie mniejszej niż wynikająca z sumy przepływów powietrza, wymaganych do prawidłowego procesu spalania paliwa w silniku spalinowym oraz wynikającego z potrzeb chłodzenia urządzenia. Koniecznym jest również wykonanie instalacji odprowadzającej spaliny na zewnątrz budynku – zgodnie z zasadami ochrony środowiska.

Instalacja i podłączenie agregatu prądotwórczego do sieci elektroenergetycznej może odbyć się za pośrednictwem układu SZR uniemożliwiającego zwrotne podanie napięcia do sieci.

Przed podłączeniem agregatu do sieci należy zwrócić się do dystrybutora energii w celu uzyskania pozwolenia na jego zainstalowanie.

W przypadku zastosowania układu automatyki i sygnalizacji stanów systemu, parametrów pracy urządzeń i alarmowania o stanach i zdarzeniach krytycznych, powinna ona co najmniej :

- monitorować podstawowe parametry systemu zasilania podstawowego i gwarantowanego,
- pozwalać na dokonywanie odczytów (obserwacji) i analizy napięcia podawanego na odbiorniki, celem zapobiegania nieprzewidzianym sytuacjom, spowodowanym gwałtownymi zmianami parametrów sieci podstawowej,
- zapobiegać uruchamianiu zespołu prądotwórczego podczas chwilowych przerw w dostawie energii elektrycznej,
- umożliwiać pełną kontrolę parametrów napięciowo- prądowych zespołu prądotwórczego oraz pracy silnika,
- posiadać opcję powiadamiania alarmowego.

Zalecane jest stosowanie rozwiązania z możliwością zdalnej kontroli i obsługi systemu (po sieci LAN/ WAN).

Projekt pomieszczenia dla agregatu prądotwórczego lub zasilacza UPS powinien być zgodny z obowiązującymi przepisami.

7. Bezpieczeństwo pożarowe obiektów służbowych Policji

Budynek i urządzenia z nim związane powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zapewniający w razie pożaru:

- nośność konstrukcji przez wymagany czas,

- ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu w budynku,
- ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie budynki,
- możliwość ewakuacji ludzi, a także uwzględniające bezpieczeństwo ekip ratowniczych.

Wymagania dotyczące bezpieczeństwa pożarowego budynków lub ich części wynikają z ich przeznaczenia i sposobu użytkowania, wysokości lub liczby kondygnacji a także położenia w stosunku do poziomu terenu oraz do innych obiektów budowlanych - oraz wymogu uwzględnienia :

- przepisów odrębnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej,
- wymagań Polskich Norm.

Spełnienie przepisów i norm dla poszczególnych rodzajów budynków i budowli w zależności od ich funkcji oraz wymaganej klasy odporności ogniowej wymaga aby przed remontem /nową inwestycją/ na etapie opracowania dokumentacji technicznej przedsięwzięcia przeanalizowano i ustalono:

1) Wymaganą klasę odporności pożarowej budynku:

- wymagana odporność ogniowa poszczególnych elementów budynku,
- wymagana odporność pożarowa poszczególnych elementów budynku,
- wymagany stopień rozprzestrzeniania ognia dla poszczególnych elementów budynku,
- wymagania dodatkowe w zakresie odporności ogniowej,
- wyjątki złagodzenia w zakresie klasy odporności pożarowej.

2) Podział obiektu na strefy pożarowe:

- dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej,
- zasady podziału na strefy pożarowe elementami oddzielenia przeciwpożarowego,
- zasady zabezpieczenia przejść instalacyjnych przez elementy oddzielenia przeciwpożarowego.

3) Wymagania w zakresie ewakuacji:

- wymagania dla pomieszczeń i przejść w pomieszczeniach,
- wymagania dla wyjść z pomieszczeń,
- wymagania dla poziomych dróg ewakuacyjnych,
- wymagania dla pionowych dróg ewakuacyjnych,

4) Wymagania przeciwpożarowe dla elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego.

5) Wymagania przeciwpożarowe dla instalacji:

- zabezpieczenie szybów kablowych,
- zabezpieczenie przewodów wentylacyjnych i klimatyzacyjnych,
- wymagania dla przewodów spalinowych, dymowych i wentylacyjnych,
- wymagania dla instalacji wentylacji oddymiającej,
- wymagania dla instalacji wentylacji komór pyłowych i cyklonów,
- zabezpieczenie przepustów instalacyjnych przechodzących przez zewnętrzne ściany budynku.

6) Wymagania dotyczące usytuowania budynku (budynków) z uwagi na bezpieczeństwo przeciwpożarowe (odległości).

7) Wymagania przeciwpożarowe dla garaży.

8) Wymagania w zakresie bezpieczeństwa użytkowania w szczególności w odniesieniu do sposobu otwierania krat i okiennic.

8. Fizyczna ochrona informacji niejawnych

8.1. Odpowiedzialność za ochronę fizyczną.

Za ochronę fizyczną odpowiedzialny jest kierownik jednostki organizacyjnej, który powinien przygotować odpowiednie plany i instrukcje w celu realizacji zaleceń określonych w niniejszym dokumencie. W celu wdrożenia wymagań ochrony fizycznej kierownik jednostki organizacyjnej powinien przygotować zarządzenia lokalne.

8.2. Analiza bezpieczeństwa fizycznego i potencjalnych zagrożeń.

W wyniku analizy potencjalnych zagrożeń (zewnętrznych i wewnętrznych) i konsekwencji ich urzeczywistnienia oraz aktualnego stanu bezpieczeństwa obiektu powinny zostać określone wymagania dotyczące poziomu środków ochrony fizycznej i koniecznych dla neutralizacji zagrożenia i ryzyka związanego z ujawnieniem, utratą, zniszczeniem, modyfikacją lub czasową blokadą dostępu do informacji. Przy analizie bezpieczeństwa fizycznego i potencjalnych zagrożeń powinny być uwzględniane:

- Klauzula tajności przetwarzanych informacji niejawnych
- Liczba materiałów niejawnych
- Postać informacji niejawnych
- Liczba osób
- Lokalizacja
- Dostęp osób do budynku
- Inne czynniki*

* Jeśli kierownik jednostki organizacyjnej uzna, że w jego jednostce występują inne niż powyżej wymienione czynniki mające wpływ na zagrożenie ujawnieniem lub utratą informacji niejawnych, powinien je określić, a następnie dokonać oceny istotności tych czynników. Ocenie podlegają wszystkie inne czynniki łącznie. Oznacza to, że jeśli w jednostce występuje tylko jeden z wymienionych czynników, należy go ocenić jako „bardzo istotny”, „istotny” lub „mało istotny” dla zagrożenia ujawnieniem lub utratą informacji niejawnych. Jeśli w jednostce występują dwa lub więcej czynników z tej grupy, należy oszacować je łącznie i ocenić wpływ tych czynników na ocenę zagrożenia ujawnieniem lub utratą informacji niejawnych. W sytuacji gdy np. jeden z „innych” czynników został oceniony jako „bardzo istotny”, a drugi jako „mało istotny”, należy wskazać ocenę o najwyższym znaczeniu (w tym przypadku ocena istotności „Innych czynników” zostałaby wskazana na poziomie „bardzo istotnym”). W sytuacji gdy kierownik jednostki organizacyjnej uzna, że w jego jednostce czynniki są nieistotne lub ich występowanie jest mało realne (np. zagrożenie ze strony obcych służb specjalnych) czynnik ostatni powinien zostać oceniony jako „mało istotny”.

8.3. Fizyczne środki ochrony.

1. System bezpieczeństwa informacji niejawnych obejmuje środki bezpieczeństwa fizycznego stosowane w celu zapewnienia poufności, integralności i dostępności tych informacji.
2. W zależności od określonego w jednostkach organizacyjnych poziomu zagrożeń dla pomieszczeń lub obszarów, należy stosować odpowiednia kombinacje następujących

środków bezpieczeństwa fizycznego:

- 1) personel bezpieczeństwa – osoby przeszkolone, nadzorowane, a w razie konieczności posiadające odpowiednie uprawnienie do dostępu do informacji niejawnych, wykonujące czynności związane z fizyczną ochroną informacji niejawnych, w tym:
    - a) kontrole dostępu do pomieszczeń lub obszarów, w których przetwarzane są informacje niejawne,
    - b) nadzór nad systemem dozoru wizyjnego,
    - c) reagowanie na zagrożenia, alarmy lub sygnały awaryjne;
  - 2) bariery fizyczne – środki chroniące granice miejsca, w którym przetwarzane są informacje niejawne, w szczególności:
    - a) drzwi,
    - b) zamki,
    - c) okna,
    - d) ściany,
    - e) bramy,
    - f) ogrodzenia;
  - 3) szafy i zamki – stosowane do przechowywania informacji niejawnych lub zabezpieczające te informacje przed nieuprawnionym dostępem;
  - 4) system kontroli dostępu – stosowany w celu zagwarantowania dostępu do pomieszczenia lub obszaru, w którym przetwarzane są informacje niejawne, wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia, obejmujący:
    - a) rozwiązania organizacyjne,
    - b) elektroniczny system pomocniczy;
  - 5) system sygnalizacji włamania i napadu – elektroniczny system pomocniczy stosowany w celu realizacji procedur ochrony informacji niejawnych oraz podwyższenia poziomu bezpieczeństwa, który zapewniają:
    - a) bariery fizyczne,
    - b) zastępujący lub wspierający personel bezpieczeństwa w pomieszczeniach i budynkach;
  - 6) system dozoru wizyjnego – elektroniczny system pomocniczy stosowany w celu bieżącego monitorowania ochronnego lub sprawdzania incydentów bezpieczeństwa i sygnałów alarmowych przez personel bezpieczeństwa;
  - 7) system kontroli osób i przedmiotów – stosowany w celu zapobiegania próbom nieuprawnionego wnoszenia na chroniony obszar rzeczy zagrażających bezpieczeństwu informacji niejawnych lub nieuprawnionego wynoszenia informacji niejawnych z obiektów, obejmujący:
    - a) rozwiązania organizacyjne polegające na dobrowolnym poddaniu się kontroli lub udostępnieniu do kontroli rzeczy osobistych,
    - b) elektroniczny system pomocniczy.
3. W celu zapewnienia poufności, integralności i dostępności informacji niejawnych można zastosować również środki bezpieczeństwa fizycznego inne niż wymienione w ust. 2, jeżeli taka potrzeba wynika z analizy poziomu zagrożeń.

8.4. Podział obszarów chronionych na strefy bezpieczeństwa.

1. Tworzy się następujące strefy ochronne:

1) strefę ochronną I – obejmującą pomieszczenie lub obszar, w których informacje niejawne o klauzuli „poufne” lub wyższej są przetwarzane w taki sposób, że wstęp do tego pomieszczenia lub obszaru umożliwia uzyskanie bezpośredniego dostępu do tych informacji; pomieszczenie lub obszar spełniają następujące wymagania:

a) wyraźnie wskazana w planie ochrony najwyższa klauzula tajności przetwarzanych informacji niejawnych,

b) wyraźnie określone i zabezpieczone granice,

c) wprowadzony system kontroli dostępu zezwalający na wstęp osób, które posiadają odpowiednie uprawnienie do dostępu do informacji niejawnych w zakresie niezbędnym do wykonywania pracy lub pełnienia służby albo wykonywania czynności zleconych,

d) w przypadku konieczności wstępu osób innych niż te, o których mowa w lit. c, przetwarzane informacje niejawne zabezpiecza się przed możliwością dostępu do nich tych innych osób oraz zapewnia się nadzór osoby uprawnionej lub równoważne mechanizmy kontrolne,

e) wstęp możliwy jest wyłącznie ze strefy ochronnej;

2) strefę ochronną II – obejmującą pomieszczenie lub obszar, w którym informacje niejawne o klauzuli „poufne” lub wyższej są przetwarzane w taki sposób, że wstęp do tego pomieszczenia lub obszaru nie umożliwia uzyskania bezpośredniego dostępu do tych informacji; pomieszczenie lub obszar spełniają następujące wymagania:

a) wyraźnie określone i zabezpieczone granice,

b) wprowadzony system kontroli dostępu zezwalający na wstęp osób, które posiadają odpowiednie uprawnienie do dostępu do informacji niejawnych w zakresie niezbędnym do wykonywania pracy lub pełnienia służby albo wykonywania czynności zleconych,

c) w przypadku konieczności wstępu osób innych niż te, o których mowa w lit. b, zapewnia się nadzór osoby uprawnionej lub równoważne mechanizmy kontrolne,

d) wstęp możliwy jest wyłącznie ze strefy ochronnej; 3) strefę ochronną III – obejmującą pomieszczenie lub obszar wymagający wyraźnego określenia granic, w obrębie których jest możliwe kontrolowanie osób i pojazdów;

4) specjalną strefę ochronną – umiejscowioną w obrębie strefy ochronnej I lub strefy ochronnej II, chronioną przed podsłuchem, spełniającą dodatkowo następujące wymagania:

a) strefę wyposaża się w system sygnalizacji włamania i napadu,

b) strefa pozostaje zamknięta, gdy nikogo w niej nie ma,

c) w przypadku posiedzenia niejawnego strefa jest chroniona przed wstępem osób nieupoważnionych do udziału w tym posiedzeniu,

d) strefa podlega regularnym inspekcjom przeprowadzanym według zaleceń Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Służby Kontrwywiadu Wojskowego, nie rzadziej niż raz w roku oraz po każdym nieuprawnionym wejściu do strefy lub podejrzeniu, że takie wejście mogło mieć miejsce,

e) w strefie nie mogą znajdować się linie komunikacyjne, telefony, inne urządzenia komunikacyjne ani sprzęt elektryczny lub elektroniczny, których umieszczenie nie zostało zaakceptowane w sposób określony w procedurach bezpieczeństwa. Pomieszczenie lub obszar w każdej strefie ochronnej, w których praca nie odbywa się w systemie całodobowym, sprawdza się bezpośrednio po zakończeniu pracy w celu upewnienia się, że informacje niejawne zostały właściwie zabezpieczone.

3. W strefie ochronnej I lub w strefie ochronnej II można utworzyć pomieszczenie wzmocnione. Konstrukcja pomieszczenia powinna zapewniać ochronę równoważną ochronie zapewnianej przez odpowiednie szafy przeznaczone do przechowywania informacji niejawnych o tej samej klauzuli tajności. W pomieszczeniu wzmocnionym dopuszczalne jest przechowywanie informacji niejawnych poza odpowiednimi szafami.
4. Strefę ochronną I, strefę ochronną II lub specjalną strefę ochronną można utworzyć tymczasowo w strefie ochronnej III w celu odbycia posiedzenia niejawnego.

8.5. Zabezpieczenia przed podglądem, podsłuchem elektromagnetycznym.

Zgodnie z zaleceniami Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dotyczącymi elektronicznej emisji ujawniającej stosuje się sprzęt:

Kategoria I - sprzęt spełniający wymagania zestawu testów [SDIP-27] poziomu A oraz [AMSG 720] dla laboratoryjnych metod wyznaczania granicznych, dopuszczalnych poziomów elektromagnetycznej emisji ujawniającej - wymagania najwyższego stopnia ochrony elektromagnetycznej TEMPEST poziom I;

Kategoria II - sprzęt spełniający wymagania zestawu testów laboratoryjnych [SDIP-27] poziomu B oraz [AMSG 788] określających graniczne poziomy elektromagnetycznej emisji ujawniającej (ograniczone wymagania TEMPEST poziom II). Powstały one w wyniku oczekiwań zmierzających do zrnniejszenia wymiarów, wagi i kosztów bezpiecznych urządzeń teleinformatycznych. Bazują na zjawisku tłumienia energii elektromagnetycznej wprowadzonej przez środowisko otaczające urządzenia i wzroście tego tłumienia wraz ze wzrostem odległości od nich.

Kategoria III - dotyczy sprzętu powszechnego użytku spełniającego standardowe wymagania emisji własnej - zgodnie z normą [55022], oznaczany znakiem CE jako całość wyrobu.

Podział na sprzętowe strefy ochrony elektromagnetycznej

We wszystkich miejscach, w których będą przetwarzane informacje niejawne o klauzuli „tajne” i wyższej należy bezwzględnie wyznaczyć sprzętowe strefy ochrony elektromagnetycznej (SSOE). Powinno być to dokonywane przed zaplanowaniem funduszy na zakup urządzeń teleinformatycznych.

Dla informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” SSOE nie wyznacza się.

Informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone” mogą być przetwarzane na dowolnym sprzęcie².

Dla informacji niejawnych o klauzuli „poufne” SSOE nie wyznacza się o ile otoczenie kontrolowane jest większe niż 8 m, Informacje niejawne o klauzuli „poufne” mogą być przetwarzane na sprzęcie kategorii III, (o ile otoczenie kontrolowane jest większe niż 8 m).

Jeśli otoczenie kontrolowane jest mniejsze niż 8 m to dla informacji niejawnych o klauzuli „poufne” należy wyznaczyć SSOE, a na jej podstawie odpowiednio stosować sprzęt kategorii I lub II.

UWAGA: możliwość niewyznaczania Sprzętowej Strefy Ochrony Elektromagnetycznej dla informacji o klauzuli „poufne” nie stosuje się w przypadku przetwarzania informacji niejawnych oznaczonych „NATO CONFIDENTIAL” lub „EU CONFIDENTIAL” (lub o wyższych klauzulach) - w takim przypadku należy bezwzględnie wyznaczyć odpowiednie SSOE.

Działania zabezpieczające przed podglądem i podsłuchem powinny być określone i przeprowadzane przez właściwe służby ochrony państwa. Piony ochrony powinny zlecać wykonanie sprawdzeń pomieszczeń narażonych na umieszczenie lub zamontowanie urządzeń podsłuchowych lub służących podglądowi służbom ochrony państwa lub wytypowanym (autoryzowanym) przez nie firmom. Służby ochrony winne zostać przeszkolone w zakresie podstawowych czynności sprawdzających i kontrolnych pomieszczeń w celu wykrywania ww. urządzeń. W strefach ochronnych powinny być instalowane urządzenia elektroniczne, które otrzymały odpowiednie certyfikaty do pracy w obszarach chronionych lub zostały poddane kontroli przez właściwą służbę ochrony państwa. Wnoszenie i użytkowanie w strefach ochronnych urządzeń elektronicznych (takich jak np. telefony komórkowe, telefony bezprzewodowe, radioodbiorniki, komputery stacjonarne, notebooki, itp.) bez zezwolenia pionu ochrony powinno być zabronione.

Informacje dotyczące ochrony przed atakiem elektromagnetycznym znajdują się w dokumencie pt. "Szczegółowe zalecenia Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dotyczące ochrony elektromagnetycznej systemów i sieci teleinformatycznych".

9. Standardy i zalecenia standaryzacyjne w łączności i informatyce policyjnej, mające zastosowanie w obiektach siedzib jednostek Policji wszystkich szczebli

9.1. Wstęp.

W celu zapewnienia spełnienia zasadniczych wymagań technicznych i funkcjonalnych, projektowanie i budowa infrastruktury telekomunikacyjnej, teleinformatycznej oraz radiowych systemów stacjonarnych w obiektach przeznaczonych dla jednostek i komórek organizacyjnych Policji, odbywa się w porozumieniu i pod nadzorem służb łączności i informatyki Policji.

Budowa systemów okablowania strukturalnego dla sieci komputerowej i łączności przewodowej oraz radiowych systemów stacjonarnych w obiektach siedzib jednostek Policji zapewnić musi spełnienie zasadniczych wymagań oraz spełniać zarówno unijne, jak i światowe standardy.

Wszystkie proponowane na etapie założeń projektowych oraz projektów branżowych wykonawczych rozwiązania oraz technologie powinny uzyskać pisemną akceptację kierownika służby łączności właściwej KWP/KSP.

9.2. Okablowanie strukturalne.

9.2.1. Wymagania podstawowe.

1. Okablowanie strukturalne sieci LAN jednostek Policji zaleca się budować w oparciu o aktualne normy ISO/IEC11801 (wersja ostateczna), EIA/TIA 568 B (wersja ostateczna) oraz EN 50173.
2. Budowę okablowania zaleca się opierać o kable UTP kategorii min. 6 lub nowszą oraz o kable światłowodowe.

3. Dopuszcza się, aby rozbudowę istniejącego okablowania strukturalnego wykonywać skrętką nieekranowaną UTP w standardzie kategorii min. 6 lub nowszą.
Dla wzmocnienia ochrony przed niekontrolowanym ulotem magnetycznym dopuszcza się stosowanie skrętki w standardzie FTP lub STP.
4. Całość budynku powinna posiadać okablowanie strukturalne, co najmniej kategorii 6 z podziałem na okablowanie pionowe i poziome integrujące wszystkie systemy teletechniczne włącznie z siecią telefoniczną instalowaną w budynku oraz dedykowaną gwarantowaną sieć energetyczną do zasilania lokalnej sieci komputerowej.
5. Projekt rozkładu PEL (punkt elektryczno – logiczny) w budynku powinien uwzględniać strukturę danej jednostki oraz potrzeby użytkowników.

Przez PEL należy rozumieć punkt logiczno-elektryczny.

Wymaganie minimalne na jedno stanowisko pracy – 2 gniazda logiczne RJ-45 kat. 6 (2x 1K). Istnieje możliwość modyfikacji PEL o dodatkowe gniazda logiczne i elektryczne według potrzeb przyszłych użytkowników.

1. Okablowanie zostanie wykonane skrętką nieekranowaną UTP min. 6 kat. (zarówno do połączeń z urządzeniem węzłowym jak i z koncentratorami). Zastosować Szafy co najmniej 800 mm usytuowane w sposób umożliwiający dostęp z przodu i tyłu, wyposażone w co najmniej 2 półki.
2. Lokalny Punkt Dystrybucyjny i/lub Centralny Punkt Dystrybucyjny zostanie wykonany w pomieszczeniu technicznym, przeznaczonym na potrzeby urządzeń łączności i informatyki, w postaci min. 2 szaf dystrybucyjnych (telefon, komputer) z panelami krosowniczymi kat. 6, z gniazdami RJ-45 oraz dwoma listwami zasilającymi po min. 8 gniazd każda, z sygnalizacją optyczną napięcia i wyłącznikiem listwy.
3. Całość wykonanej instalacji okablowania strukturalnego dla lokalizacji powinna posiadać możliwość dalszej rozbudowy w części logicznej, posiadać przekroje tras kablowych oraz wielkość szafy dystrybucyjnej dostosowane do zwiększenia struktury o 25%.
4. Zaleca się nie przekraczanie odległości 90 m (maksymalna długość przewodu logicznego UTP) między PEL a LPD i/lub CPD.
5. Oszacowanie liczby PEL w poszczególnych pomieszczeniach powinno być projektowane z określonym nadmiarem. Ułatwia to rekonfigurację oraz dopuszcza mobilność pracowników. Opis i numeracja gniazd w szafach dystrybucyjnych i PEL-i powinna być wykonana w sposób jednoznaczny.

9.2.2. Wymagania dotyczące systemu okablowania strukturalnego.

1. Elementy pasywne sieci strukturalnej powinny posiadać świadectwa co najmniej jednego niezależnego laboratorium badawczego.
2. Wszystkie komponenty systemu okablowania będą posiadały parametry w kategorii 6 – channel.
3. Wszystkie komponenty systemu okablowania strukturalnego część logiczna, będą wyprodukowane przez jednego producenta, poświadczane certyfikatem.
4. System okablowania w szafie dystrybucyjnej ma się składać z 24 lub 48 portowych paneli, z gniazdami RJ45, wytrzymałych na co najmniej 750-krotne operacje włączenia i wyłączenia kabli połączeniowych i krosujących. System okablowania

strukturalnego musi być wyposażony w funkcje zarządzania okablowaniem bez konieczności stosowania niestandardowych kabli krosowniczych.

5. W przypadku konieczności połączenia dwóch punktów dystrybucyjnych np. CPD - CPD (w dwóch budynkach) połączenie należy wykonać kablem światłowodowym minimum 8 włóknowym zewnętrznym (wewnętrznym). Każde włókno należy zakończyć odpowiednim złączem na panelu w szafie dystrybucyjnej.
6. W przypadku zastosowania więcej niż jednego punktu dystrybucyjnego np. LPD - CPD (w jednym budynku) okablowanie pionowe należy wykonać kablem światłowodowym minimum 8 włóknowym wewnętrznym. Każde włókno należy zakończyć złączem na panelu w szafie dystrybucyjnej. Szafy co najmniej 800 mm usytuowane w sposób umożliwiający dostęp z przodu i tyłu, wyposażone w co najmniej 2 półki.
7. Zaleca się aby w CPD i LPD stosować odpowiednie urządzenia klimatyzacyjne zapewniające poprawną pracę urządzeń aktywnych sieci.

9.3. Zasilanie energetyczne.

9.3.1. Bezpieczeństwo zasilania.

Przez bezpieczeństwo zasilania należy rozumieć zapewnienie najwyższych wymagań niezawodnościowych systemu zasilania, polegających na eliminowaniu przerw w dostawie energii elektrycznej oraz zakłóceń przychodzących z sieci zasilania podstawowego.

Terminologia:

- a) zasilanie gwarantowane – gwarantujące parametry napięcia zasilającego zgodne z normami/zaleceniami dla sprzętu teleinformatycznego uzyskane z źródeł łączących techniczne rozwiązania zasilania z baterii akumulatorów z systemami zasilającymi UPS bądź z siłowni telekomunikacyjnych stanowiących zasilanie bezprzerwowe bez względu na zaniki zasilania podstawowego,
- b) zasilanie podstawowe – zasilanie z sieci energetyki zawodowej,
- c) zasilanie rezerwowe – zasilanie z baterii akumulatorowych i/lub spalinowego agregatu prądotwórczego.

Urządzenia zapewniające obsługę aplikacji centralnych, dostęp do tych aplikacji oraz sprzęt łączności zapewniający mobilność dla służb dyżurnych Policji powinny być objęte zasilaniem gwarantowanym.

Zaleca się by fizyczne okablowanie budynków Policji zapewniało wydzieloną, dedykowaną sieć energetyczną dla sieci LAN.

Zasilaniem gwarantowanym na poziomie komendy wojewódzkiej/Stołecznej, miejskiej, powiatowej, rejonowej, komisariat Policji powyżej 80 etatów należy objąć:

- a) węzły teleinformatyczne,
- b) centralne oraz lokalne punkty dystrybucyjne,
- c) sieci dedykowane dla sieci LAN (okablowania strukturalnego),
- d) systemy telewizji dozorowej CCTV (monitoringu),
- e) systemy kontroli dostępu,
- f) systemy rozgłoszeniowe,

g) systemy radiokomunikacyjne.

Zasilaniem rezerwowym na poziomie komendy wojewódzkiej/Stołecznej, miejskiej, powiatowej, rejonowej, komisariatu Policji powyżej 80 etatów należy objąć:

a) urządzenia łączności KF,

b) systemy klimatyzacyjne w węzłach teleinformatycznych.

Zasilaniem podstawowym należy objąć urządzenia teleinformatyczne w pozostałych komisariatach Policji i komórkach niższego szczebla. W celu ochrony instalowanych urządzeń należy stosować zasilacze UPS lub siłownie telekomunikacyjne małej mocy.

9.3.2. Zasilanie węzłów TI.

Przy konstruowaniu podstawowych wymagań siłowni telekomunikacyjnych zalecane jest odniesienie się do postanowień zawartych w Rozporządzeniu Ministra Łączności z dnia 21 kwietnia 1995 r. w sprawie warunków technicznych zasilania energią elektryczną obiektów budowlanych łączności.

Przy projektowaniu siłowni telekomunikacyjnych należy dążyć do rezerwowania prostowników i inwerterów zgodnie z zasadą redundancji n+1.

Podstawowe wymagania:

- konstrukcja modułowa siłowni telekomunikacyjnych,
- stacjonarny spalinowy agregat prądotwórczy stanowiący zasilanie rezerwowe na poziomie komendy wojewódzkiej/Stołecznej, miejskiej Policji powyżej 600 etatów posiadający funkcję automatycznego uruchamiania się, ze zbiornikami paliwa, które powinny zapewnić ciągłość jego pracy przez okres co najmniej 10 godzin, pojemność zbiornika (zbiorników) instalacji podającej paliwo do spalinowego agregatu prądotwórczego winna zostać dobrana w oparciu o oczekiwaną przez inwestora niezawodność systemu, przy uwzględnieniu aspektu ekonomicznego, zarówno w fazie realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego, jak i eksploatacji obiektu,
- zalecane baterie bezobsługowe zapewniające czas rezerwy bateryjnej przy znamionowym obciążeniu siłowni powinien wynosić:
  - a) minimum 3 godziny dla komendy wojewódzkiej/Stołecznej, miejskiej, powiatowej, rejonowej Policji przy zapewnieniu zasilania ze spalinowego agregatu prądotwórczego rezerwowego lub awaryjnego,
  - b) minimum 12 godzin dla komendy powiatowej, rejonowej o ile obiekt nie jest wyposażony w spalinowy agregat prądotwórczy zapewniający zasilanie awaryjne.

Do zasilania urządzeń węzła teleinformatycznego komendy wojewódzkiej/Stołecznej, miejskiej Policji powyżej 600 etatów należy stosować wydzielone zasilacze UPS o minimalnej 3 godzinnej autonomii pracy, przy obciążeniu znamionowym zabezpieczone dodatkowo zasilaniem ze samo startujących agregatów prądotwórczych wyposażonych w zbiorniki paliwa na minimum 10 godzin pracy przy obciążeniu znamionowym. Pojemność zbiornika (zbiorników) instalacji podającej paliwo do spalinowego agregatu prądotwórczego, winna zostać dobrana w oparciu o oczekiwaną przez inwestora niezawodność systemu, przy uwzględnieniu aspektu ekonomicznego, zarówno w fazie realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego, jak i eksploatacji obiektu. Dla komend miejskich Policji poniżej 600 etatów dopuszcza się stosowanie rozwiązań polegających na wykorzystaniu spalinowych agregatów prądotwórczych stanowiących awaryjne zasilanie.

Do zasilania urządzeń węzła teleinformatycznego komendy powiatowej, rejonowej, komisariatu Policji powyżej 80 etatów należy stosować centralne zasilacze UPS o minimalnej 15 minutowej autonomii pracy, przy obciążeniu znamionowym, objęte zasilaniem awaryjnym spalinowym agregatem prądotwórczym.

Zaleca się aby zasilacze UPS w zakresie mocy 1 ÷ 120 kVA projektować z zasadą redukcji n+1, stosując konstrukcję modułową, z zachowaniem możliwości rozbudowy o kolejne moduły. Natomiast w zakresie mocy 100 ÷ 500 kVA zaleca się stosować konstrukcję monoblokową z możliwością pracy równoległej szaf.

Zaleca się stosowanie urządzeń do zdalnego monitorowania pracy systemów zasilających (np. wyniesione panele, sieć Ethernet).

9.4. Łączność w sieciach radiowych

Dla realizacji łączności w sieciach radiowych Policji, na potrzeby stanowisk kierowania KWP/KPP/KMP/KRP, koniecznym jest uwzględnienie w projektowanych lub modernizowanych obiektach Policji infrastruktury dla radiokomunikacyjnych urządzeń stacjonarnych. Wymagane jest wyposażenie projektowanego budynku w odpowiedni maszt antenowy, posadowiony na jego dachu lub, wybudowanie bezpośrednio w jego sąsiedztwie, wolnostojącego masztu antenowego (wieży antenowej). W budynku, w pobliżu masztu antenowego, należy przewidzieć odpowiednie pomieszczenie techniczne dla zainstalowania urządzeń radiokomunikacyjnych (radiotelefonów). Pomieszczenie to powinno zostać wyposażone w instalację zasilającą oraz niezbędne okablowanie strukturalne dla potrzeb zdalnego sterowania radiotelefonów oraz klimatyzację. Przyjęcie danego rozwiązania dotyczącego masztu antenowego, powinno brać pod uwagę lokalne uwarunkowania odnoszące się do propagacji fal radiowych, w tym położenie budynku oraz ukształtowanie terenu na obszarze działania danej jednostki, powinno zmierzać do zapewnienia wymaganego pokrycia zasięgiem radiowym obszaru działania jednostki Policji. Rozwiązanie powinno być każdorazowo opracowane przez projektanta w uzgodnieniu ze służbami łączności właściwej KWP/KSP. Maszty antenowe i pozostałe elementy infrastruktury radiokomunikacyjnej (anten, przewody antenowe itp.) muszą zostać wyposażone w odpowiednią ochronę odgromową, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie normami oraz przepisami.

Konstrukcja masztu musi spełniać następujące warunki:

- posiada stopnie wejściowe,
  - posiada drabinkę kablową,
  - dla konstrukcji rurowej musi posiadać – odpowiednią ilość poziomów odciągów.
- Kable antenowe na zewnątrz budynków powinny być prowadzone na wspornikach, natomiast wewnątrz z wykorzystaniem dedykowanych tuneli dla kabli antenowych do wszystkich pomieszczeń, w których zainstalowane są radiotelefony z zachowaniem rezerwy 30%.

10. Proces inwestycyjny

Proces inwestycyjny składa się z szeregu faz występujących kolejno po sobie, a niejednokrotnie także równolegle.

Przed podjęciem działań związanych z przygotowaniem, a następnie realizacją określonego zadania inwestycyjnego niezbędne jest dokonanie przez inwestora bardzo wnikliwych, analitycznych prac, w zakresie:

- a) oceny stanu technicznego i funkcjonalnego posiadanej bazy lokalowej oraz rozważenie możliwości zaspokojenia w sposób optymalny występujących potrzeb na terenie działania jednostki,
- b) hierarchii priorytetów oraz terminów wykonania ze wstępnym określeniem źródeł sfinansowania wskazanych zamierzeń,
- c) oceny możliwości realizacji planowanych zadań inwestycyjnych w ramach przyjętej przez inwestora bezpośredniego strategii, jak i w obszarze priorytetów określonych dla całej Policji,
- d) podjęcie decyzji o rozpoczęciu procesu inwestycyjnego skutkuje wdrożeniem procedur związanych z:
  - przygotowaniem zamierzenia do realizacji,
  - realizacją przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Przygotowanie przedsięwzięcia – szczególnie na etapie określania docelowych potrzeb i wielkości lokalowych oraz rozwiązań funkcjonalnych, jak również wyposażenia i zabezpieczenia technicznego, to najważniejsza dla inwestora faza działania mająca istotny wpływ na warunki pracy jednostki lub komórki organizacyjnej Policji będącej docelowym użytkownikiem obiektu oraz koszty całego przedsięwzięcia. Na tym etapie opracowywany jest – zgodnie z obowiązującymi przepisami o finansowaniu inwestycji z budżetu państwa – program inwestycji, w którym zawarty powinien zostać komplet szczegółowych informacji o nowym zadaniu oraz jego szacunkowym łącznym koszcie, jak również wskazane źródła finansowania. Opracowany przez inwestora program, po uzyskaniu uzgodnienia jednostki nadrzędnej (KGP) posiadającej stosowne pełnomocnictwo Ministra Spraw Wewnętrznych stanowi – po uzyskaniu zabezpieczenia niezbędnych środków finansowych umożliwiających płynne finansowanie przebiegu procesu inwestycyjnego – podstawę do dalszego działania inwestora.

Proces realizacji zadania inwestycyjnego rozpoczyna się od opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej w niezbędnym zakresie wraz z wymaganymi uzgodnieniami i pozwoleniami, poprzez wyłonienie wykonawcy robót, realizację robót budowlanych, aż do osiągnięcia planowanego efektu rzeczowego, tj. obiektu budowlanego wyposażonego zgodnie z potrzebami i zakończony zostaje przekazaniem budynku lub budowli do użytkowania.

Należy podkreślić, że na każdym etapie procesu inwestycyjnego inwestor bezwzględnie zobowiązany jest do przestrzegania obowiązujących przepisów zawartych w aktach prawnych i normatywnych różnych szczebli. Ponadto w trakcie realizacji zadania, Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania dyscypliny w zakresie wydatkowania środków wynikającej z określonych przez ustawodawcę zasad prawidłowej gospodarki finansowej środkami publicznymi.

11. Wybrane akty prawne

- Ustawa z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j.: Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228).
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (Dz. U. Nr 128, poz. 1402, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego (Dz. U. Nr 159, poz. 948).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 02 grudnia 2010r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. Nr 238, poz. 1579).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa I Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 02 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno – użytkowego (Dz. U. Nr 202, poz. 2072, z późn. zm.).

Standardy techniczne, funkcjonalne i użytkowe obowiązujące w obiektach służbowych Policji
Załącznik do Wytycznych nr 3/2013 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013r.

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j.: Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 04 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. poz. 638).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych oraz sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych (Dz. U. Nr 276, poz. 1631, z późn. zm.).
- Zarządzenie Nr 13 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 sierpnia 2002 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek, komórek organizacyjnych Policji i policjantów oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania (Dz. Urz. KGP Nr 11, poz. 70, z późn. zm.).
- Zarządzenie Nr 1305 Komendanta Głównego Policji z dnia 06 grudnia 2011 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania (Dz. Urz. KGP Nr 10, poz. 74).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt wykorzystywanych do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych (Dz. U. Nr 16, poz. 166).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 października 2010 r. w sprawie pomieszczeń magazynowych i obiektów do przechowywania materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 222, poz. 1451).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024).
- Rozporządzenie Ministra Łączności z dnia 21 kwietnia 1995 r. w sprawie warunków technicznych zasilania energią elektryczną obiektów budowlanych łączności (Dz. U. Nr 50, poz. 271).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 118 poz. 1268, z późn. zm.).

- Zarządzenie Nr 45 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w archiwach wyodrębnionych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji lub przez niego nadzorowanych (Dz. Urz. MSW Nr 9, poz. 42).
- Zarządzenie Nr 645 Komendanta Głównego Policji z dnia 05 czerwca 2009 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań w zakresie przydzielania oraz postępowania z identyfikatorami umożliwiającymi użytkownikom dostęp do części jawnej centralnych systemów teleinformatycznych Policji (Dz. Urz. KGP Nr 8, poz. 35, z późn. zm.).
- Zarządzenie Nr 2020 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie szczególnego sposobu organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych i innych niż kancelaria tajna komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za przetwarzanie materiałów niejawnych, sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych oraz doboru i stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego informacji niejawnych w Policji (Dz. Urz. KGP z 2011 r. Nr 1, poz. 5, z późn. zm.).
- Zarządzenie Nr 1305 Komendanta Głównego Policji z dnia 06 grudnia 2011 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania (Dz. Urz. KGP Nr 10, poz. 74).
- Zarządzenie Nr 884 Komendanta Głównego Policji z dnia 21 lipca 2009 r. w sprawie metod i form wykonywania przez policjantów zadań z użyciem koni służbowych, szczegółowych zasad szkolenia oraz norm wyżywienia. (Dz. Urz. KGP Nr 10, poz. 51, z późn. zm.).
- Decyzja Nr 167 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie funkcjonowania zestawu centralnych zbiorów informacji tworzących Krajowy System Informacyjny Policji (Dz. Urz. KGP Nr 10, poz. 57, z późn. zm.).
- Decyzja Nr 360 Komendanta Głównego Policji z dnia 06 lipca 2005 r. w sprawie gospodarowania uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w Policji (Dz. Urz. KGP Nr 13, poz. 85).
- Decyzja Nr 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne (Dz. Urz. KGP Nr 17, poz. 104).
- Decyzja nr 713 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów (Dz. Urz. KGP z 2006 r. Nr 3, poz. 9, z późn. zm.).

Standardy techniczne, funkcjonalne i użytkowe obowiązujące w obiektach służbowych Policji
Załącznik do Wytycznych nr 3/2013 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013r.

- Decyzja Nr 360 Komendanta Głównego Policji z dnia 06 lipca 2005 r. w sprawie gospodarowania uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w Policji (Dz. Urz. KGP Nr 13, poz. 85).
- Decyzja Nr 180 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie wyznaczenia administratora bezpieczeństwa informacji oraz upoważnienia do wykonywania zadań administratora danych osobowych przetwarzanych w komórkach organizacyjnych Komendy Głównej Policji (Dz. Urz. KGP Nr 8, poz. 32).
- Modelowe rozwiązania obiektu służbowego siedziby komendy powiatowej Policji, komendy miejskiej Policji oraz komendy rejonowej Policji.
- Księga standaryzacji komend i komisariatów Policji Polskiej z lipca 2013r.
- Księga znaku i elementów identyfikacji wizualnej komend i komisariatów Policji z lipca 2013r.
- Polska Norma PN-EN 1047-1 „Pomieszczenia i urządzenia do przechowywania wartości – Klasyfikacja i metody badań odporności ogniowej - Urządzenia do przechowywania nośników informatycznych”.
- Polska Norma PN-88/B-94 339 „Okucia budowlane – Zamki wpuszczane – Terminologia, klasyfikacja i oznaczenia”.
- Polska Norma PN-ENV13 00 „Klasyfikacja zamków o wysokim stopniu zabezpieczenia z punktu widzenia odporności na nieuprawnione otwarcie”.
- Polska Norma PN-EN 1143-1 „Pomieszczenia i urządzenia do przechowywania wartości - Klasyfikacja i metody badań odporności na włamanie – Szafy, drzwi do pomieszczeń i pomieszczenia”.
- Polska Norma PrPN-EN 1047-1 „Urządzenia do bezpiecznego przechowywania wartości - Klasyfikacja i metody badań odporności ogniowej Sejfy do przechowywania nośników informacji”.
- Polska Norma PN-B-02863 „Ochrona przeciwpożarowa budynków. Sieć wodociągowa”.
- Polska Norma PN-B-02865 „Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpowarowe zaopatrzenie wodne. Instalacja wodociągowa”.
- Polska Norma PN-B-02864 „Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpowarowe zaopatrzenie wodne. Zasady obliczania zapotrzebowania na wodę do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożarów”.
- Polska Norma PN-92/N-01256/01 „Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa”.
- Polska Norma PN-92/N-01256/02. „Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja”.

- Polska Norma PN-IEC 61024-1-1. „Ochrona odgromowa obiektów budowlanych”.
- Polska Norma PN-EN 50133-1 „Systemy alarmowe – Systemy kontroli dostępu – Wymagania systemowe”.
- Polska Norma PN-93/E-08390-11 „Systemy alarmowe – Wymagania ogólne – Postanowienia ogólne”.
- Polska Norma PN-EN 50132-7 „Systemy alarmowe systemy dozoru CCTV stosowane w zabezpieczeniach”.
- Norma DIN 32757 “Destruction of Information Carriers Requirements and Testing Conditions for Equipment and Installations”.
- Polska Norma PN-ISO 9836: 1997 Właściwości użytkowe w budownictwie – Określanie i obliczanie wskaźników powierzchniowych i kubaturowych.